B. Staroimieron

Zalecona przez Radę Pedagogiczną
Warszawskiego Instytutu Muzycznego

NOWA SZKOŁA
na
FORTEPIAN

napisał

ALEKSANDER RÓŻYCKI
PROFESOR WARSZAWSKIEGO INSTYTUTU MUZYCZNEGO
(KONSERWATORIUM)

KRAKÓW 1944
T. GIESZCZYKIEWICZ
KSIĘGARNIA — WYDAWNICTWO — SKŁAD NUT

Zalecona przez Radę Pedagogiczną
Warszawskiego Instytutu Muzycznego

NOWA SZKOŁA
na
FORTEPIAN

napisał

ALEKSANDER RÓŻYCKI
PROFESOR WARSZAWSKIEGO INSTYTUTU MUZYCZNEGO
(KONSERWATORIUM)

KRAKÓW 1944
T. GIESZCZYKIEWICZ
KSIĘGARNIA — WYDAWNICTWO — SKŁAD NUT

PRAWA AUTORSKIE STANOWIĄ WŁASNOŚĆ
KSIĘGARNI M. ARCTA W WARSZAWIE

ZAKŁADY GRAFICZNE „STYL", KRAKOW, KRUPNICZA 6—8

90036
BIBLIOTEKA
Warszawskiego
Tow. Muzycz.
Nr
A-32.577/81

PRZEDMOWA.

Zadaniem każdego podręcznika szkolnego jest systematyczny układ przedmiotu i stopniowe zastosowanie trudności do inteligencji ucznia. W «Szkole» mojej, która jest podręcznikiem dla nauczycieli, udzielających początków gry fortepianowej, starałem się równocześnie i równomiernie z trudnościami technicznemi zapoznawać ucznia stopniowo z trudnościami bardziej umysłowej natury, a więc ze znakami umówionymi i ze sposobami stosowania ich w praktyce. Aby zaś uczeń nie nużył się zbytecznie jednostronnem pokonywaniem trudności ułożonych schematycznie, całemi grupami, jak to dotąd praktykowane było w tego rodzaju podręcznikach, wprowadziłem kolejne ich następstwo. Dlatego to obok ćwiczeń, mających na celu jedynie i wyłącznie gimnastykę palców, podałem przykłady i kompozycje, mające na celu rozwój umysłowy ucznia, który tym sposobem, w miarę owładnienia materjałem technicznym, przyswaja sobie wiadomości o takcie i rytmie, przechodząc stopniowo od prostych do coraz bardziej złożonych.

Aleksander Różycki.

SPIS RZECZY.

Str.

Wiadomości teoretyczne 5
I. Nazwy nut, tablice wartości nut, takt i t. d. 6
II. Tablica wartości nut i pauz 7
III. Ligatura i punkt 7
IV. Fermata 7
V. Takt 8
VI. Znaki chromatyczne 9
VII. Półton djatoniczny i chromatyczny 9
VIII. Melodja i harmonja 10
IX. Tablica interwalli czyli odległości 11
X. Terminologja muzyczna 12
XI. Klawjatura 12

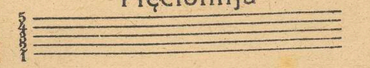
Układ rąk 6
I. Ćwiczenia i melodje w takcie 4/4 (na 2 i 4 ręce) 69
II. Ćwiczenia i melodje w takcie 2/4 (na 2 i 4 ręce) 74
III. Ćwiczenia i melodje w takcie 3/4 (na 2 i 4 ręce) 76
IV. Gammy majorowe, arfiki i kadencje 78
V. Powtórzenie rytmów (taktów) 4/4 2/4 i 3/4. Ćwiczenia, melodje i sonatiny na 2 i 4 ręce 86
VI. Ćwiczenia i melodje w takcie 3/8 (na 2 ręce) 93
VII. Ćwiczenia i melodje w takcie 6/8 (na 2 i 4 ręce) 112
VIII. Ćwiczenia i melodje w takcie 9/8 113
IX. Ćwiczenia i melodje w takcie 12/8 115
X. Melodje i tańce ludowe na 2 i 4 ręce 118
XI. Gammy minorowe, arfiki i kadencje
XII. Ćwiczenia, melodje i sonatki w rytmach 4/4 2/4 3/4 3/8 6/8 9/8 i 12/8 (na 2 i 4 ręce)
XIII. Ćwiczenia i melodje w takcie 3/2
XIV. Ćwiczenia i melodje w takcie 6/4
XV. Trójki i szóstki.
XVI. Ozdobniki czyli upiększenia (Appogiatura, tryl i t. d.).

WIADOMOŚCI TEORETYCZNE.

I

NAZWY NUT.

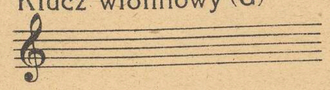
a) Pięciolinja

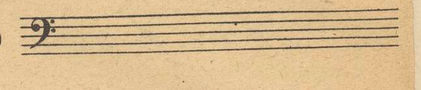
b) Linje dodane górne $^{1}-^{2}=^{3}\equiv$

$^{1}-_{2}=_{3}\equiv$ Linje dodane dolne

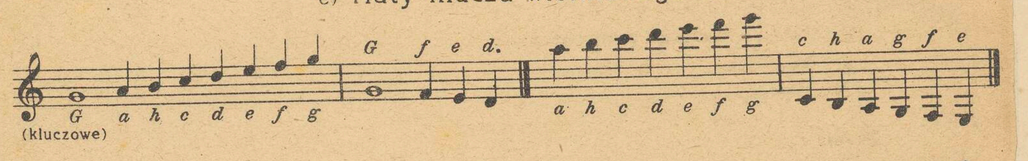
c) Klucz wiolinowy (G)

d) Klucz basowy (F)

e) Nuty klucza wiolinowego (G).

f) Nuty klucza basowego (F).

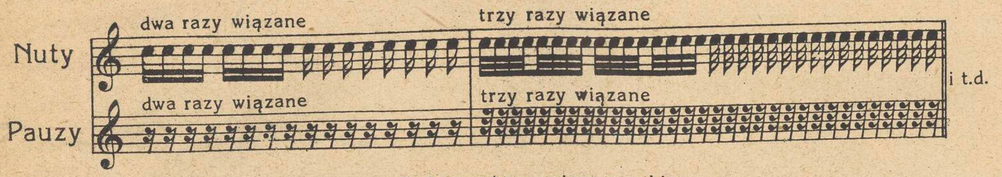

II

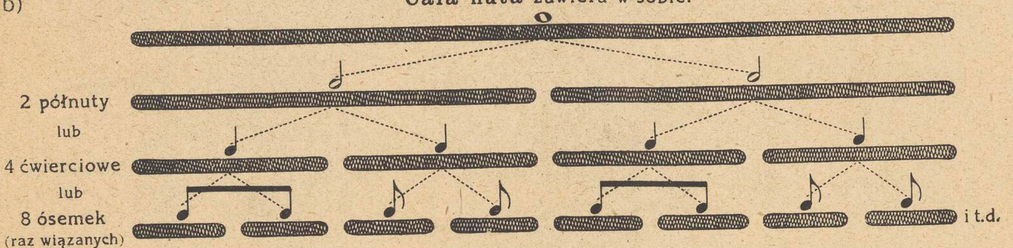
TABLICE WARTOŚCI NUT I PAUZ.

a

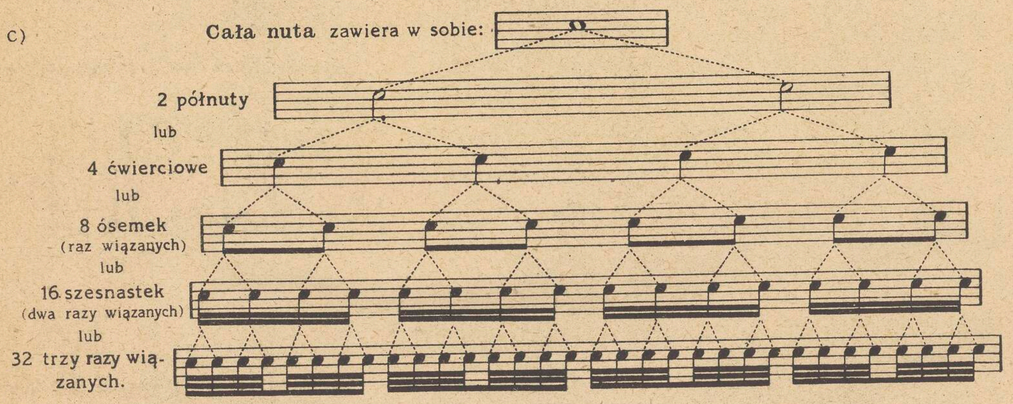

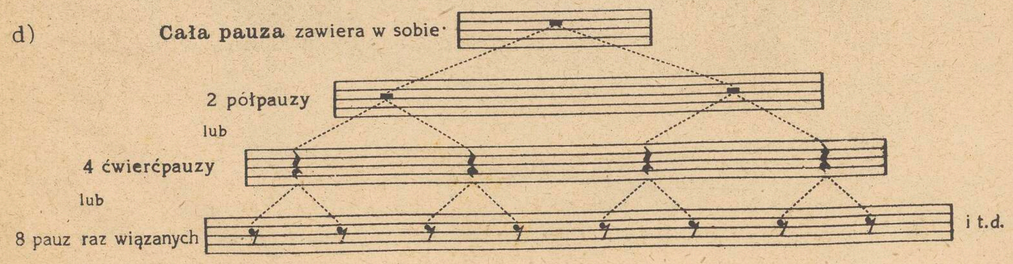
b) **Cała nuta** zawiera w sobie:

c) **Cała nuta** zawiera w sobie:

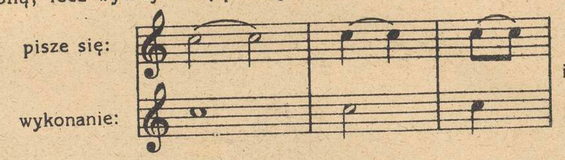
d) **Cała pauza** zawiera w sobie:

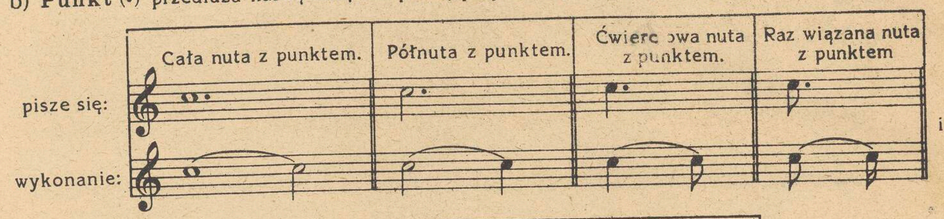
III

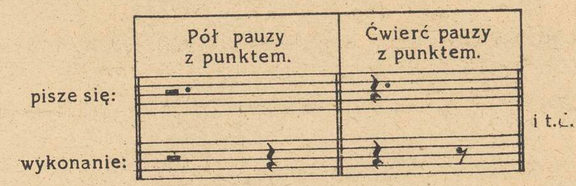
LIGATURA I PUNKT.

a) **Ligatura** czyli **łącznik** ⁀ łączy dwie nuty jednakowe w brzmieniu w ten sposób, że dr nie jest uderzoną, lecz wytrzymaną podług wartości: n.p.

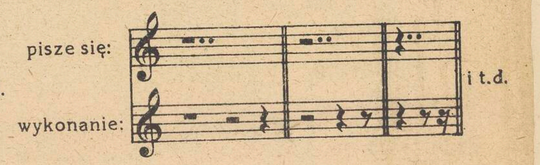
b) **Punkt** (•) przedłuża każdą nutę lub pauzę, przy której stoi, o połowę jej wartości, n.p.

Często po pierwszym punkcie znajdujemy jeszcze drugi, w tym wypadku punkt drugi dodaje połowę wartości pierwszego, n.p.

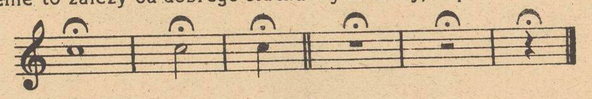

IV

FERMATA (𝄐)

Fermata 𝄐, umieszczona nad nutą lub pauzą, jest znakiem dowolnego przedłużenia wartości nuty lub pauzy. Przedłużenie to zależy od dobrego słuchu wykonawcy, n.p.

V

TAKT.

Chcąc rytm dla oka uprzystępnić, a dla słuchu wyraźniejszym uczynić, posługujemy się *taktem*, t. j. ***podziałem szeregu tonów na pojedyńczę cząstki, równe pod względem wartości nut,*** i dlatego zwane miarą czyli taktem.

TAKTY:

VI

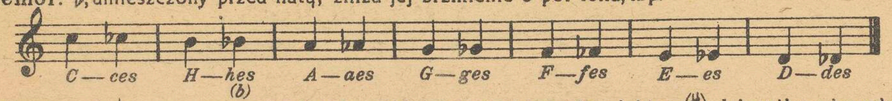
ZNAKI CHROMATYCZNE.

Krzyżyk ♯, bemol ♭, kasownik ♮.

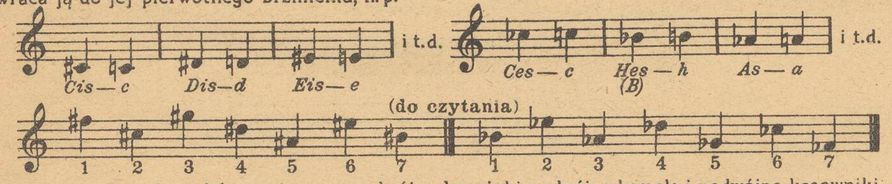
a) **Krzyżyk:** ♯, umieszczony przed nutą, podwyższa jej brzmienie o *pół tonu,* (t. j. o najmniejszą odległość pomiędzy dźwiękami), n. p.

b) **Bemol:** ♭, umieszczony przed nutą, zniża jej brzmienie o pół tonu, n. p.

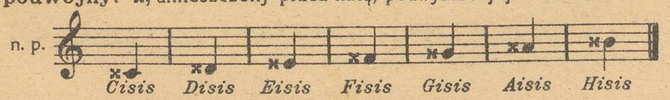

c) **Kasownik:** ♮, umieszczony przed nutą, przedtem podwyższoną krzyżykiem (♯), lub zniżoną bemolem (♭), zwraca ją do jej pierwotnego brzmienia, n. p.

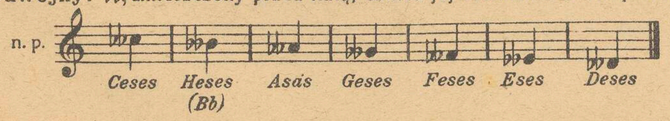

Oprócz powyższych znaków, są jeszcze podwójne krzyżyki, podwójne bemole i podwójne kasowniki.

d) **Krzyżyk podwójny:** 𝄪, umieszczony przed nutą, podwyższa jej brzmienie o dwa półtony.

e) **Bemol podwójny:** 𝄫, umieszczony przed nutą, obniża jej brzmienie o dwa półtony.

Kasownik podwójny: (♮♮), umieszczony przed nutą, przedtem podwyższoną podwójnym krzyżykiem (𝄪), lub zniżoną podwójnym bemolem (𝄫), zwraca ją do jej pierwotnego brzmienia, n. p.

VII

PÓŁTON DJATONICZNY I CHROMATYCZNY.

Półtony (najmniejsza odległość) są dwojakie: **djatoniczny i chromatyczny.**
Półton djatoniczny mieści się na dwóch przyległych nazwach nut, n. p. *c – des.*
Półton chromatyczny mieści się na jednej nazwie nuty, n. p. *c – cis.*

Enharmonicznością zowiemy dźwięki *rozmaitej nazwy,* lecz *jednakowego brzmienia,* n. p.

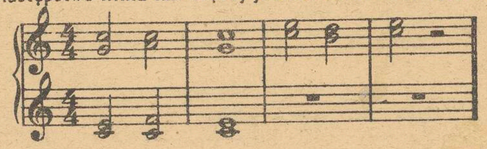
VIII

MELODJA I HARMONJA.

Melodja jest to następstwo pojedyńczych dźwięków, które tworzą myśl muzyczną, n. p.

Harmonja jest to następstwo kilku lub więcej jednocześnie brzmiących dźwięków, n. p.

IX

TABLICA INTERWALI CZYLI ODLEGŁOŚCI.

Interwalem nazywamy odstęp między dwoma tonami.

X

TERMINOLOGJA MUZYCZNA.

WOLNE TEMPA:

1. **Largo**–szeroko, oznacza: ruch czasu najpowolniejszy.
2. **Larghetto**-nie tak powoli i poważnie, jak **Largo.**
3. **Grave**–ciężko, poważnie.
4. **Adagio**–powoli
5. **Lento**–powoli, prawie to samo co **Adagio.**
6. **Maestoso**–wzniośle, uroczyście.

UMIARKOWANE TEMPA:

1. **Andante**–zwolna postępując, spokojnie.
2. **Andantino**–cokolwiek spokojnie.
3. **Moderato**–umiarkowanie.
4. **Allegretto**–z umiarkowaną, przyjemną żywością.

SZYBKIE TEMPA:

1. **Allegro**–wesoło i żywo.
2. **Vivace**–żywo i żwawo.
3. **Presto**–bardzo szybko.
4. **Prestissimo**–jak najprędzej.

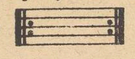
Znaki służące do cieniowania:

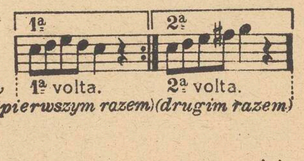
1. *fortissimo (ff)* –bardzo mocno.
2. *forte (f)* –mocno.
3. *mezzo forte (mf)* –średnio mocno.
4. *piano (p)* –cicho
5. *pianissimo (pp)* –bardzo cicho.
6. *crescendo* (<) –coraz silniej.
7. *decrescendo* / *diminuendo* (>) –coraz słabiej.
8. *staccato* (...) –odrzucać nuty (krótko uderzać).
9. *legato* (⌒) –łączyć.
10. *mezzo staccato* (⌒...) –półkrótko.
11. *sforzando (sfz)* –lub ŝ, mocniejsze uderzenie pojedyńczej nuty.

Wyrazy oznaczające charakter dzieła:

1. *Agitato* –burzliwie.
2. *Cantabile* –śpiewnie.
3. *Rallentando* / *Ritardando* –zwalniając.
4. *Accelerando* / *Stringendo* –przyśpieszając.
5. *Mosso* –żywo.
6. *Tranquillo* –spokojnie.
7. *Un poco* –trochę.
8. *Meno* –mniej.
9. *Assai* –bardzo.
10. *A tempo* / *Tempo primo* –w pierwszem tempie.
11. *Tenuto* –wytrzymać.

JESZCZE O NIEKTÓRYCH ZNAKACH:

1. *Da capo (D. C.)* –od początku, powtórnie.
2. *Fine* –koniec.
3. *Da capo al fine* –od początku powtórzyć aż do miejsca, gdzie umieszczony wyraz: *Fine.*
4. Dwie kreski, przecinające prostopadle pięć linji z punktami w pośrodku, zowią sie znakami *powtórzenia czyli repetycjami.*
5. *Dal segno* (𝄋) –od znaku. Oznacza powtórne rozpoczęcie kompozycji od miejsca, gdzie podobny znak poprzednio już był umieszczony.
6. Jeżeli przy końcu jakiego okresu kompozycji znajduje się klamra z napisem: wtedy *za pierwszym razem graj oznaczone* 1ª, *drugim zaś razem opuść* 1ª, *a wykonaj* 2ª.

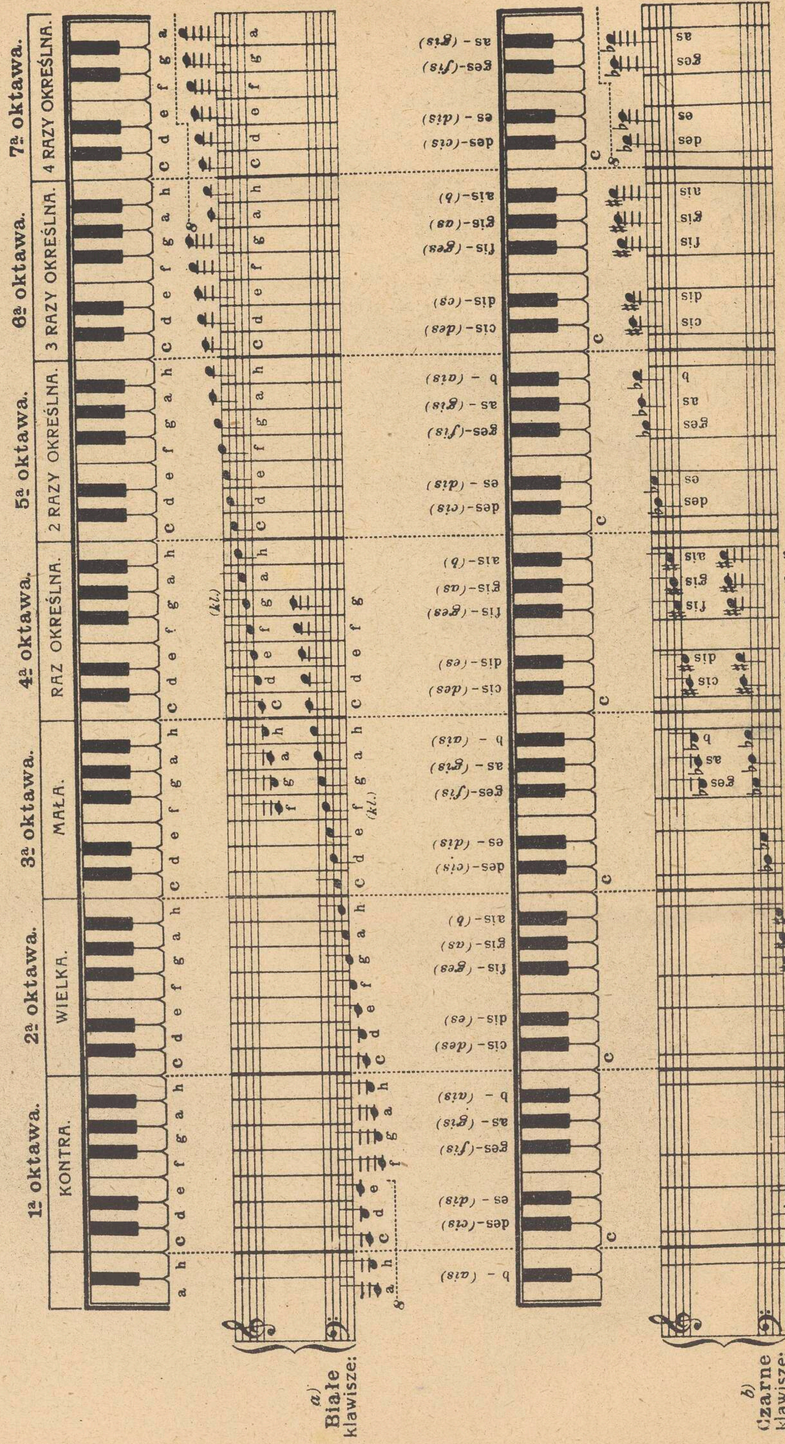
7. *Łańcuszek* –z 8va nad nutami oznacza wykonanie o oktawę wyżej,

zaś pod nutami oznacza wykonanie o oktawę niżej.

8. *Loco* –w miejscu.

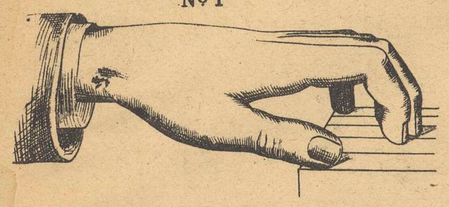
XI. KLAWJATURA O 7 OKTAWACH.

(Ostatni klawisz po lewej ręce brzmi najniżej, ostatni zaś po prawej brzmi najwyżej).
Klawjaturą zowiemy szereg klawiszy.

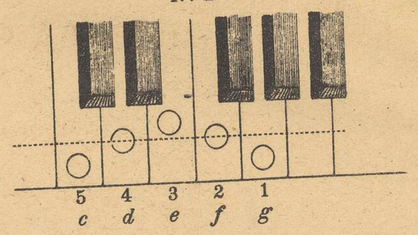

UKŁAD RĄK.

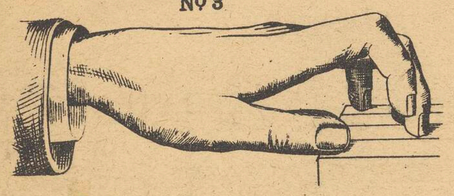
№ 1

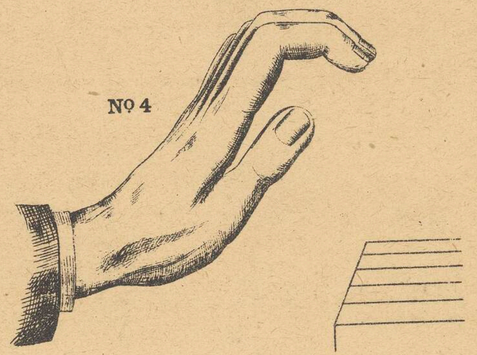
№ 2

№ 3

№ 4

№ 5

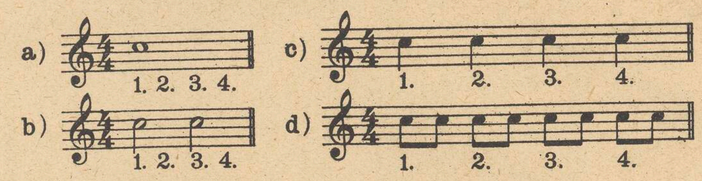

№ 1 Układ ręki (lewej).
№ 2 Miejsce dla palców na klawiszach.
№ 3 Uderzenie palcem.
№ 4 Rzutkość dłoni (przedręcza).
№ 5 Ruch ręki przy uderzeniu akordu na forte lub fortissimo.

Klucz wiolinowy (G).

I. ĆWICZENIA I MELODJE W TAKCIE 4/4 (c).
(w obrębie 5 tonów)

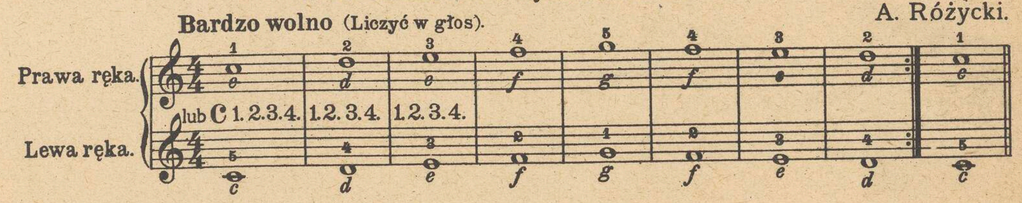
Takt czteroćwierciowy mieści w sobie:

Uwaga. Uczeń powinien wprawiać się wolno, każdą ręką z osobna, następnie razem.

1. ĆWICZENIA PIĘCIOPALCOWE.

A. Różycki.

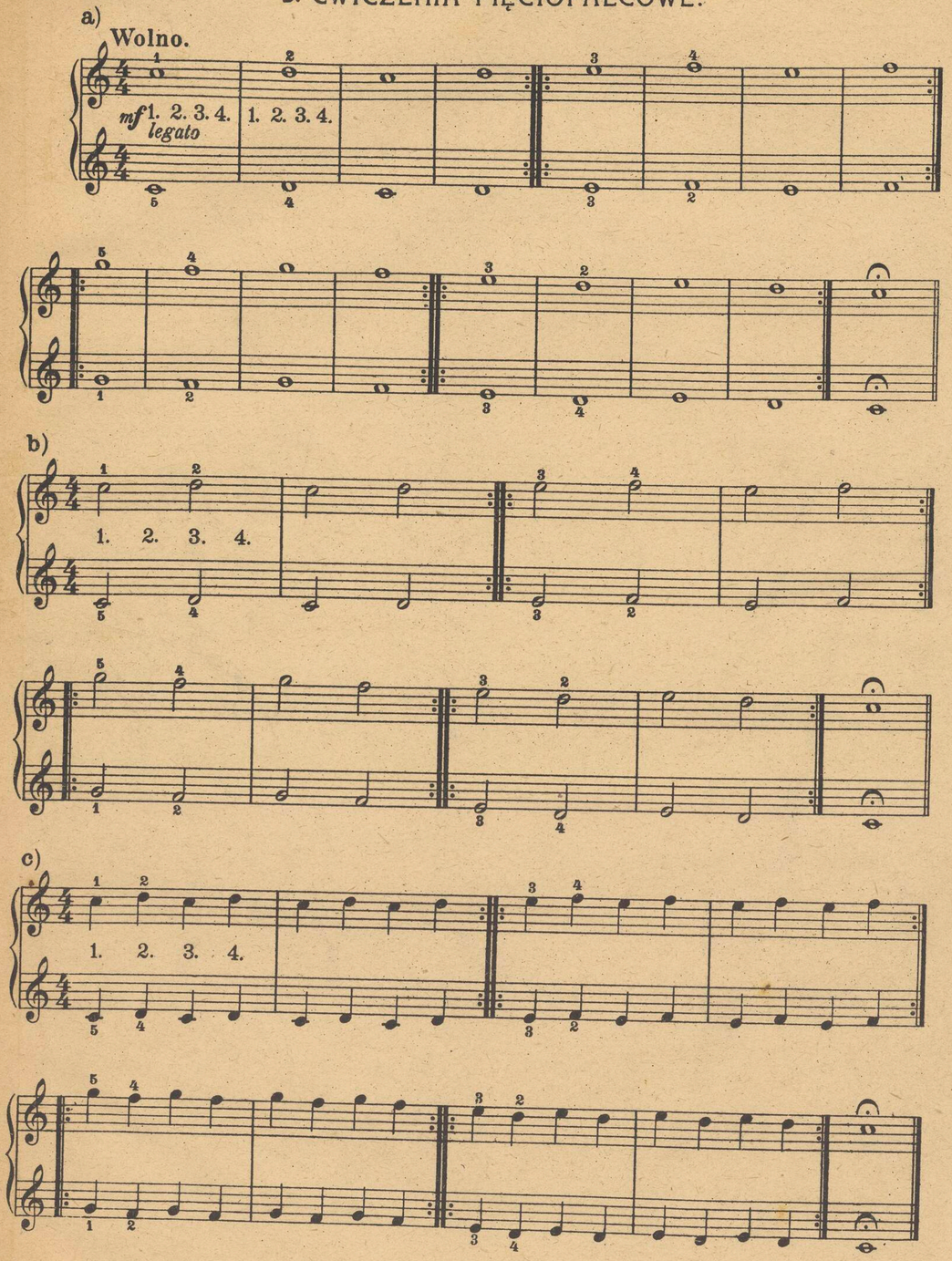

2. ĆWICZENIE NA POZNANIE WARTOŚCI NUT.

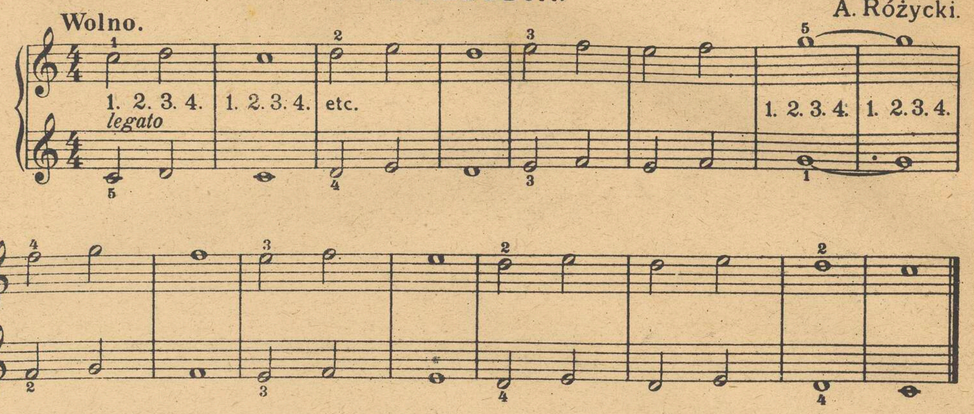
A. Różycki.

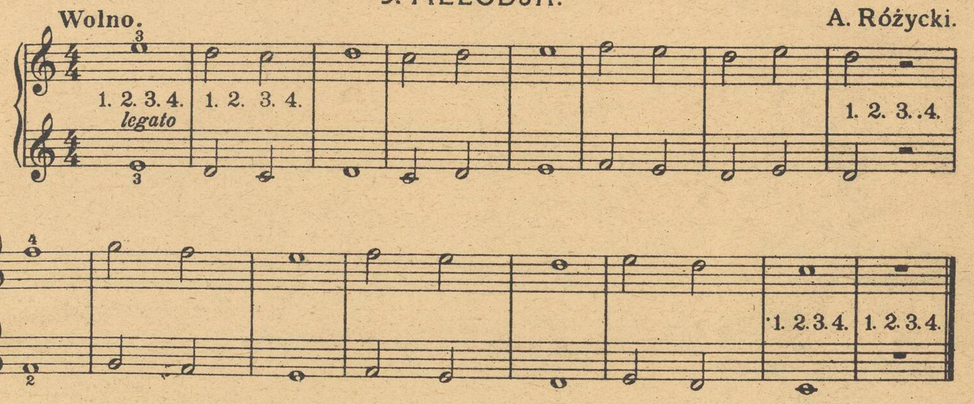
3. ĆWICZENIA PIĘCIOPALCOWE.

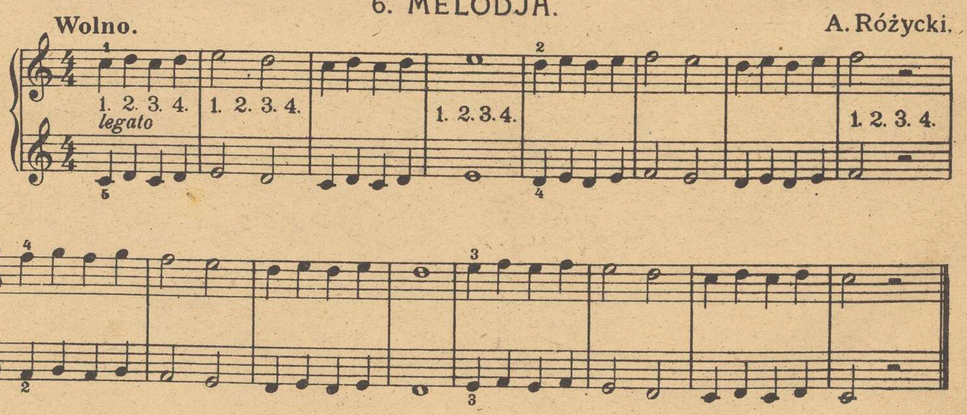
4. MELODJA.

5. MELODJA.

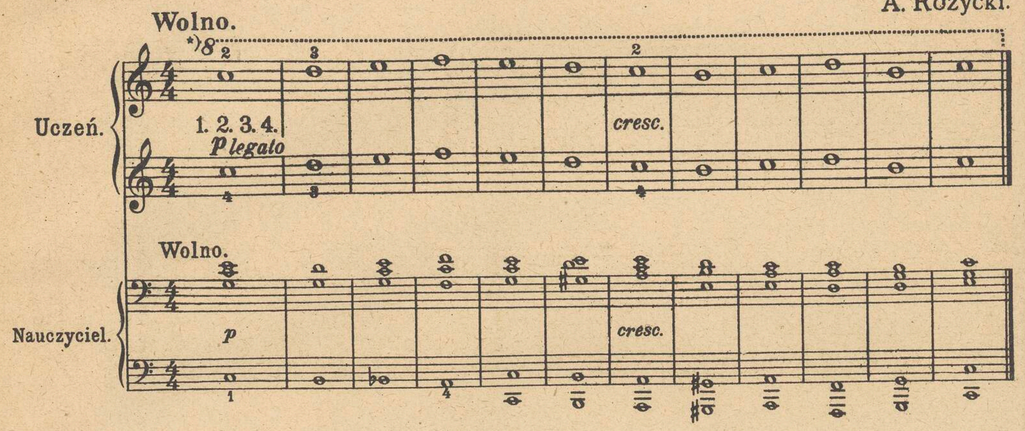

6. MELODJA.

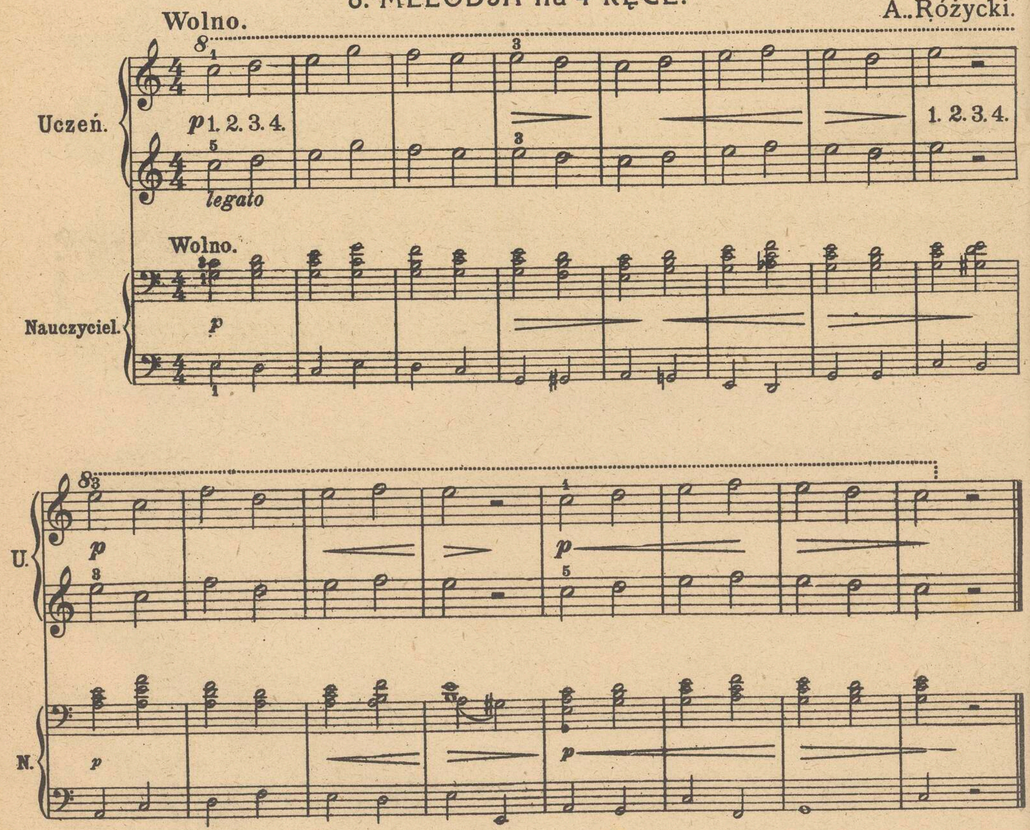
7. MELODJA na 4 RĘCE.

A. Różycki.

8. MELODJA na 4 RĘCE.

A. Różycki.

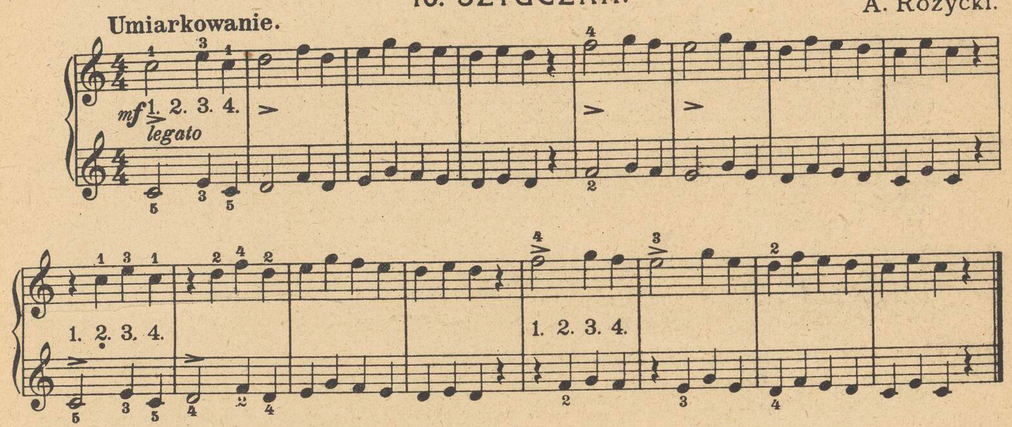
*) 8------: oznacza wykonanie o oktawę wyżej.

9. ĆWICZENIA PIĘCIOPALCOWE.

10. SZTUCZKA.

A. Różycki.

11. MARSZ.

A. Różycki.

12. ĆWICZENIA PIĘCIOPALCOWE.

Wolno.

legato

mf 1. 2. 3. 4.

13. STUDJUM RYTMICZNE.

A. Różycki.

Umiarkowanie.

mf 1. 2. 3. 4.

legato

14. PIOSNKA.

A. Różycki.

Umiarkowanie.

mf 1. 2. 3. 4.

legato

15. ĆWICZENIA PIĘCIOPALCOWE.

Wolno.

mf

16. CHORAŁ na 4 RĘCE.

Andante (zwolna, spokojnie).

Uczeń.

p legato

f

Nauczyciel.

Andante.

p

f

U.

p

N.

p

J.

cresc.

f

1. 2. 3.

I.

cresc.

f

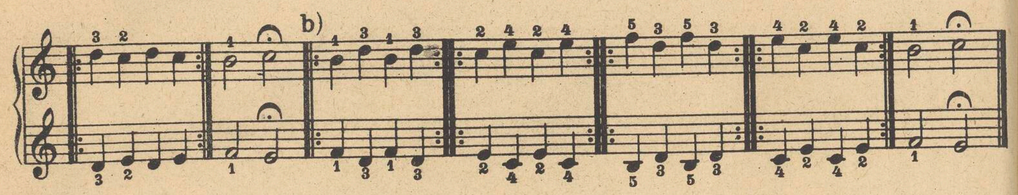
17. ĆWICZENIA PIĘCIOPALCOWE.

(W ruchu przeciwnym.)

a) **Wolno.**

b)

18. STUDJUM.

A. Różycki.

Andante (zwolna, spokojnie).

19. STRUMYCZEK.

A. Różycki.

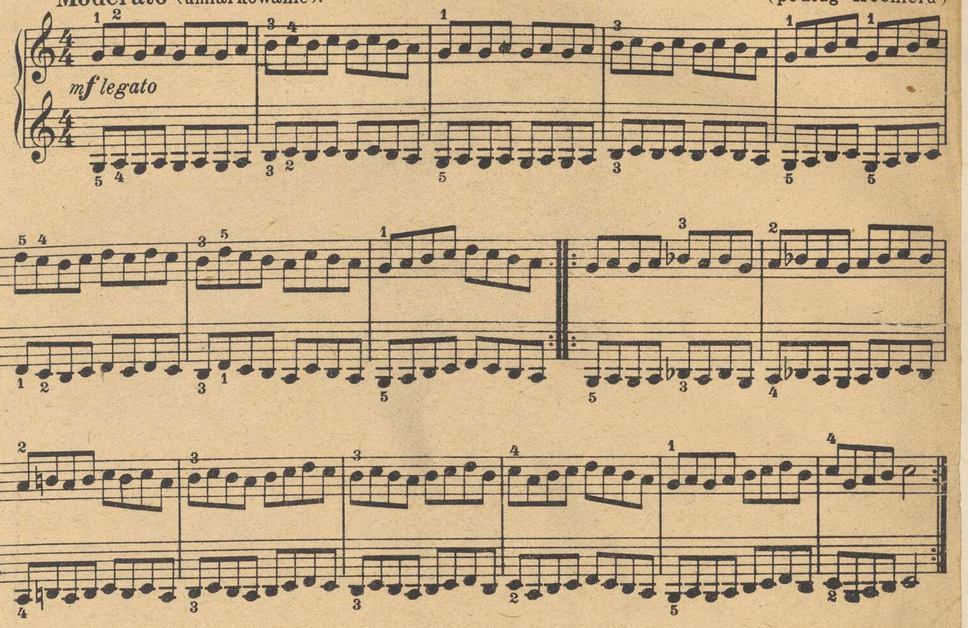
Allegretto (trochę żwawo).

20. STUDJUM.

A. Różycki.
(podług Koehlera)

Moderato (umiarkowanie).

21. KOŁYSANKA.

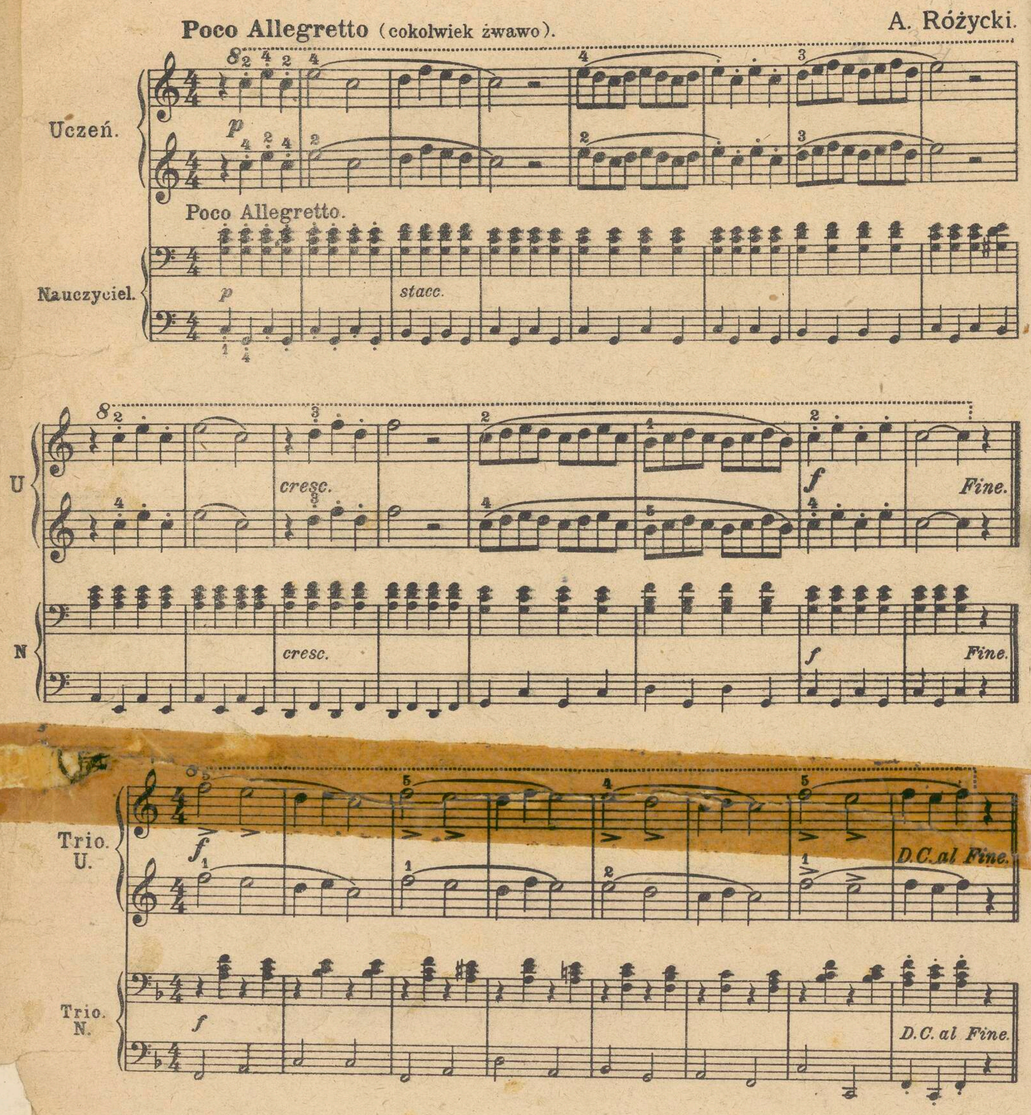
A. Różycki.

Andante (zwolna, spokojnie).

22. MARSZ na 4 RĘCE.

Poco Allegretto (cokolwiek żwawo). A. Różycki.

W DALSZYM CIĄGU ZALECAM:

na 4 ręce:

Spindler op. 216 cah. I 17 morceaux a 4 mains (Les deux amies, I dégré, № 1. éd. M. Arct).
Loeschorn op. 182 cah. I 5 leçons mélodiques (» » » I » № 7 » »)

na 2 ręce:

Różycki. Exercices dans l'étendue des 5 tons (Etudes et Exercices, I dégré № 1 éd. M. Arct).

10. GADUŁY.

Allegro (żywo). A. Różycki.

11. STUDJUM.

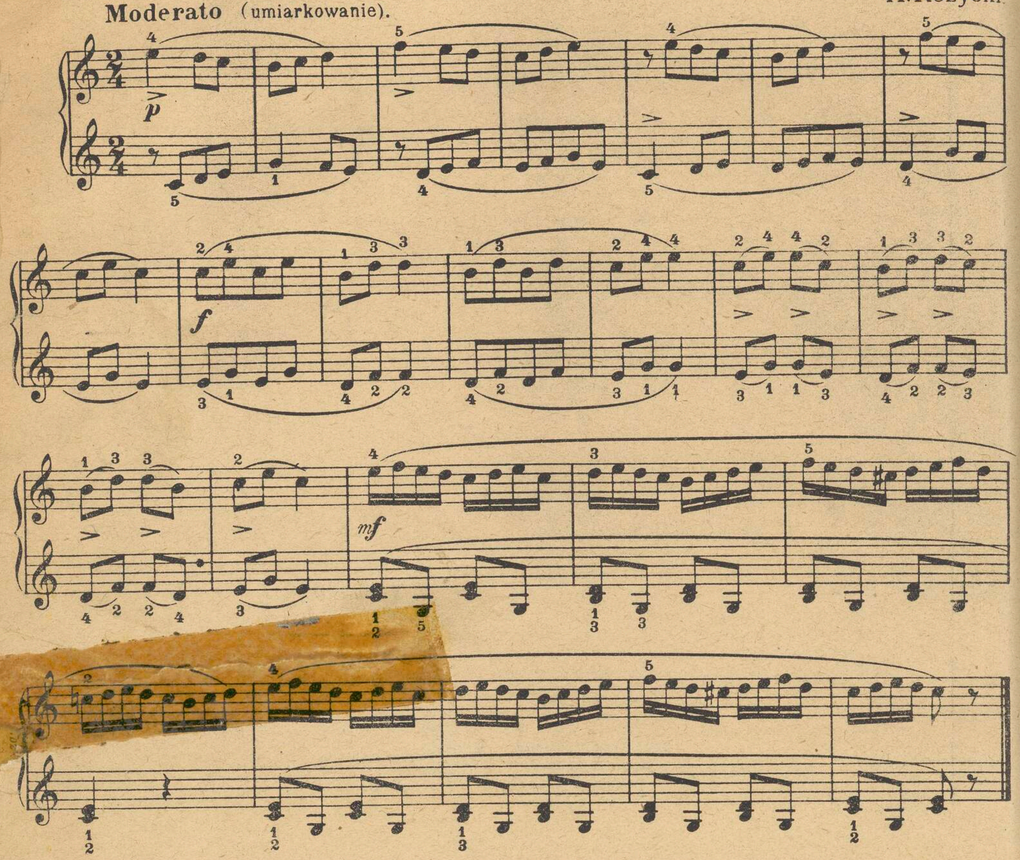
Allegretto (trochę żwawo). A. Różycki. (podług Koehlera)

12. KOLĘDA.

A. Różycki.

Moderato (umiarkowanie).

13. WPRAWKA.

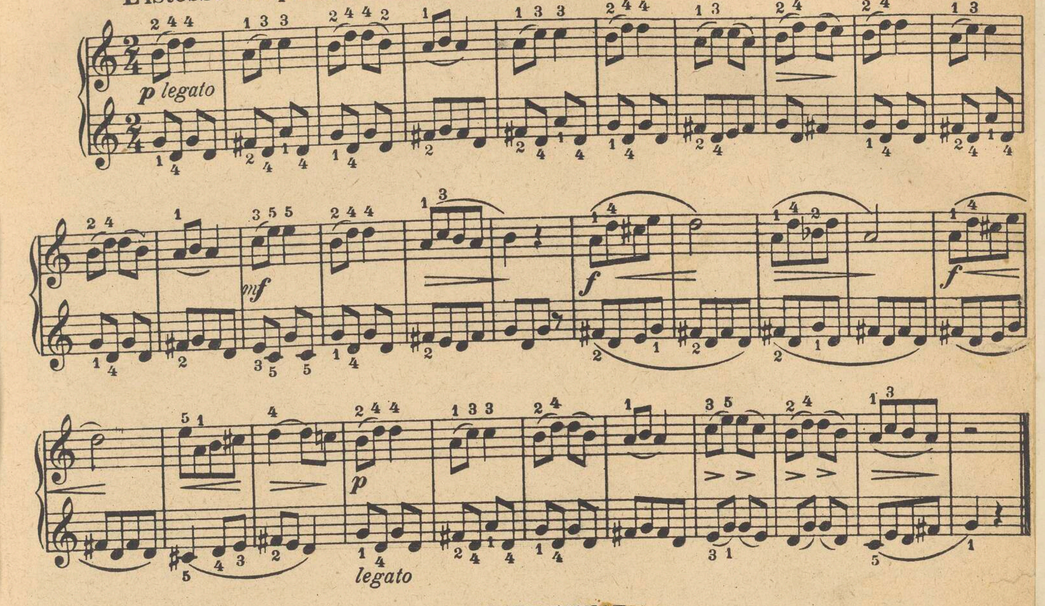
Moderato.

14. RONDINO

A. Różycki.

L'istesso tempo (poprzednie tempo).

15. WPRAWKA.

Moderato.

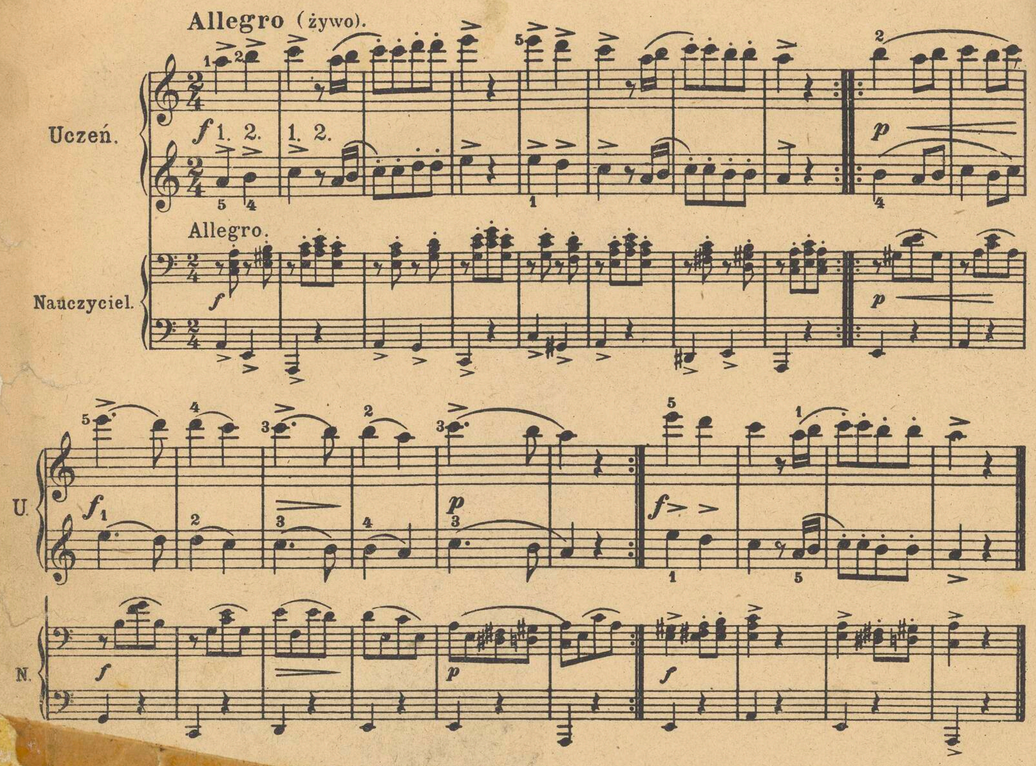
16. KOWALCZYK.

A. Różycki.

Moderato.

17. PIOSNKA na 4 RĘCE.

Uwaga. Ponieważ uczeń po przegraniu I i II rozdziału szkoły dostatecznie zapoznał się z kluczem wiolinowym, można już zacząć [ćw]iczenia na dwóch kluczach jednocześnie, tak, aby dla prawej ręki służył wiolinowy, dla lewej zaś basowy.

W dalszym ciągu zalecam:

na 2 ręce:

Biehl, Prière
Valiquet, Musette
(Le jeune pianiste I dégré) éd. M. Arct.

Biehl, Rondeau C dur
Rondeau G dur
(Le jeune pianiste II dégré) éd. M. Arct.

na 4 ręce:

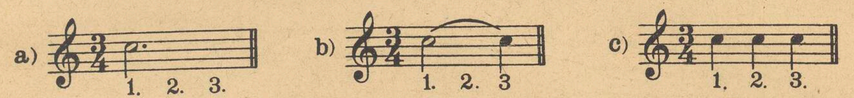
[Sch]walm, Six petits morçeaux
[Ch]indler, Op. 216. cah. II 17 morçeaux
[M]ehr, Joujoux (Valse)
(Les deux amies I dégré) éd. M. Arct.

Klucz basowy (F).

III. ĆWICZENIA I MELODJE W TAKCIE 3/4

(w obrębie 5,6 i więcej tonów).

Takt 3/4 mieści w sobie:

Nuty klucza basowego czyli F

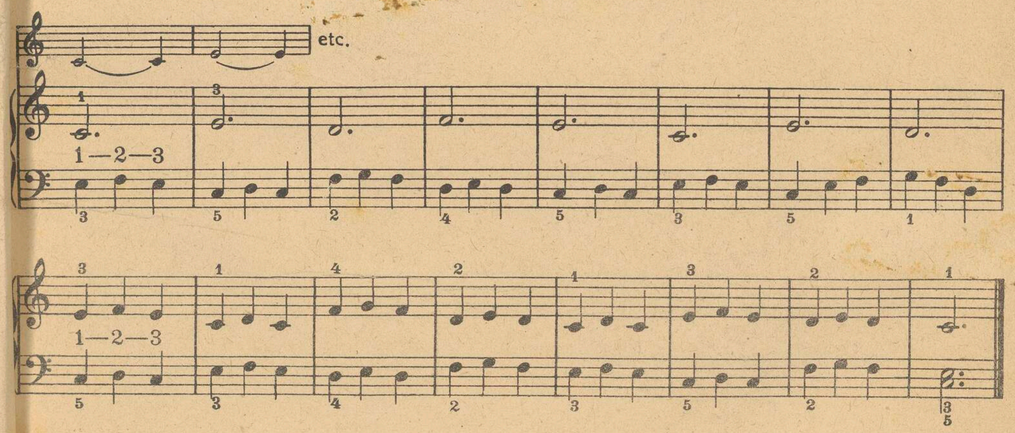

1. STUDJUM.

A. Różycki.

Moderato (umiarkowanie).

2. ĆWICZENIE NA RZUTKOŚĆ DŁONI.

3. ĆWICZENIE 5º PALCOWE.

4. MELODJA.

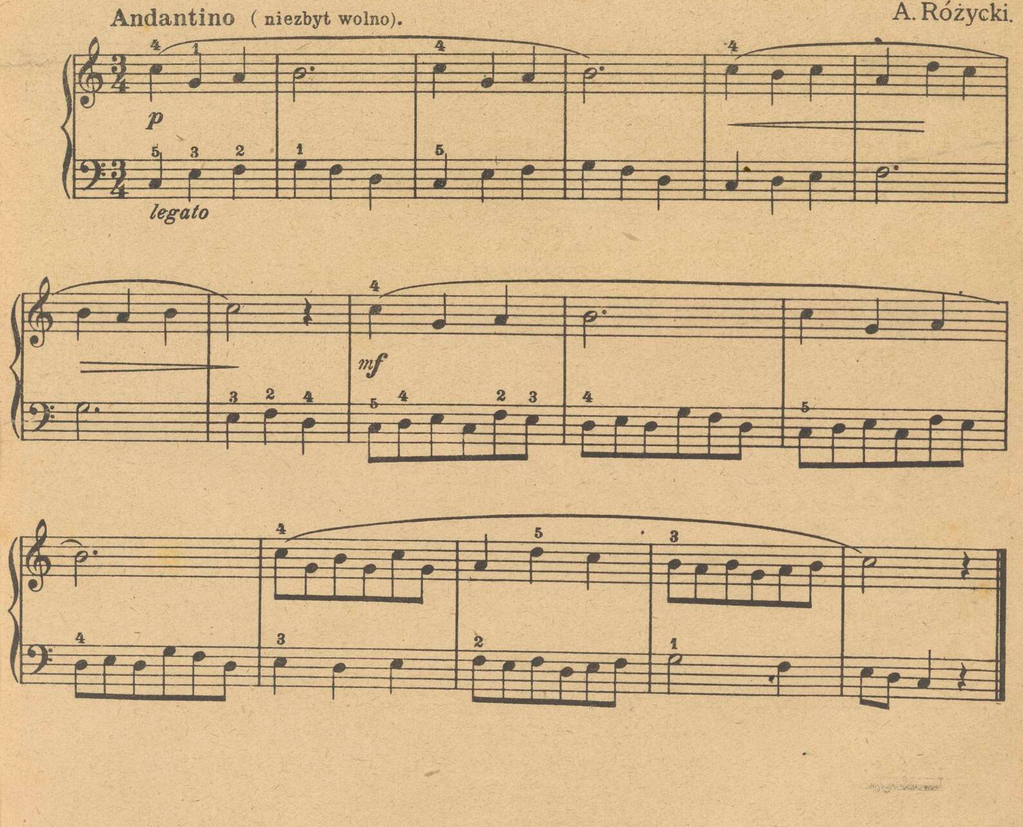
A. Różycki.

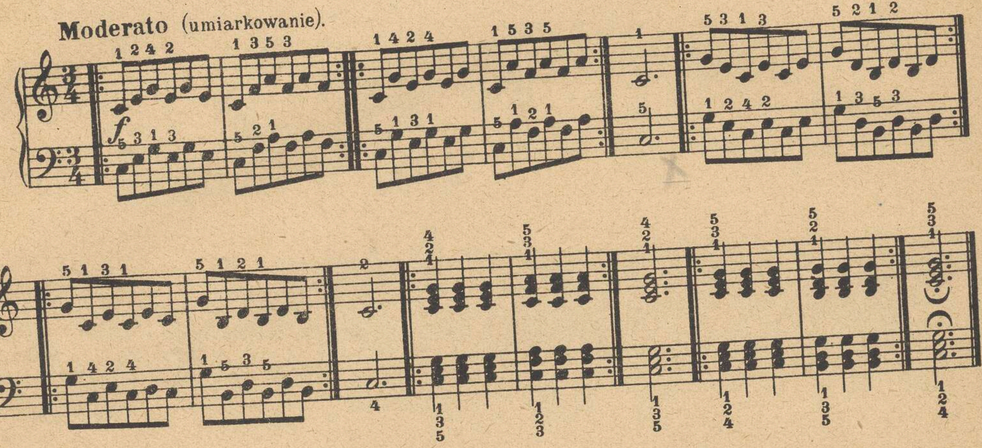
5. STUDJUM.

6. SZTUCZKA.

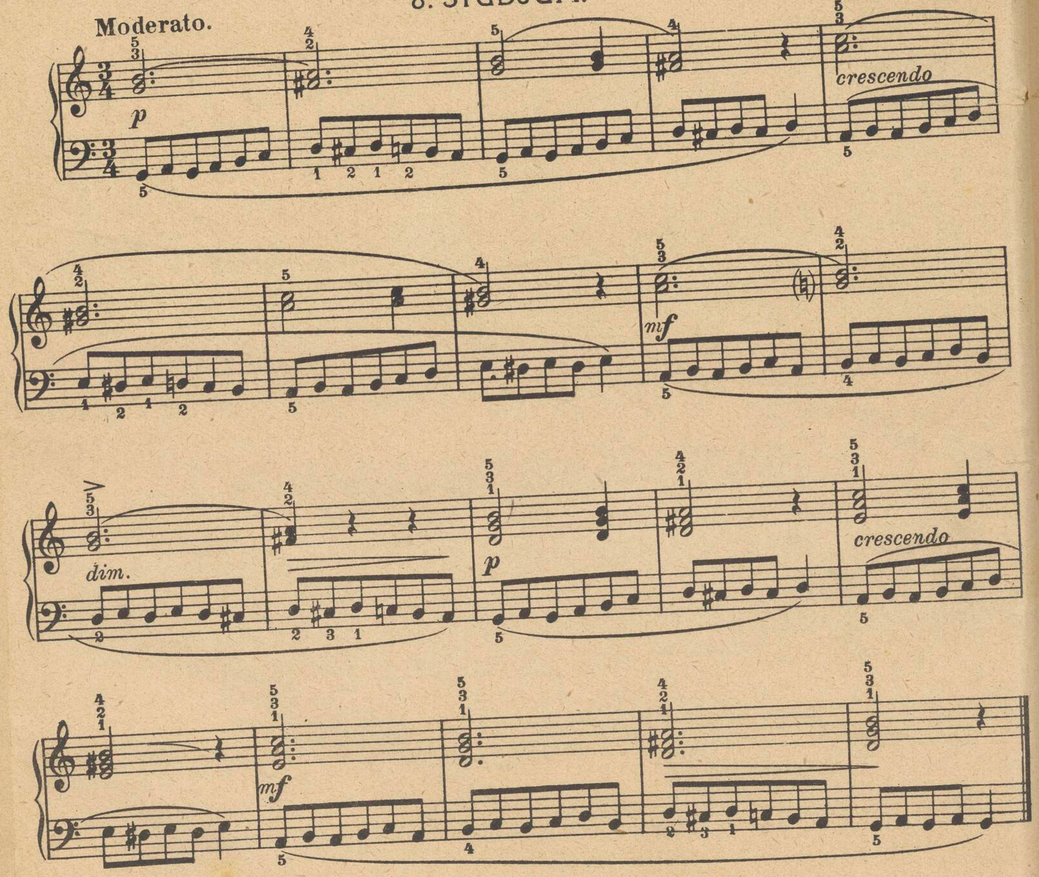

7. ĆWICZENIA W OBRĘBIE 6ciu TONÓW.

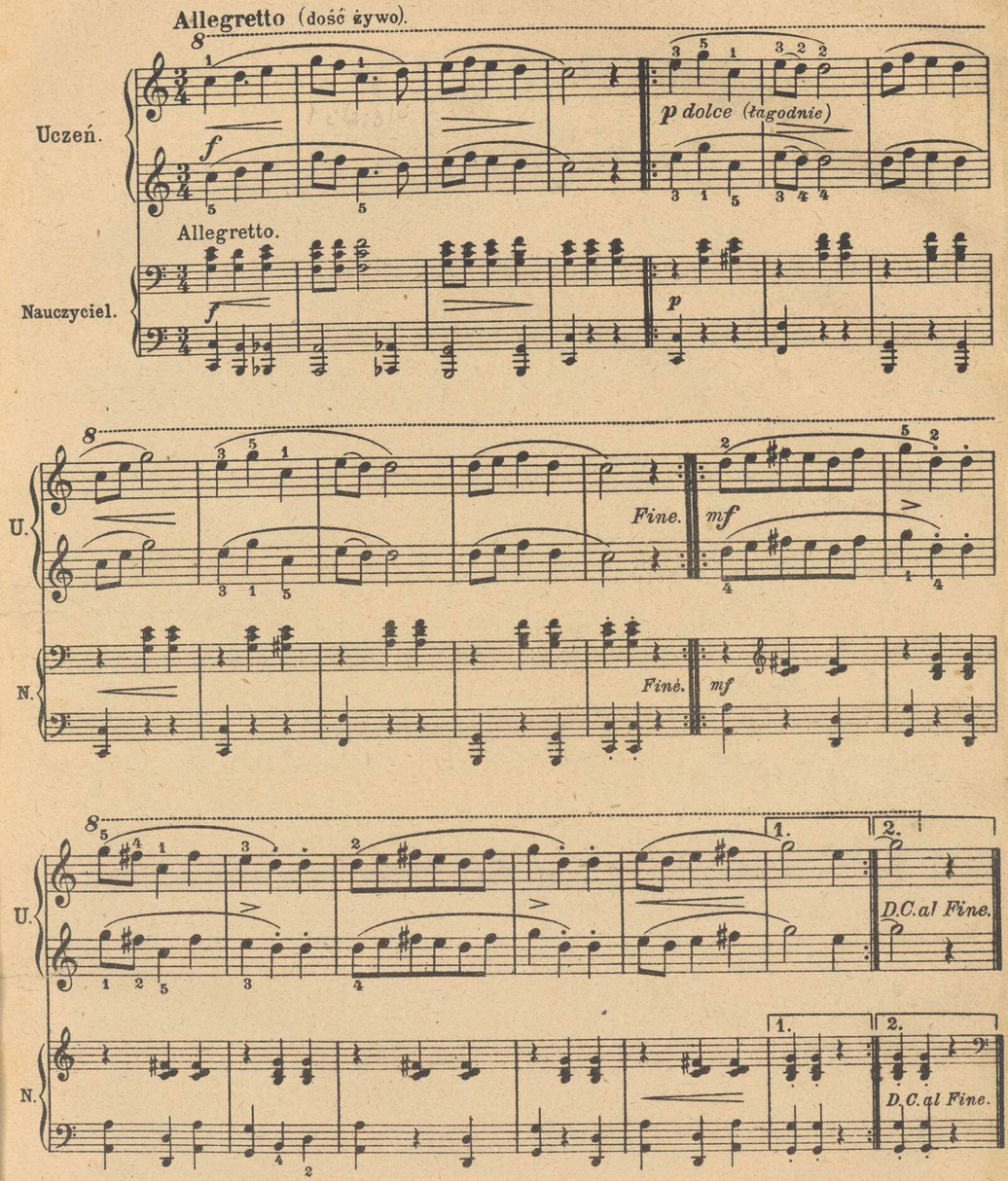

8. STUDJUM.

A. Różycki.

9. POLKA - MAZURKA na 4 RĘCE.

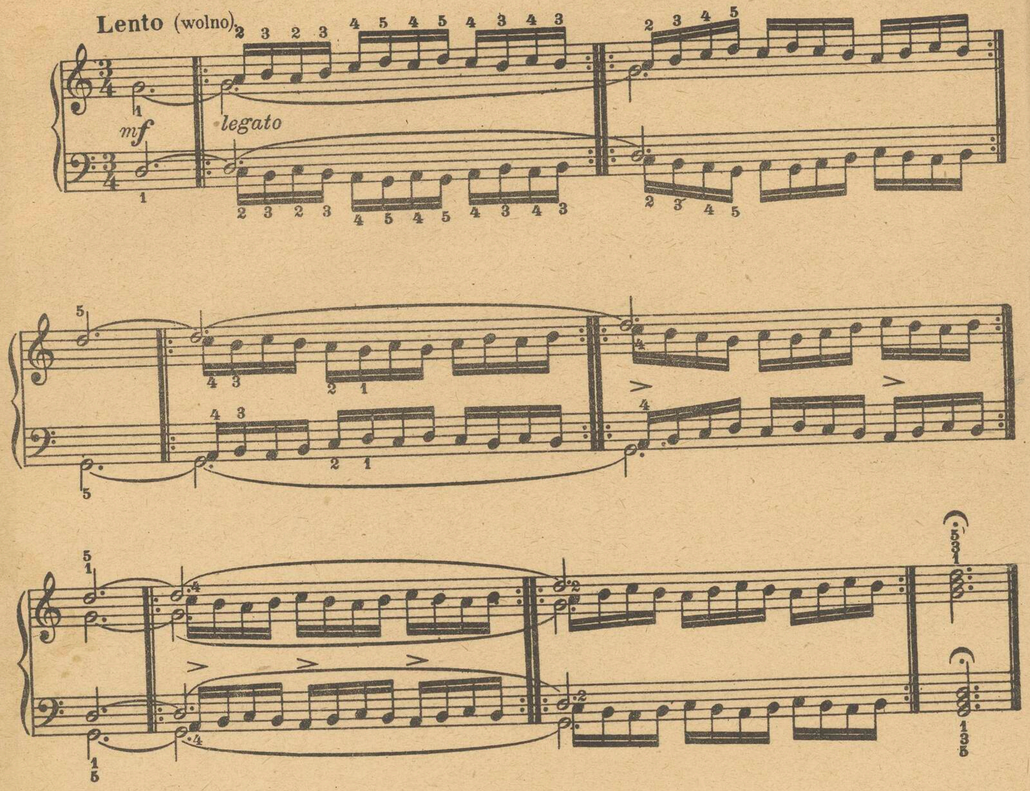
W dalszym ciągu zalecam:

na 4 ręce:

Spindler op. 216 cah. III Adieu (I dégré)
Haydn Andante de la Symphonie (II dégré) „Les deux amies“ éd. M. Arct.

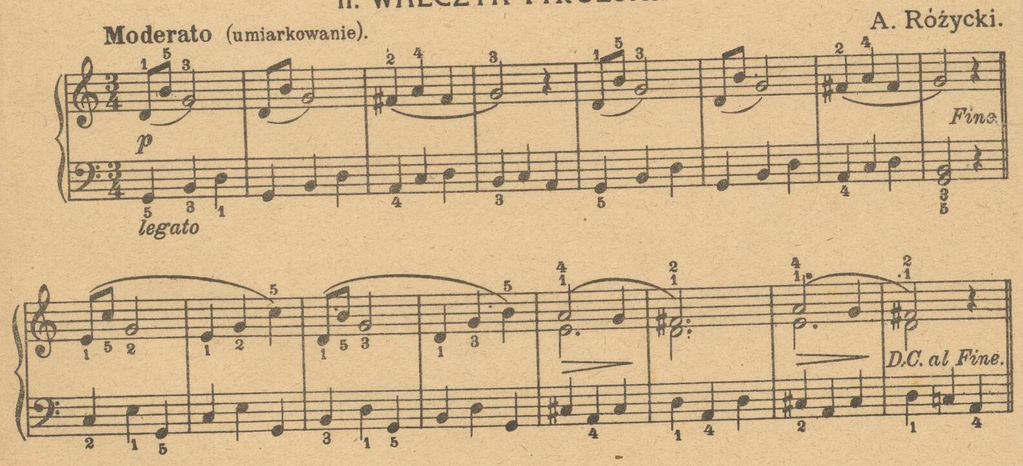
10. ĆWICZENIA NA WYROBIENIE NIEZALEŻNOŚCI PALCÓW.

A. Różycki.

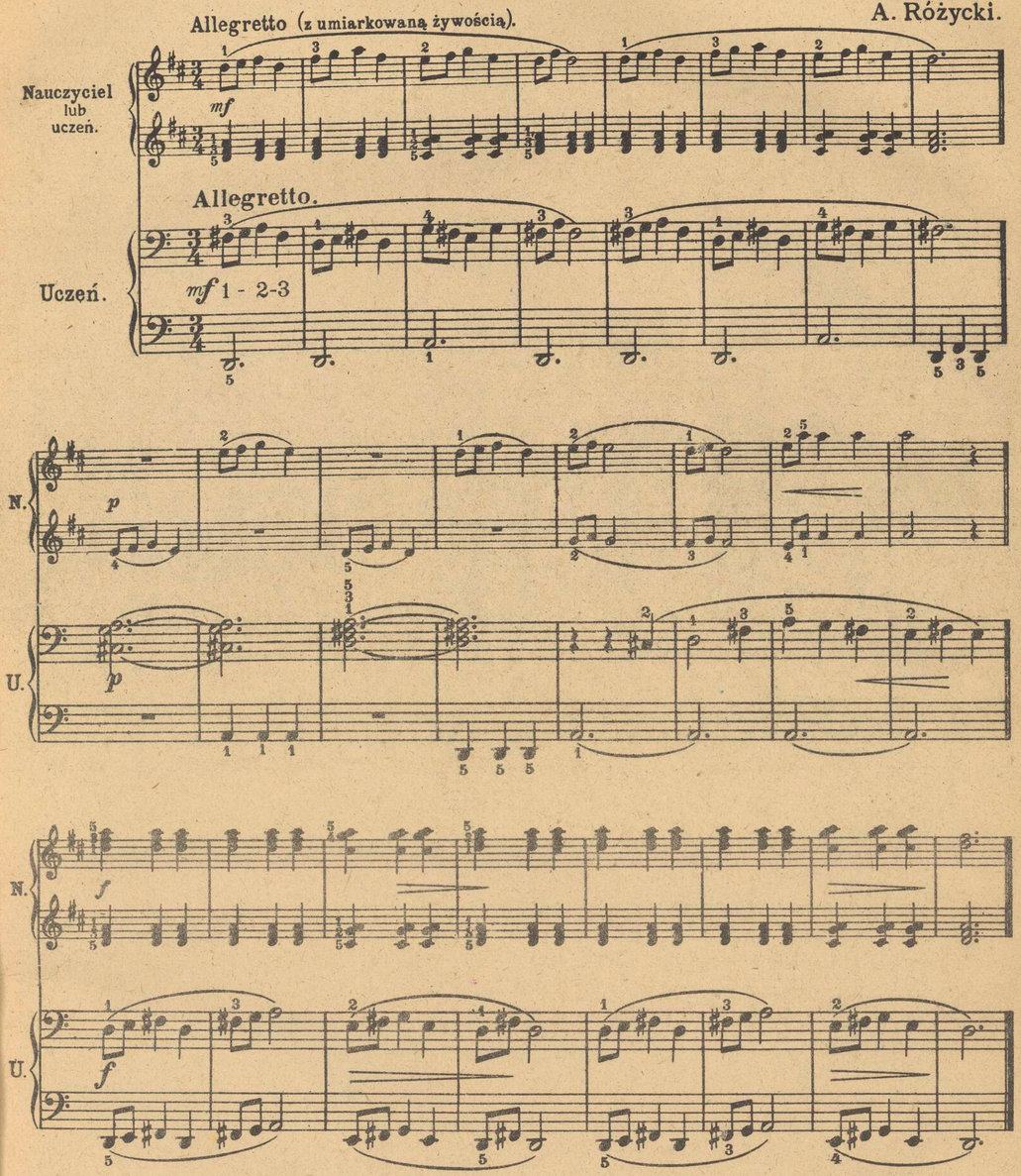
11. WALCZYK TYROLSKI.

A. Różycki.

12. SCHERZINO (żarcik) na 4 RĘCE.

A. Różycki.

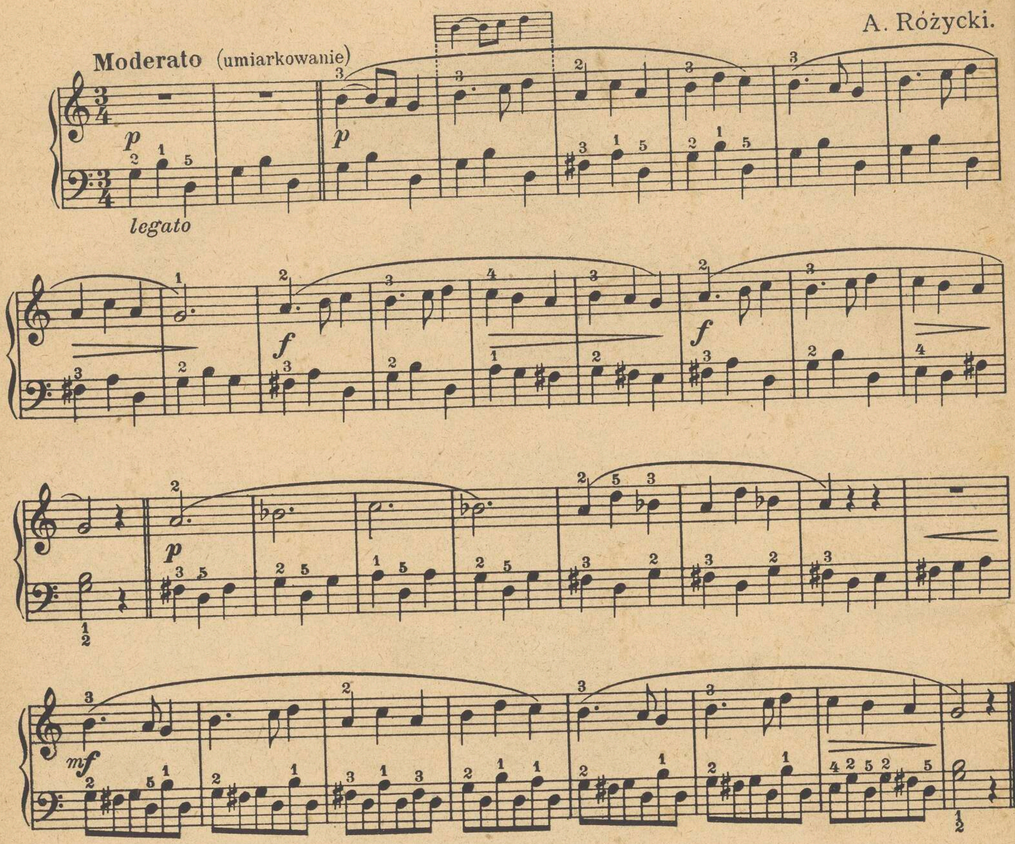

W dalszym ciągu zalecam:
na 2 ręce:

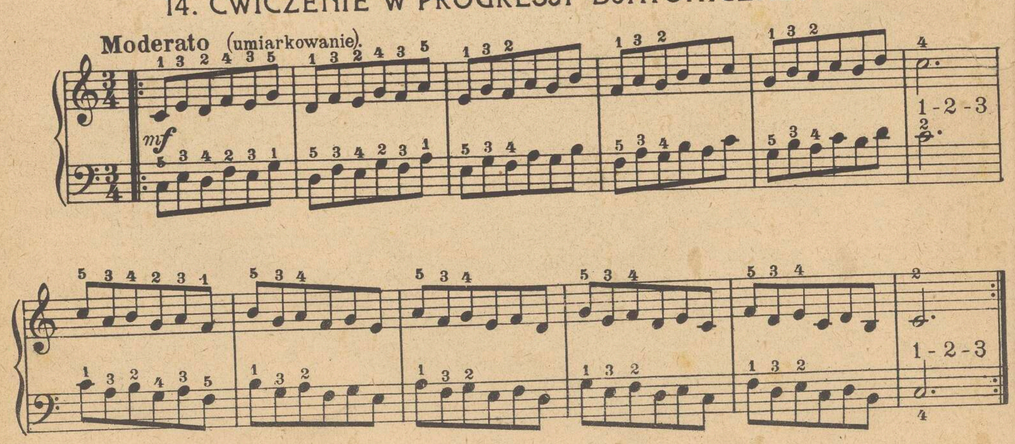
Etudes et exercices „I dégré“ **Löschhorn** 15 etudes enfantines. éd M. Arct.
„II dégré“ **Biehl** 14 etudes mélodiques. éd M. Arct.

13. RONDINO.

A. Różycki.

14. ĆWICZENIE W PROGRESJI DJATONICZNEJ.

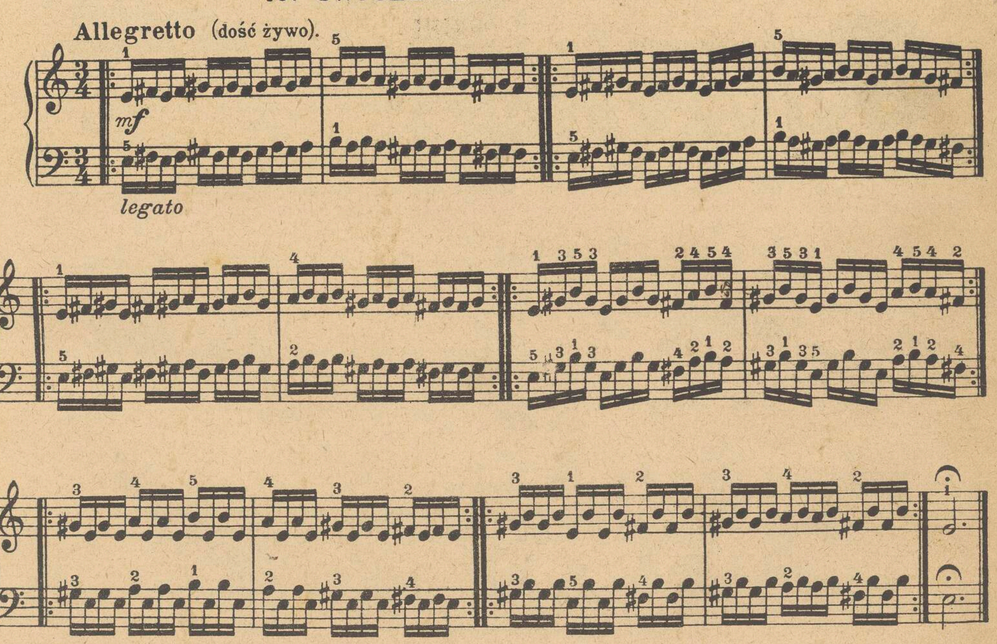

15. WALC.

A. Różycki.

16. ĆWICZENIA 5º PALCOWE.

17. STUDJUM.

Moderato (umiarkowanie). A. Różycki.

legato

p

f

mf

p *rit.*

18. MAZUREK.

Allegretto (dość żywo). A. Różycki.

mf

p *crescendo*

mf *mf*

p

19. ĆWICZENIA W PODWÓJNYCH TONACH.

Andante (zwolna).

mf *legato* *legato*

20. PRELUDJUM (Przegrywka.)

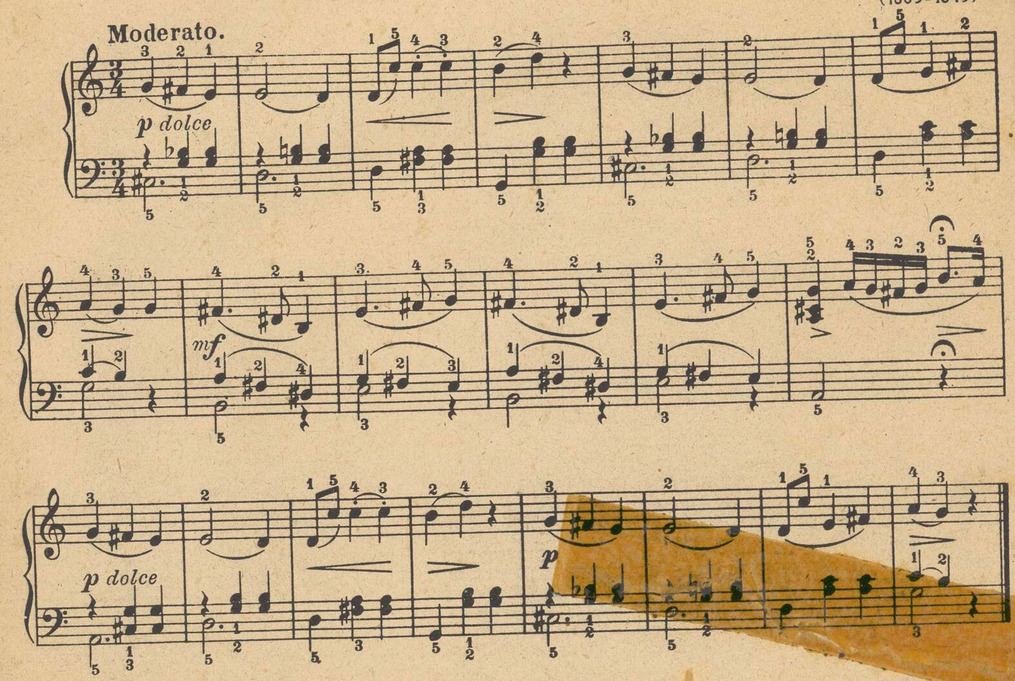
Adagio (powoli). A. Różycki.

mf

p

21. ŻYCZENIE.

F. Chopin.
(1809-1849)

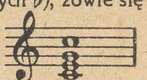
22. MENUET.

W. A. Mozart.
(1756-1791)

IV. GAMMY MAJOROWE (djatoniczne i chromatyczne), ARFIKI I KADENCJE.

Gamma jest to kolejne następstwo dźwięków, zawarte w jednej lub kilku oktawach.
Ponieważ każda gamma posiada stałe dźwięki, przeto otrzymuje stałe znaki chromatyczne (♯ i ♭).
Gamma, która składa się z pięciu całych i dwóch półtonów, zowie się **djatoniczną**.
Gamma, która składa się z samych półtonów (podwyższanych ♯ i zniżanych ♭), zowie się **chromatyczną**.

Akordem zowiemy kilka jednocześnie brzmiących dźwięków, n. p.

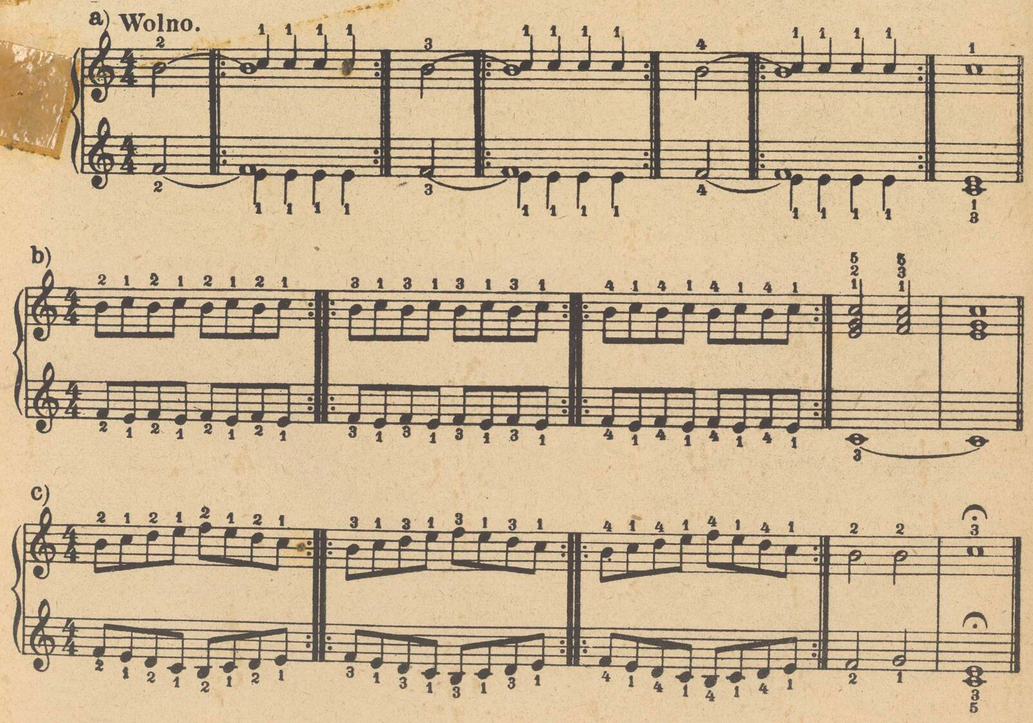
Arfikiem zowiemy rozpryśnięcie akordu, n. p.

Kadencją zowiemy szereg akordów zaokrąglających końcówkę utworu muzycznego.

Uwaga. Nie należy uczyć się wszystkich gamm i arfików za jednym razem. Uczeń najlepiej postąpi, pracując nad każdą tonacją wolno i osobno każdą ręką, a w końcu razem.

1. ĆWICZENIA PRZYGOTOWAWCZE DO GAMM.

(Podkładanie wielkiego palca.)

2. GAMMY MAJOROWE.

a) PIERWOTNA.

C. **Gamma.** **Moderato** (umiarkowanie). **Kadencja.** **Lento** (powolnie).

y kluczu:
ic.
major
(dur)

mf *legato*

Arfiki.

mf *legato*

b) Z KRZYŻYKAMI.

G. **Gamma.** **Kadencja.**

przy kluczu:
fis.
G major
(dur)
1 ♯

Arfiki.

D.

przy kluczu:
fis, cis.
D major
(dur)
2 ♯

A.

przy kluczu:
fis, cis, gis.
A major
(dur)
3 ♯

E.

przy kluczu:
fis, cis, gis, dis.
E major
(dur)
4 ♯

H.

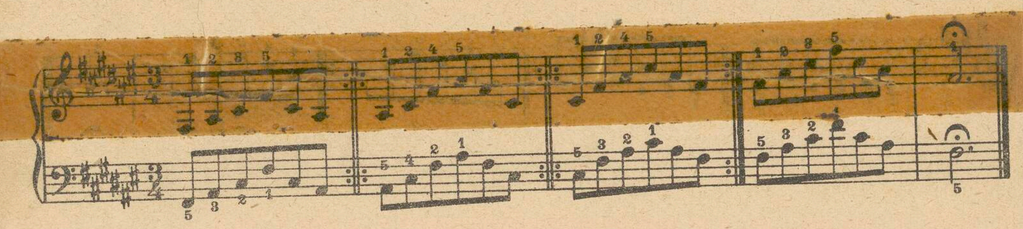
przy kluczu:
fis, cis, gis, dis, ais.
H major (dur)
5 ♯

Fis.

przy kluczu:
fis, cis, gis, dis, ais, eis.
Fis major (dur)
6 ♯

Cis.

przy kluczu:
fis, cis, gis, dis, ais, eis, his.
Cis major (dur)
7 ♯

c) Z BEMOLAMI.

F.

przy kluczu:
b.
F major (dur)
1 ♭

B.

przy kluczu:
b, es.
B major (dur)
2 ♭

Es.

przy kluczu:
b, es, as.
Es major (dur)
3 ♭

As.

przy kluczu: *b, es, as, des.*

As major (dur) 4 ♭

Des.

przy kluczu: *b, es, as, des, ges.*

Des major (dur) 5 ♭

Ges.

przy kluczu: *b, es, as, des, ges, ces.*

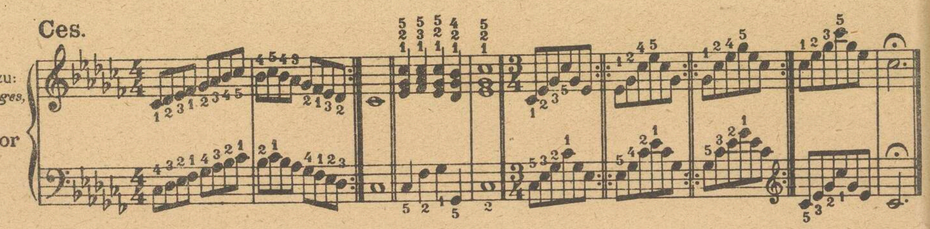
Ges major (dur) 6 ♭

Ces.

przy kluczu: *b, es, as, des, ges, ces, fes.*

Ces major (dur) 7 ♭

3. GAMMA CHROMATYCZNA.

V. POWTORZENIE RYTMÓW (taktów) 4/4 2/4 i 3/4.

ĆWICZENIA, MELODJE I SONATINY.

1. ĆWICZENIA NA WYROBIENIE NIEZALEŻNOŚCI PALCÓW.

A. Różycki.

a) **Dość wolno.**

b)

2. ETIUDA

(C dur.).

I. B. Duvernoy.

Moderato.

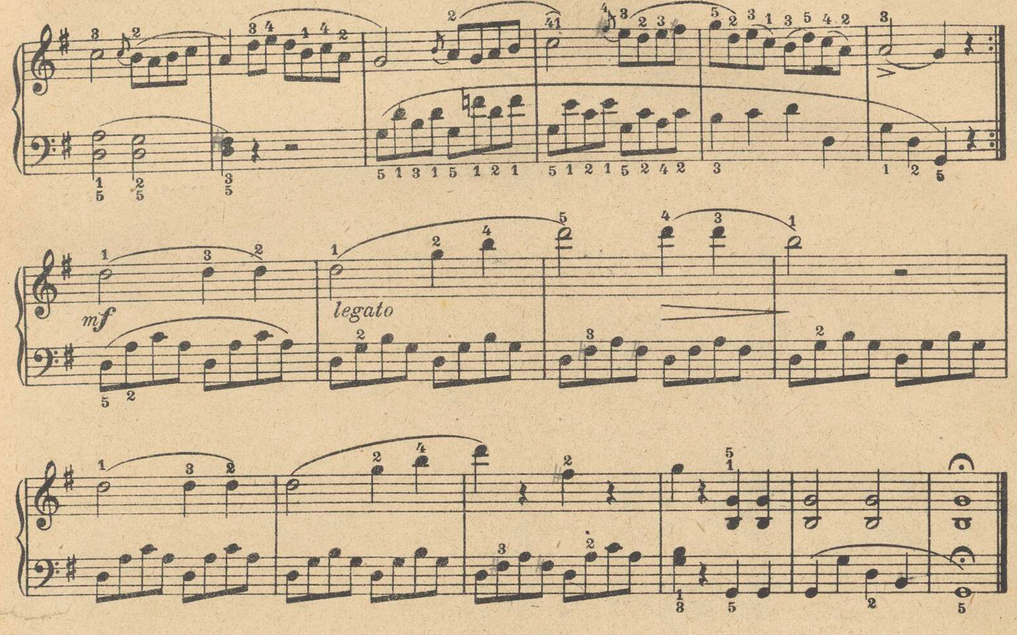
3. SONATINA

(G dur).

L. van Beethoven.
(1770 - 1827)

Moderato.

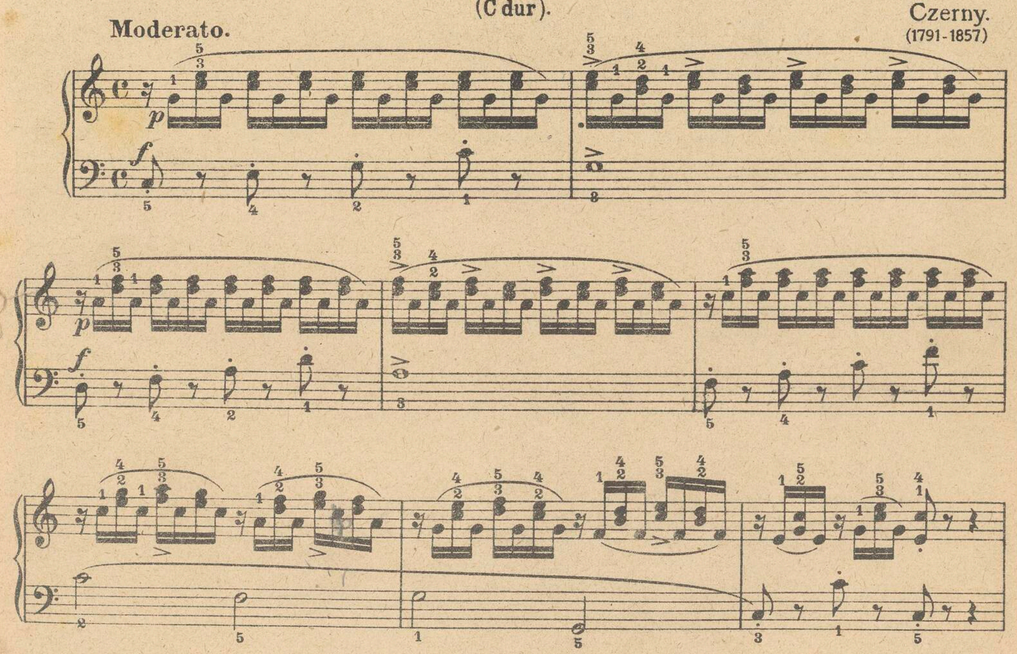

4. ETIUDA

(C dur).

Czerny.
(1791 - 1857)

Moderato.

5. ĆWICZENIA.

a)

b)

6. ETIUDA
(G dur).

K. Czerny.

Allegro.

f legato

ff

7. FORELA.

F. Schubert.
(1797 - 1828)

Allegretto.

mf

dolce

p

mf

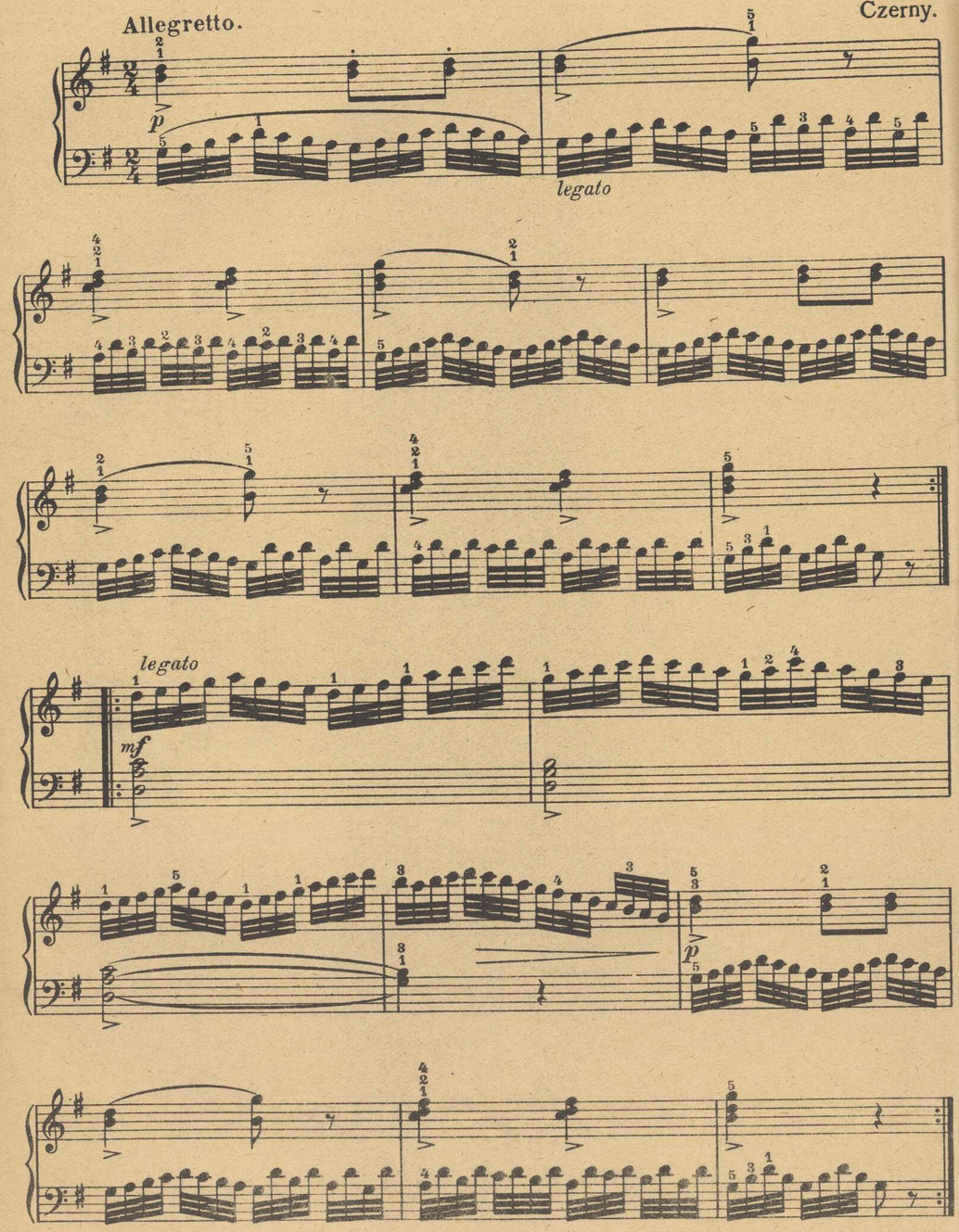
f

p

f

8. ETIUDA (G-dur).

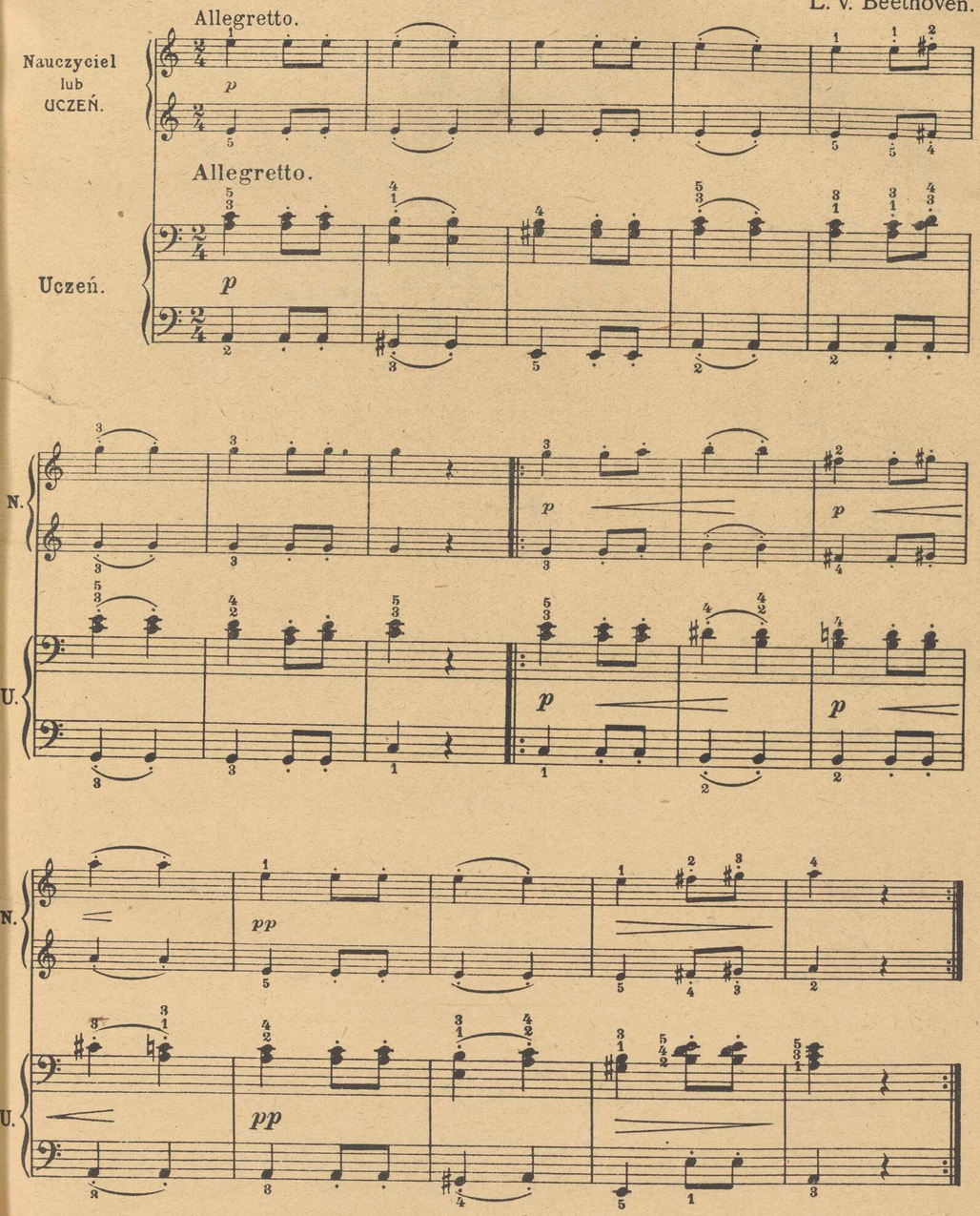
Allegretto. Czerny.

9. ALLEGRETTO Z SYMFONJI na 4 RĘCE

(A-moll).

L. v. Beethoven.

10. ANDANTINO Z WARJACJAMI.

Temat.

Andantino (trochę spokojnie).

War. 1.

War. 2.

War. 3.

War. 4.

11. POLONEZ na 4 RĘCE

(F - dur).

A. Diabelli.

Moderato.

Trio. U.

Trio. N.

U.

N.

Polonaise da Capo al Fine.

12. ĆWICZENIA NA WYROBIENIE NIEZALEŻNOŚCI PALCÓW.

a) Moderato. A. Różycki.

b)

c)

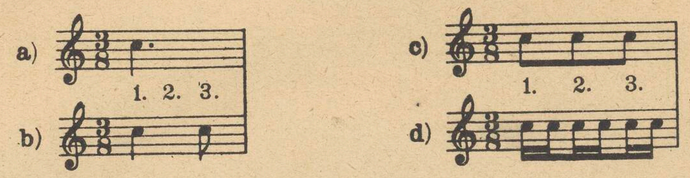
d)

e)

f)

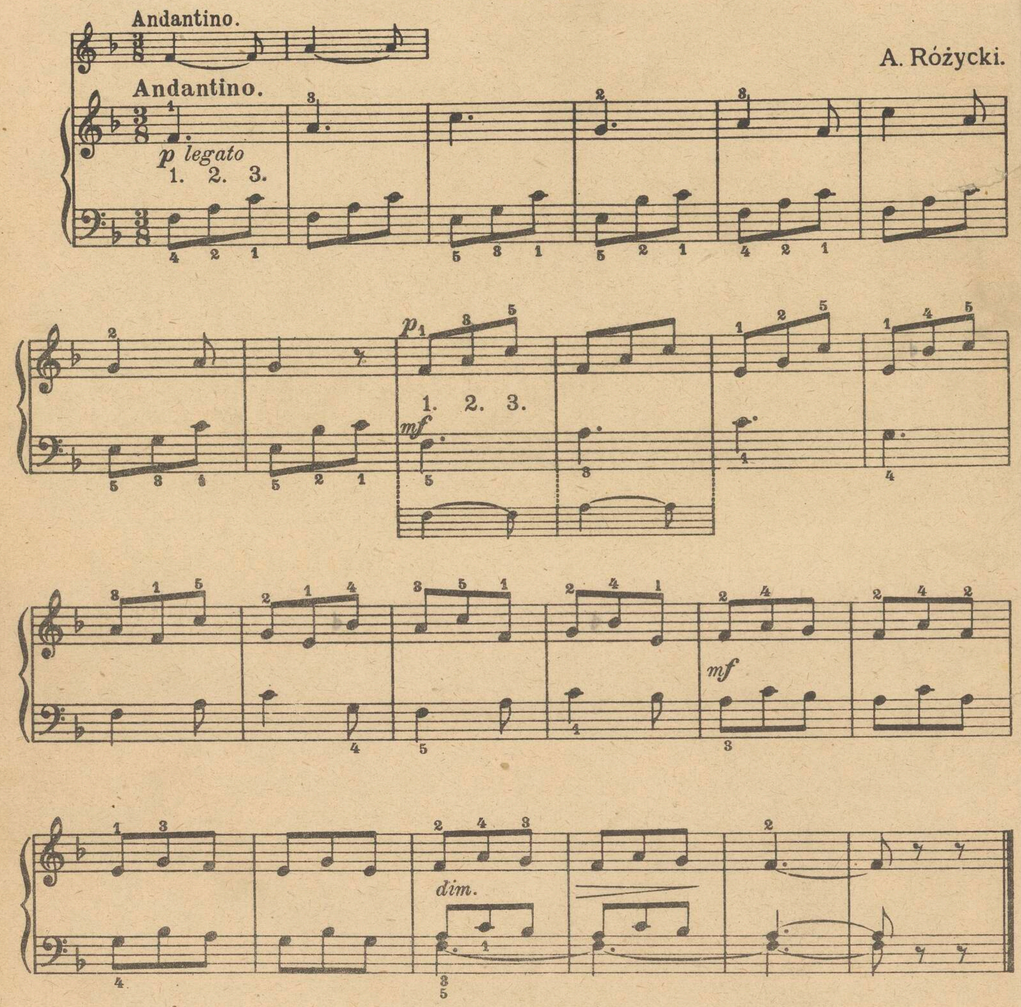
VI. ĆWICZENIA I MELODJE W TAKCIE (rytmie) 3/8.

Takt 3/8 mieści w sobie:

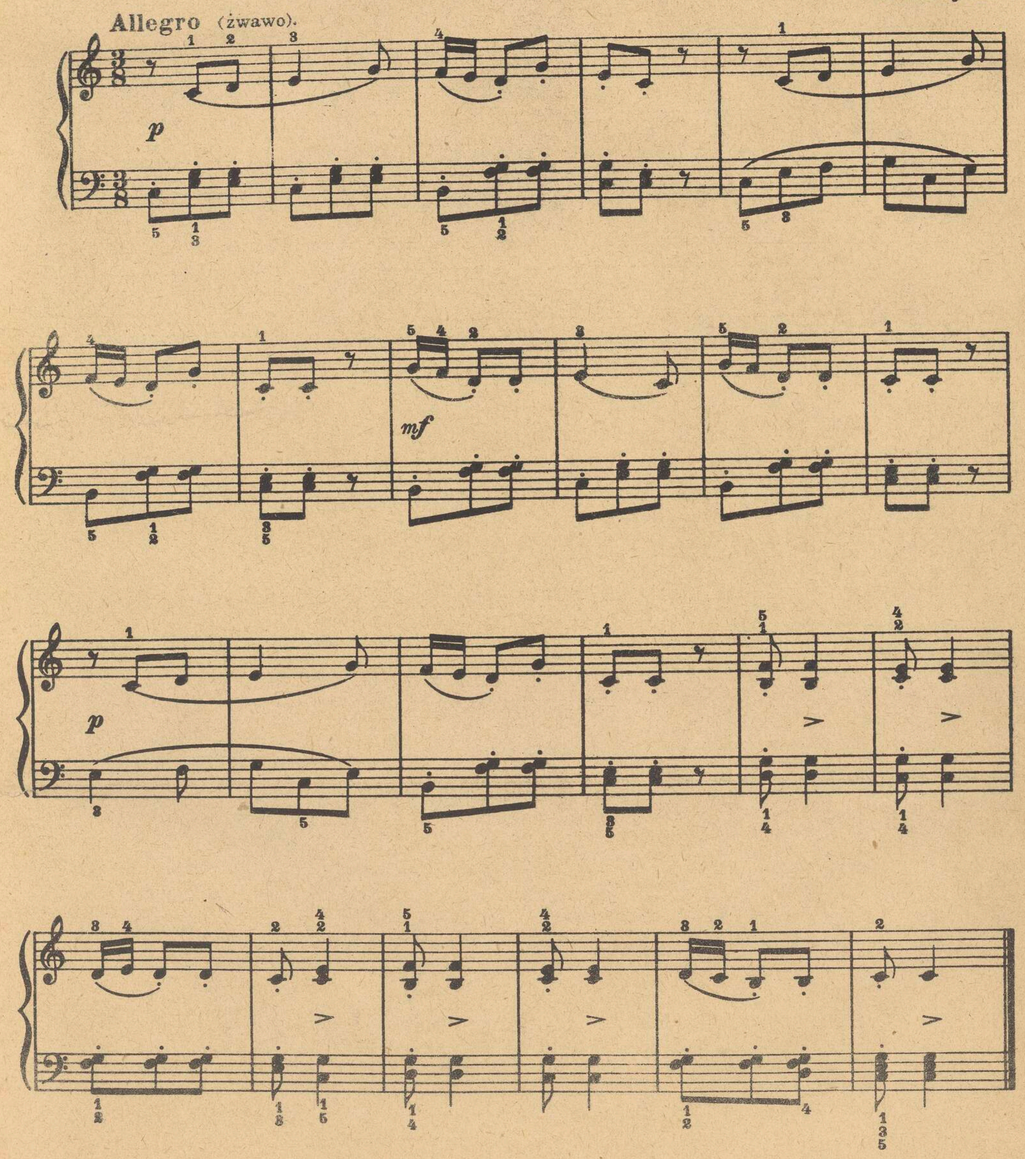
1. STUDJUM.

A. Różycki.

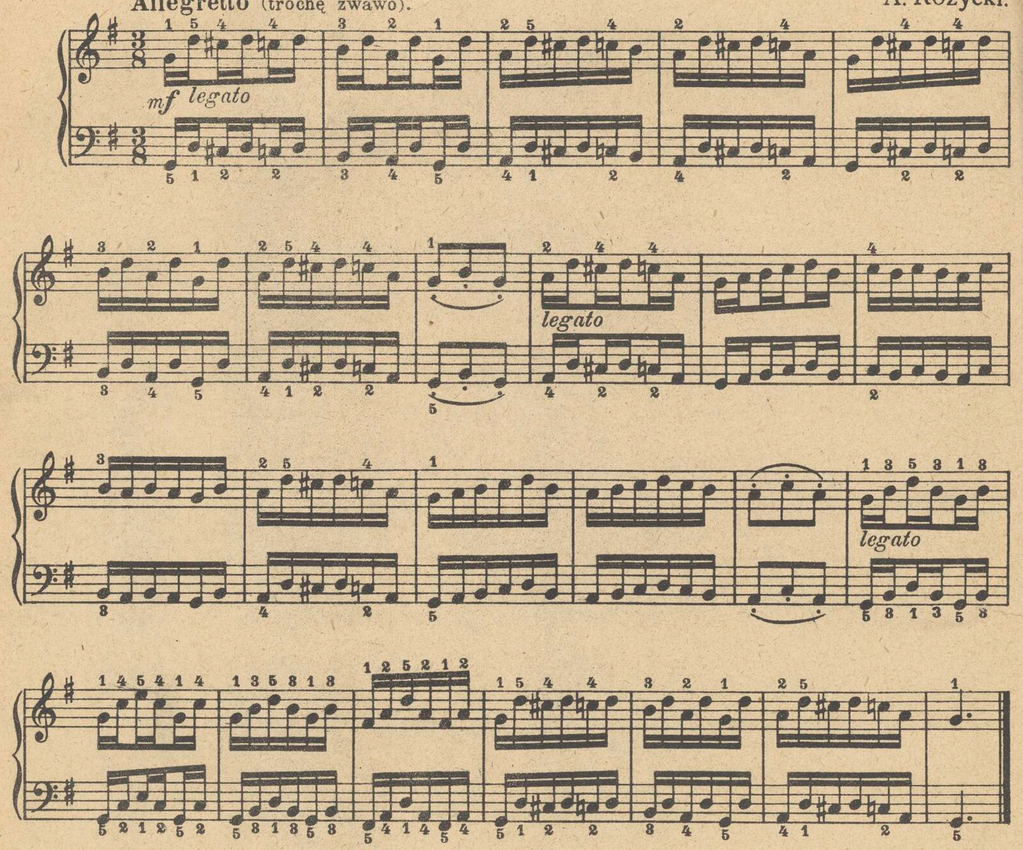
2. MAZUREK (C-dur).

A. Różycki.

3. ĆWICZENIE. (A-moll).

Allegretto (trochę żwawo). A. Różycki.

4. TEMAT Z WARJACJAMI.

Temat. G-dur. F. Kuhlau.

Allegretto.

5. IDYLLA na 4 RĘCE (G-dur).

(Poemat sielankowy.)

A. Różycki.
(na temat Krauzego).

Moderato.

U.

N.

f

1. 2.

p

pp

Ped.

6. ĆWICZENIE dla zmiany palców na jednym klawiszu.

A. R.

Moderato.

7. ETIUDA.

K. Czerny.

Allegretto.

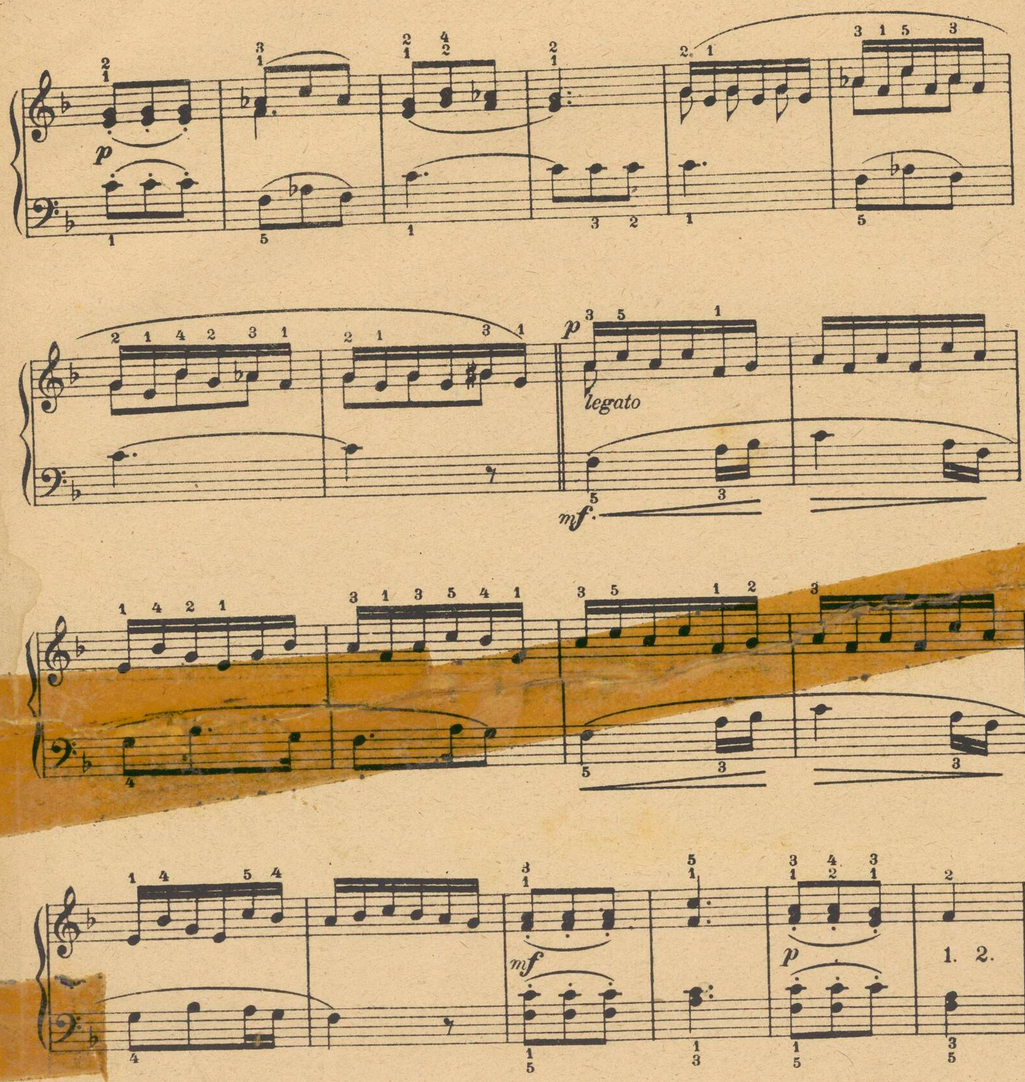

8. KOŁYSANKA.

Andantino.

A. Rożycki.

W dalszym ciągu zalecam:

na 2 ręce:

Duvernoy op. 176 École primaire.
Köhler op. 182 10 petites études.
„Etudes et Exercices" II dégré éd. M. Arct.

na 4 ręce:

Spindler op. 216 cah. IV Sans repos, etc.
Spindler op. 216 cah. V L'écho, etc.
Loeschhorn op. 182 cah. II.
„Les deux amies" I dégré éd. M. Arct.

VII. ĆWICZENIA I MELODJE W TAKCIE (rytmie) 6/8.

Takt 6/8 mieści w sobie:

a) 1. 2. 3. 4. 5. 6.
b)
c) 1. 2. 3. 4. 5. 6.
d)
e) 1. 2. 3. 4. 5. 6.

1. STUDJUM (G-dur).

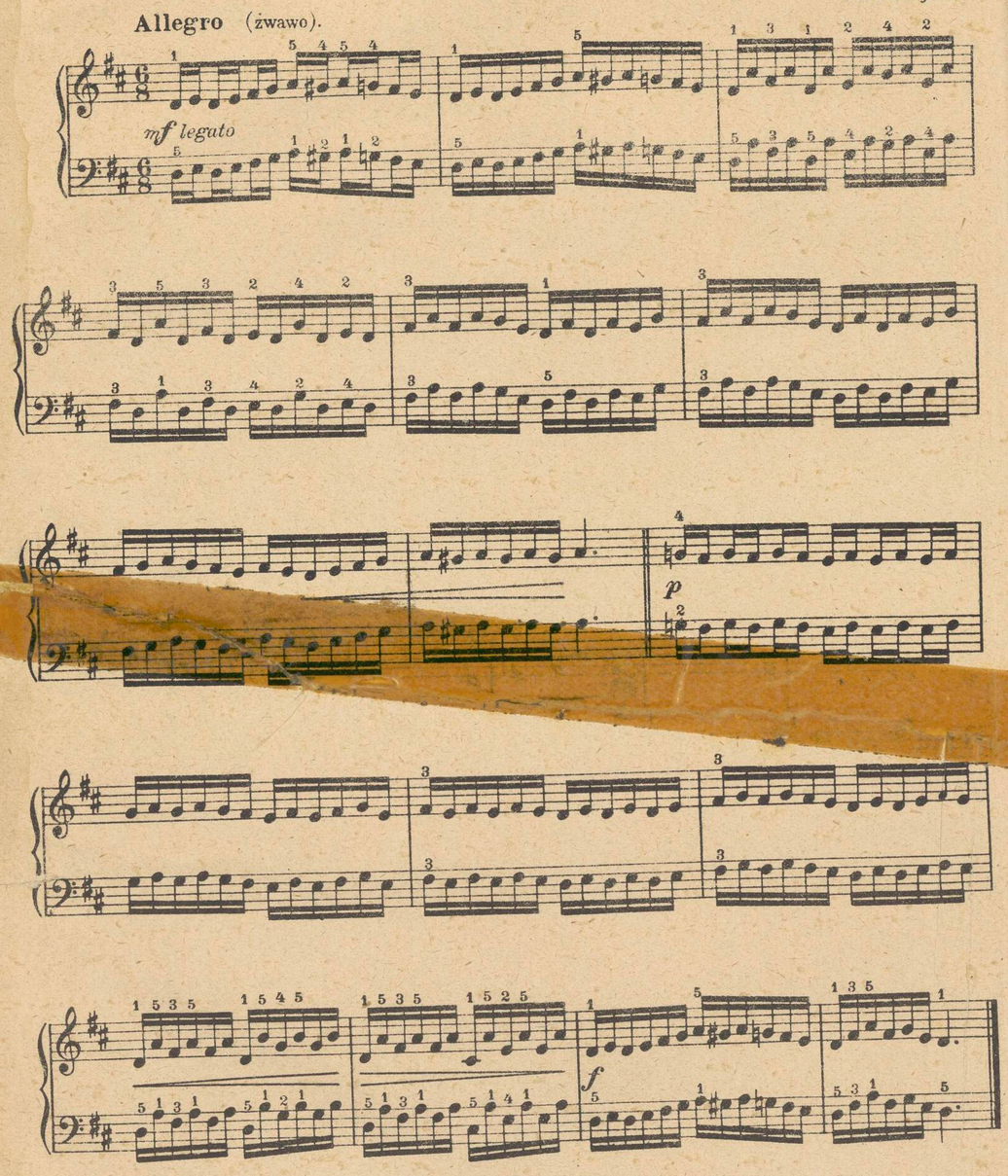
Allegretto. A. Różycki.

2. ĆWICZENIE.

(D-dur).

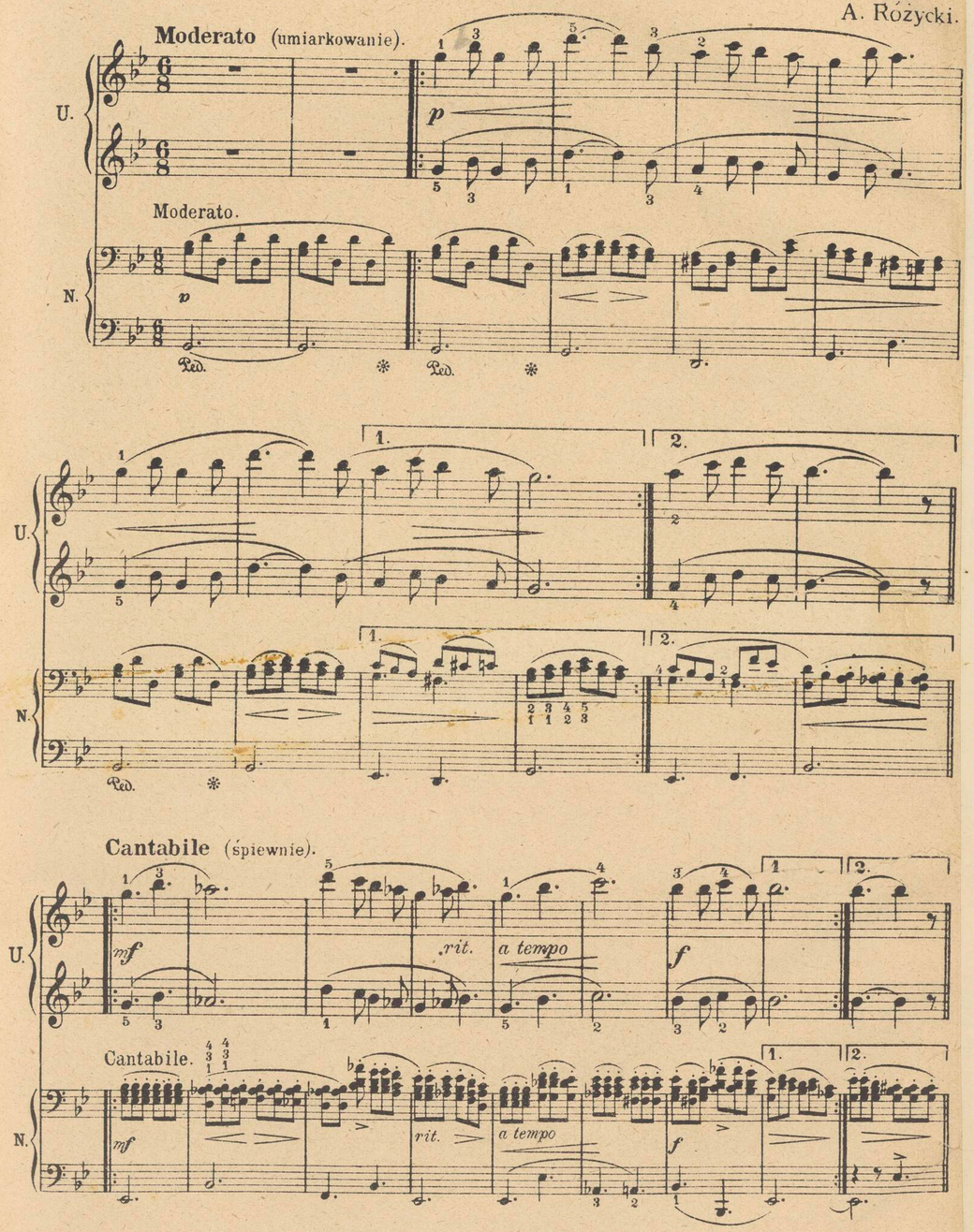
A. Różycki.

3. ŚPIEW FLISAKÓW

(G-moll).

A. Różycki.

U.
N.
rit.
a tempo
p
p a tempo
pp tranquillo (spokojnie)
poco rit.
(cokolwiek zwolnić)
pp tranquillo
poco rit.

4. BARKAROLA

(Śpiew weneckich żeglarzy).

Poco moderato. (cokolwiek umiarkowanie). A. Różycki.

p
legato
mf
rit.
mf a tempo
legato.
p
rit.
p piu mosso
(trochę prędzej)
p
poco rit.

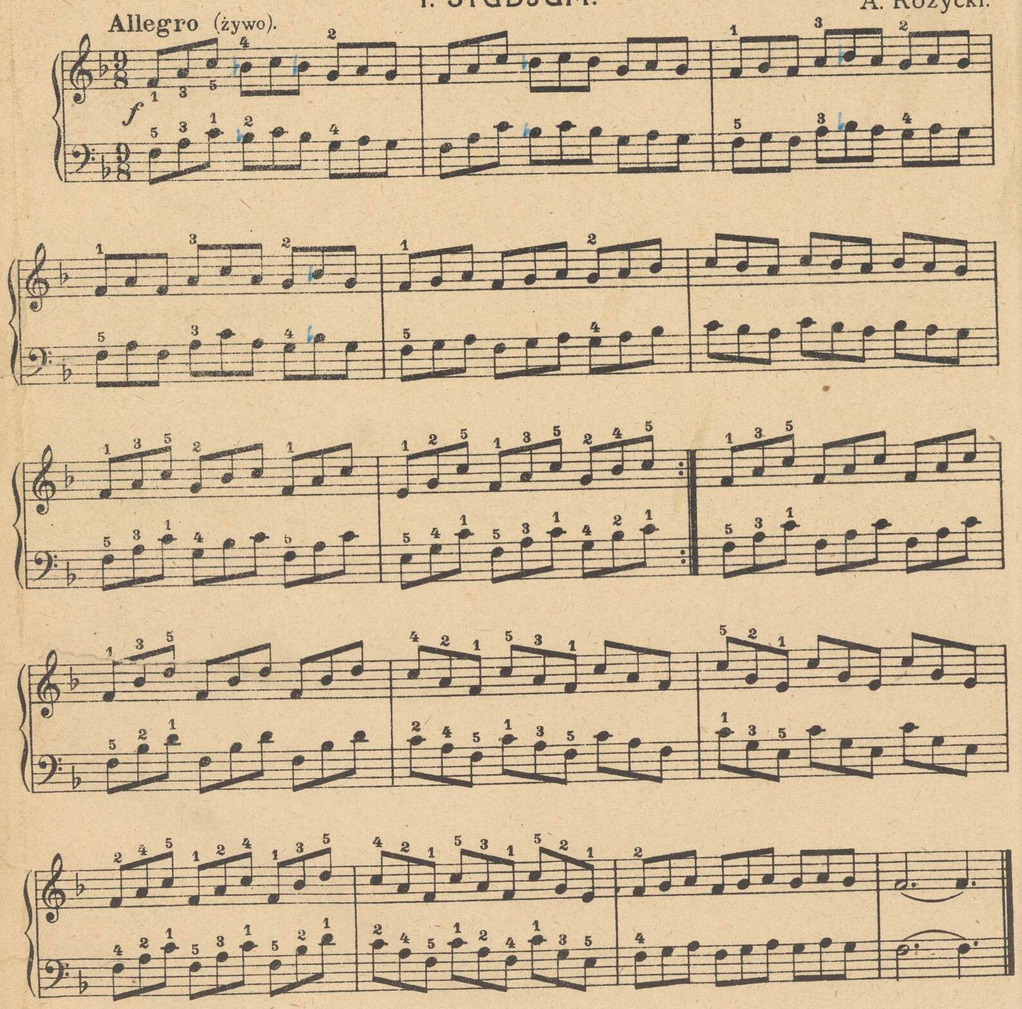
VIII. ĆWICZENIA I MELODJE W TAKCIE (rytmie) 9/8

Takt 9/8 mieści w sobie:

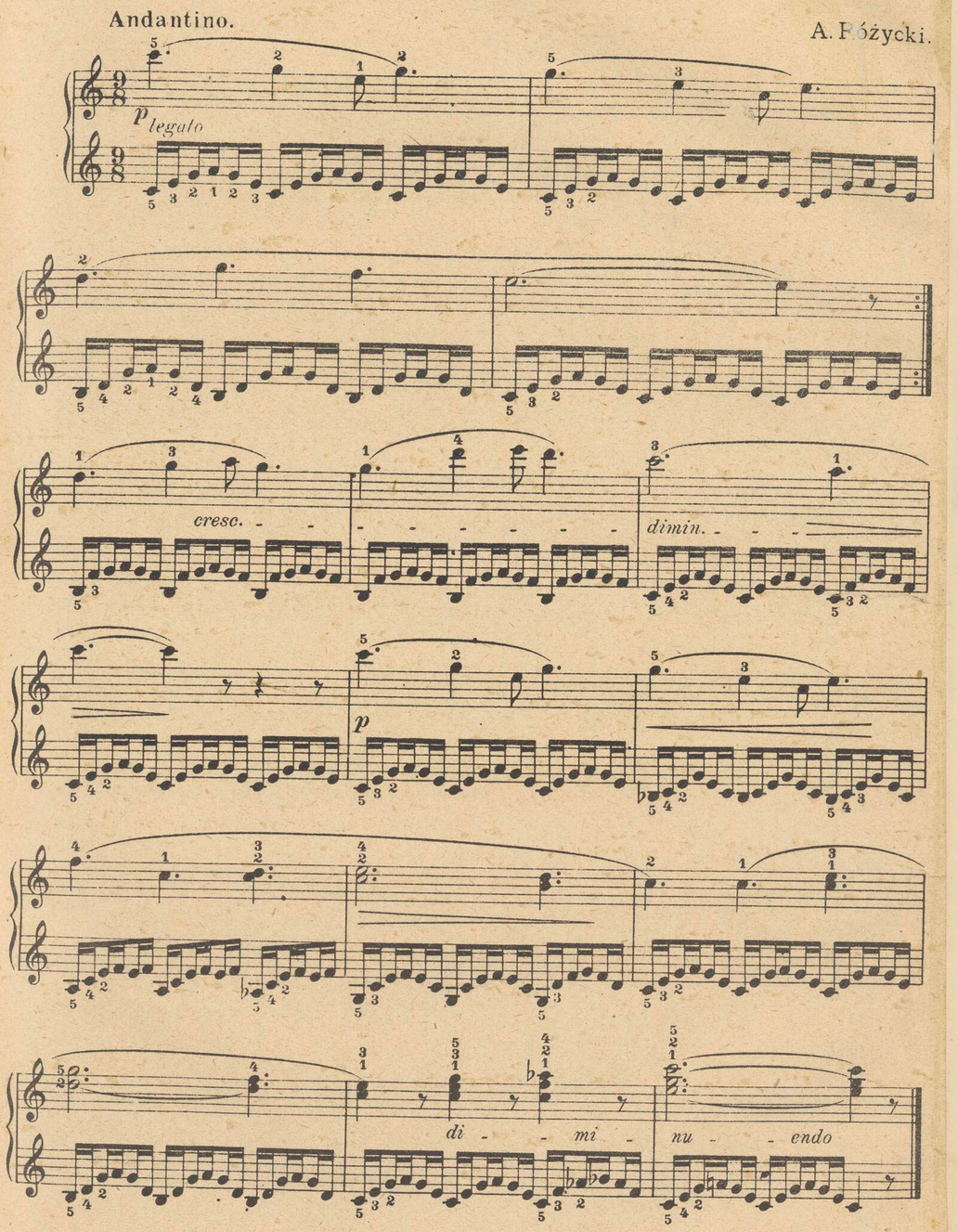

1. STUDJUM.

A. Różycki.

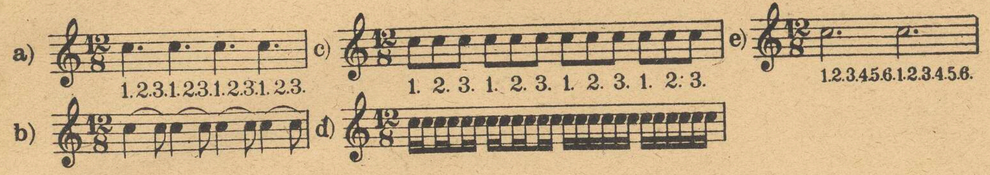

2. PRELUDJUM.

IX. ĆWICZENIA I MELODJE W TAKCIE (rytmie) 12/8

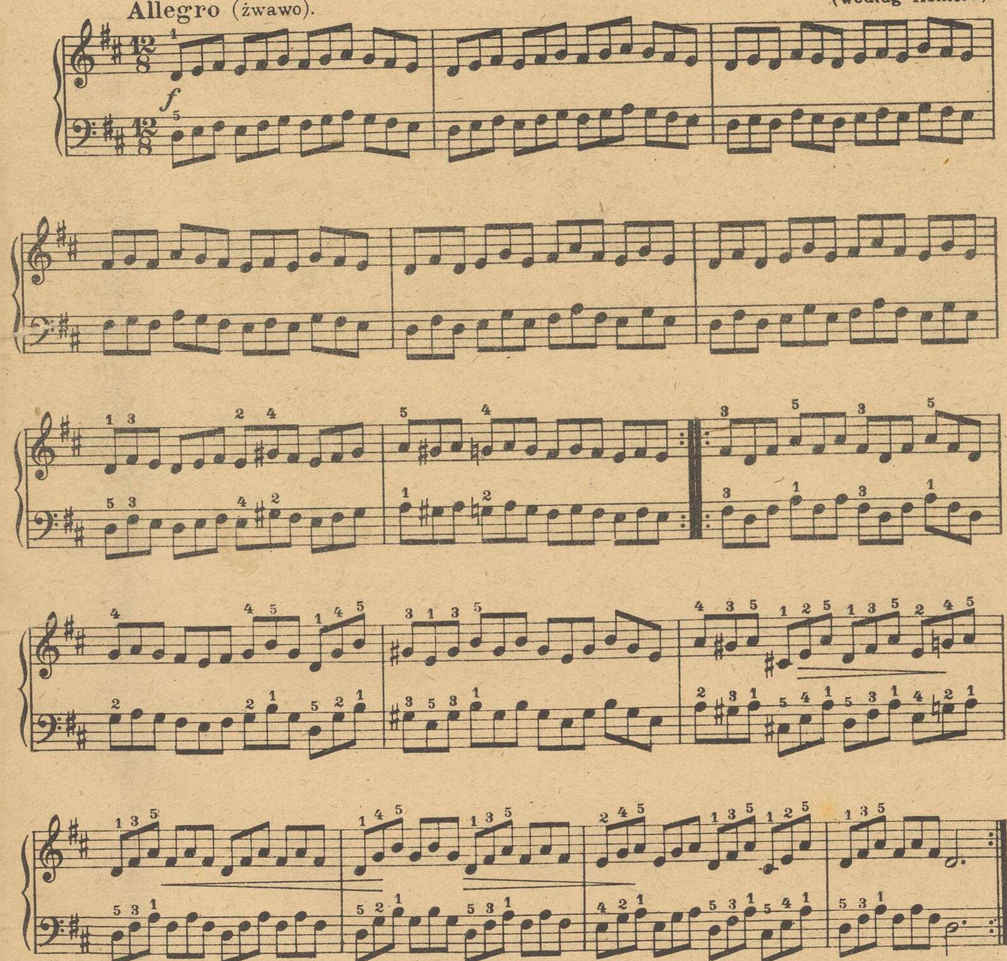
Takt 12/8 mieści w sobie:

1. STUDJUM.

A. Różycki.
(według Köhlera)

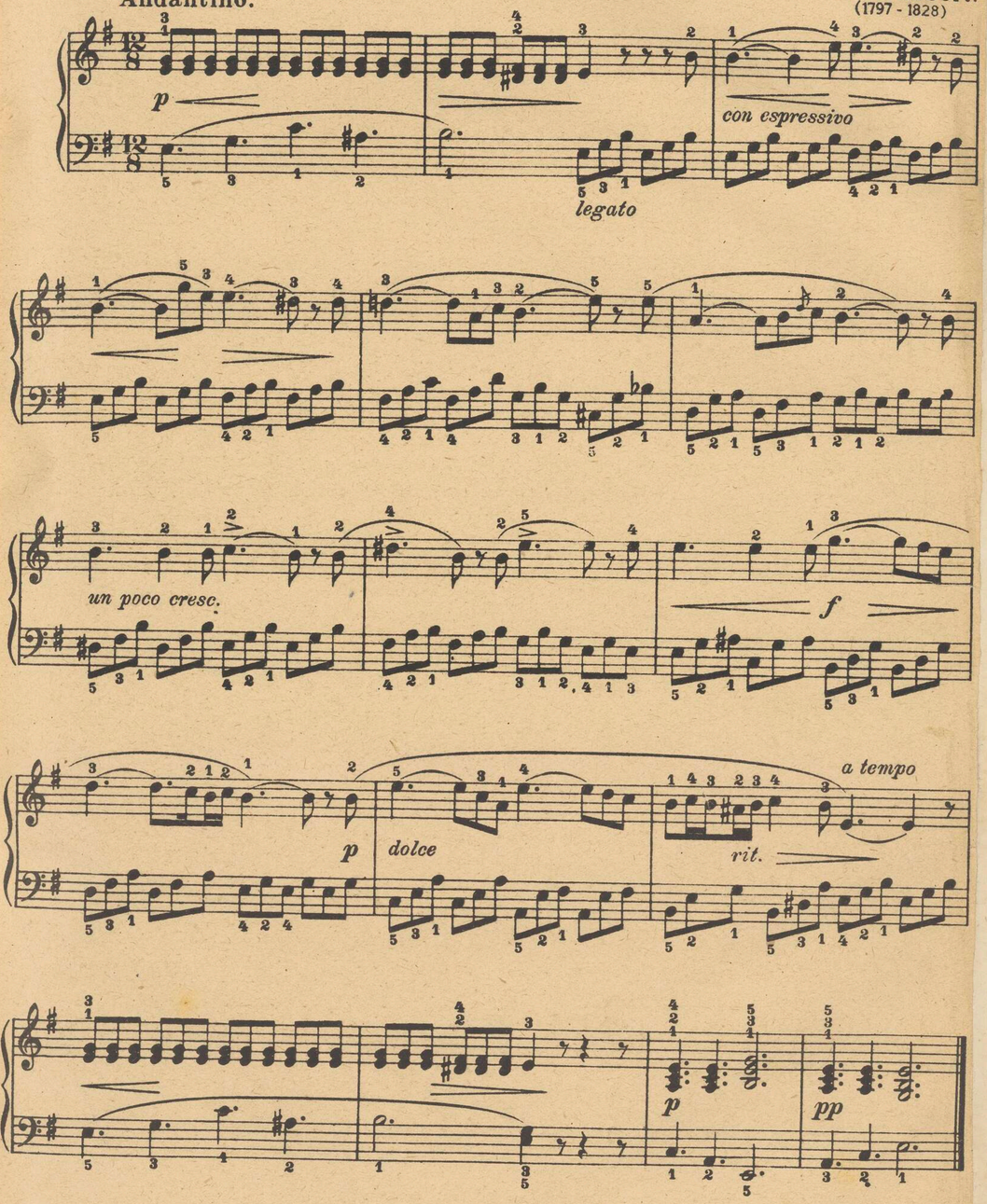
Allegro (żwawo).

2. SKARGA MŁODEJ DZIEWCZYNY.

Andantino.

F. Schubert.
(1797 - 1828)

X. MELODJE I TAŃCE LUDOWE na 2 i 4 RĘCE.

1. MELODJA LUDOWA na 4 RĘCE.

Andante maestoso (powoli i wzniośle).

Harm. i ułożył
A. Różycki.

Uczeń.

Nauczyciel.

f un poco lento e affectuoso

f un poco lento e affectuoso

mf *dim.*

mf *dim.*

Trochę wolniej i z uczuciem.

2. MELODJA LUDOWA na 4 RĘCE
(A-moll).

Moderato e con grazia (umiarkowanie i powaźnie).

Harm. i ułożył
A. Różycki.

Uczeń.

Nauczyciel.

mf *p*

mf *p*

3. MELODJA LUDOWA na 4 RĘCE.

(G-dur).

Harm. i ułożył
A. Różycki.

Un poco Allegro (wesoło, dość żywo).

Uczeń.

Nauczyciel.

f

rit. *a tempo*

4. ĆWICZENIA W PROGRESJACH DJATONICZNYCH.

(Lewa ręka grać powinna o jedną oktawę niżej):

a)

Prawa ręka.
Lewa ręka.

b)

5. MELODJA LUDOWA

(G-moll).

Harm. i ułożył
A. Różycki.

Andantino. (dość spokojnie).

p

legato

mf

poco rit.

a tempo

p

pp *rit.*

6. OBEREK.

A. Różycki.

Allegro (wesoło, żywo).

f *p*

f *f*

Fine.

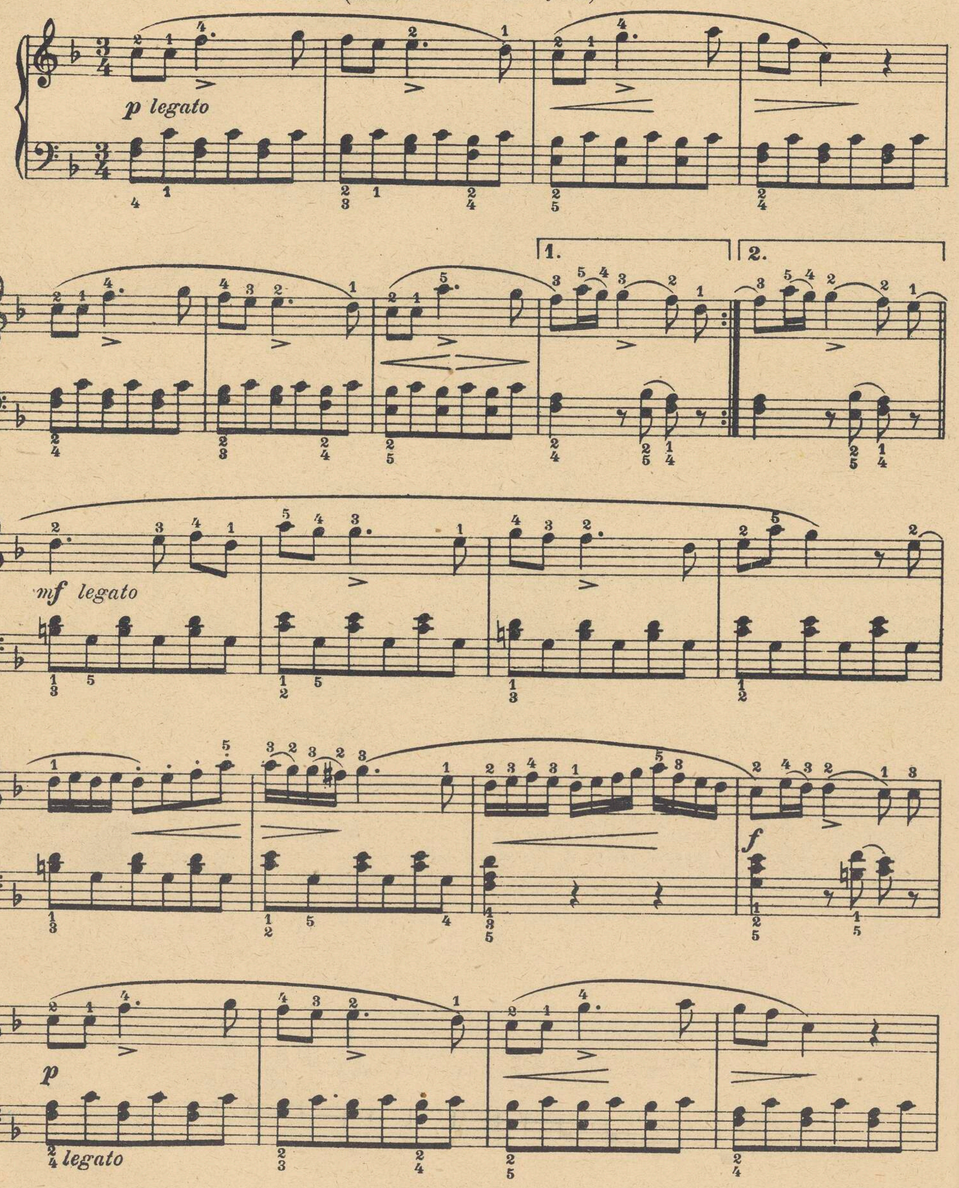
D. C. al Fine.

7. POLONEZ.

A. Różycki.

Moderato e maestoso (umiarkowanie i uroczyście).

XI. GAMMY MINOROWE (melodyjne i harmoniczne)
ARFIKI I KADENCJE.

1. ĆWICZENIA NA PODKŁADANIE WIELKIEGO PALCA.
(dalszy ciąg.)

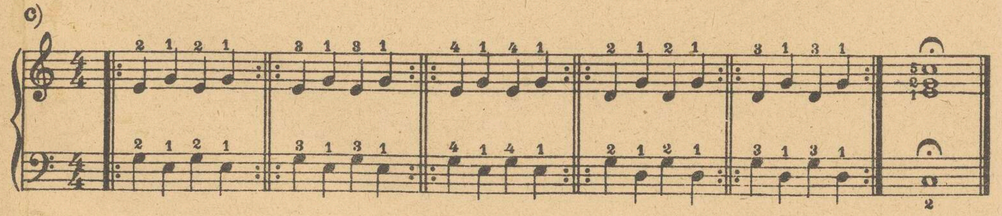
a)

b)

c)

2. GAMMY MINOROWE (melodyjne i harmoniczne).

a) Z KRZYŻYKAMI.

(Lewa ręka grać powinna o jedną oktawę niżej).

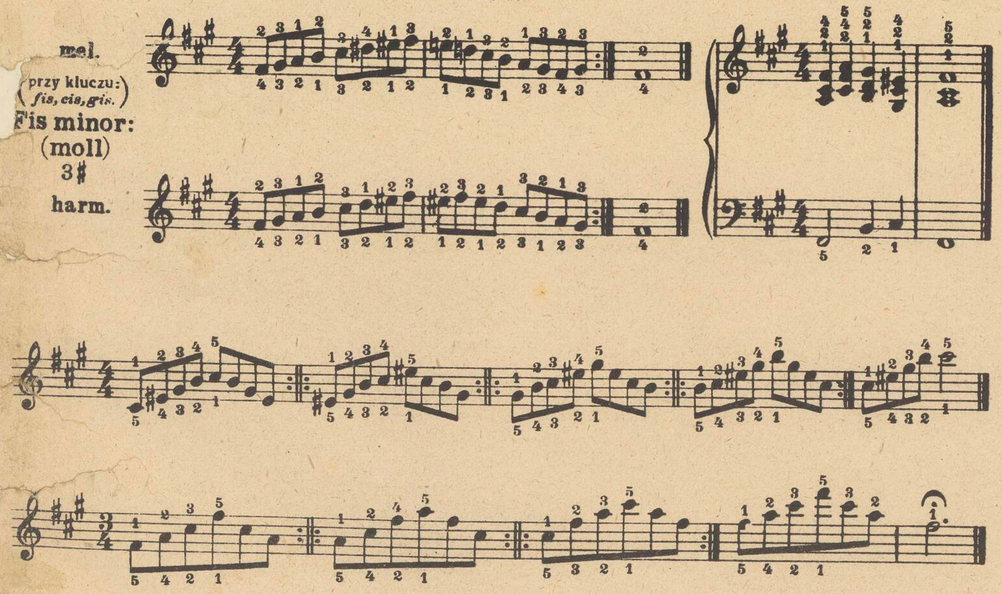
H.

mel.
(przy kluczu: *fis, cis.*)
H minor:
(moll)
2♯
harm.

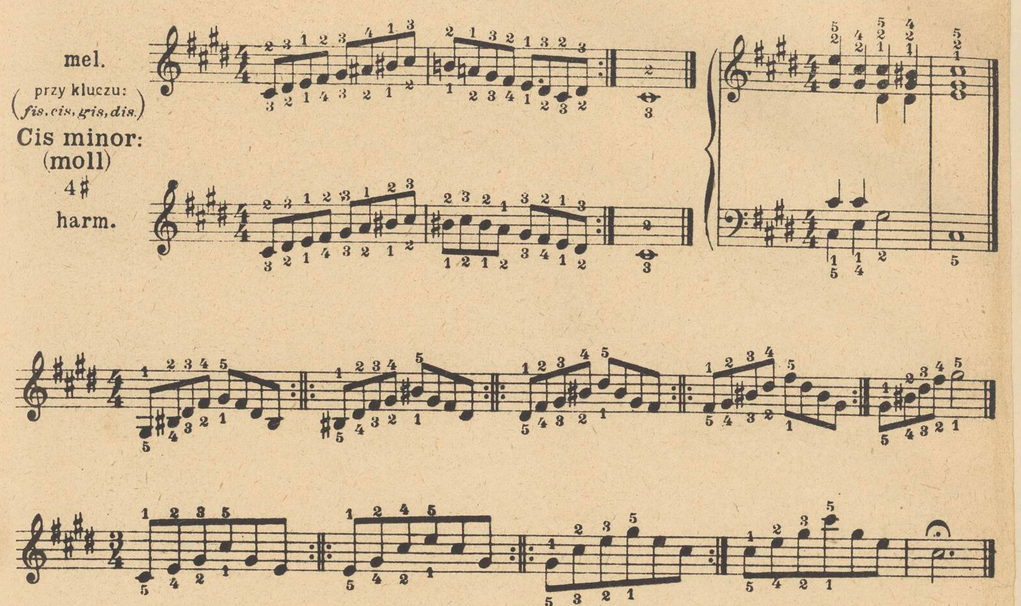
Fis.

mel.
(przy kluczu: *fis, cis, gis.*)
Fis minor:
(moll)
3♯
harm.

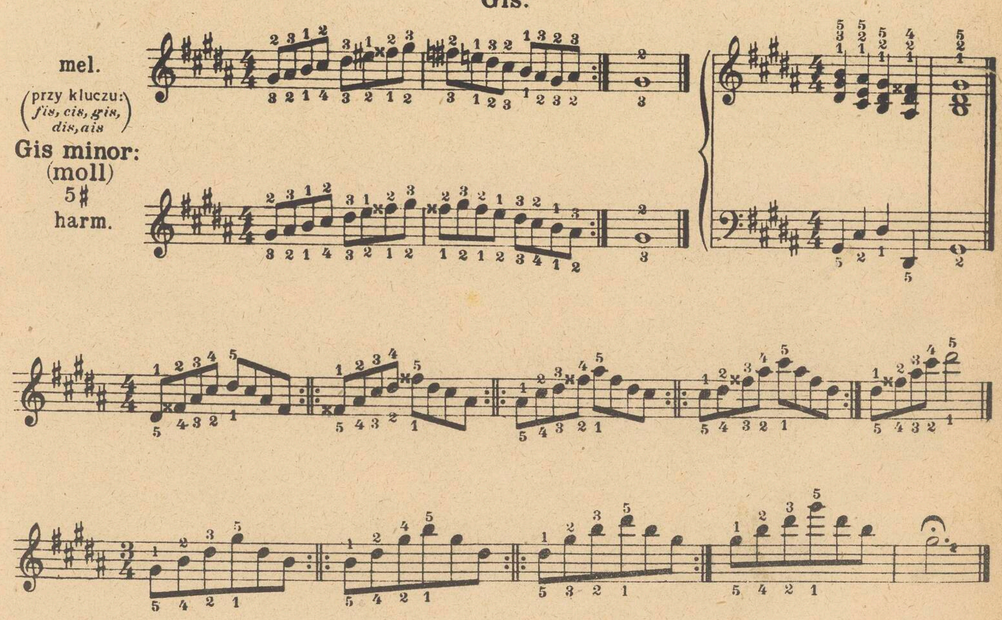
Cis.

mel.
(przy kluczu: *fis, cis, gis, dis.*)
Cis minor:
(moll)
4♯
harm.

Gis.

mel.
(przy kluczu: *fis, cis, gis, dis, ais*)
Gis minor:
(moll)
5♯
harm.

b) Z BEMOLAMI.

D

mel.
(przy kluczu: *b.*)
D minor:
(moll)
1♭
harm.

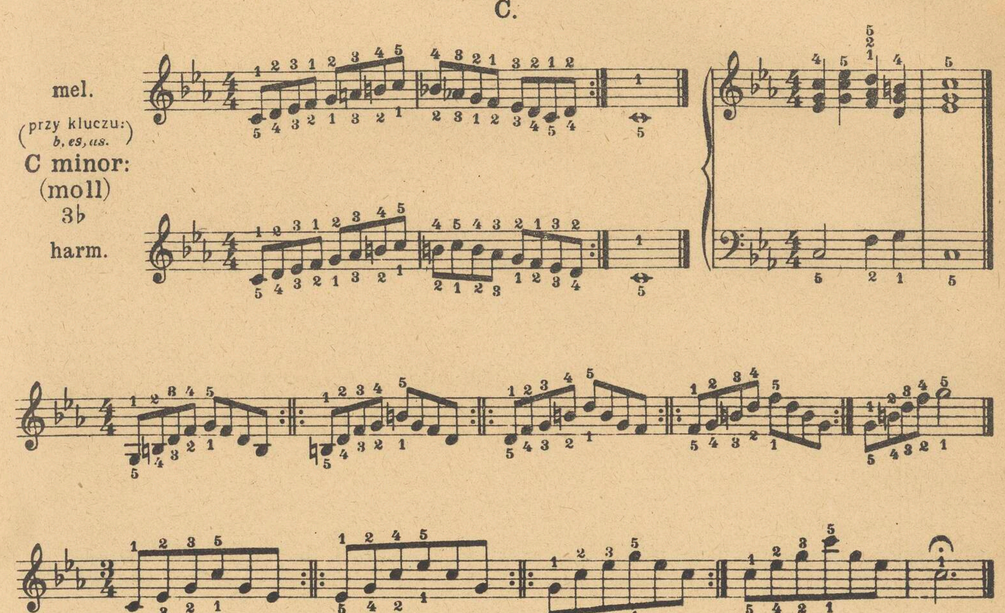
G.

mel.
(przy kluczu: *b, es.*)
G minor:
(moll)
2♭
harm.

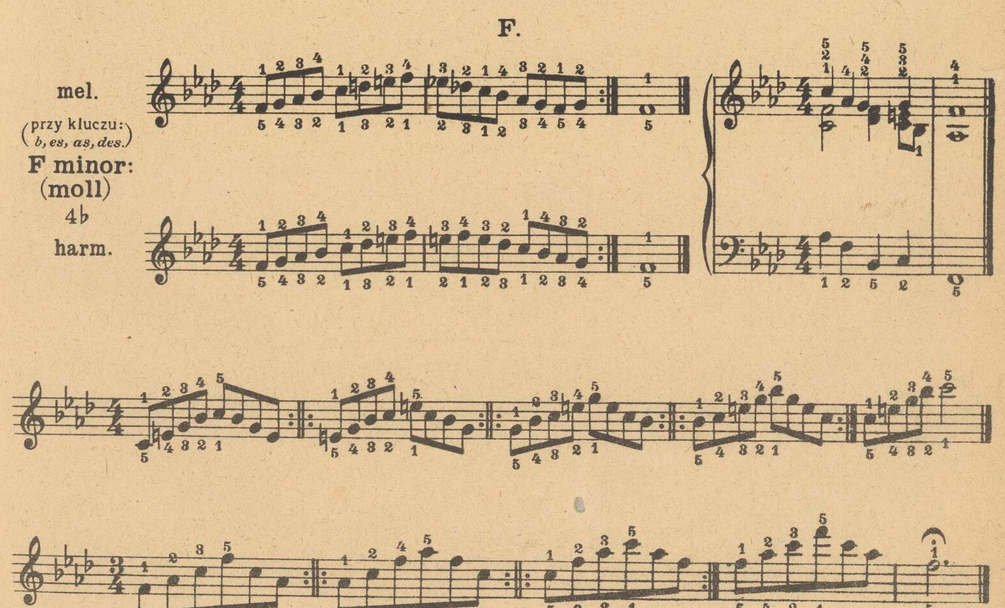
C.

mel.
(przy kluczu: *b, es, as.*)
C minor:
(moll)
3♭
harm.

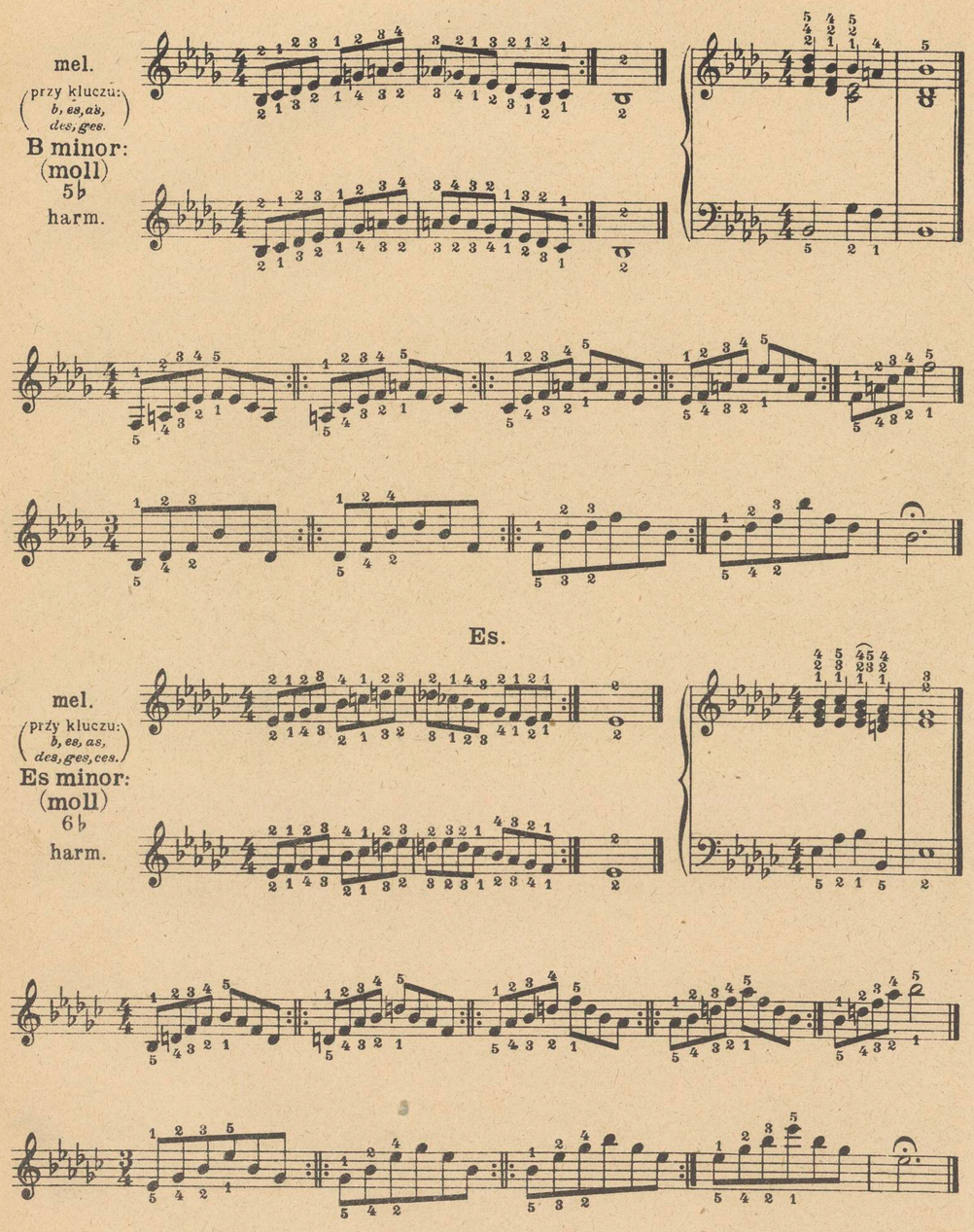
F.

mel.
(przy kluczu: *b, es, as, des.*)
F minor:
(moll)
4♭
harm.

B.

mel.
(przy kluczu: b, es, as, des, ges.)
B minor:
(moll)
5♭
harm.

Es.

mel.
(przy kluczu: b, es, as, des, ges, ces.)
Es minor:
(moll)
6♭
harm.

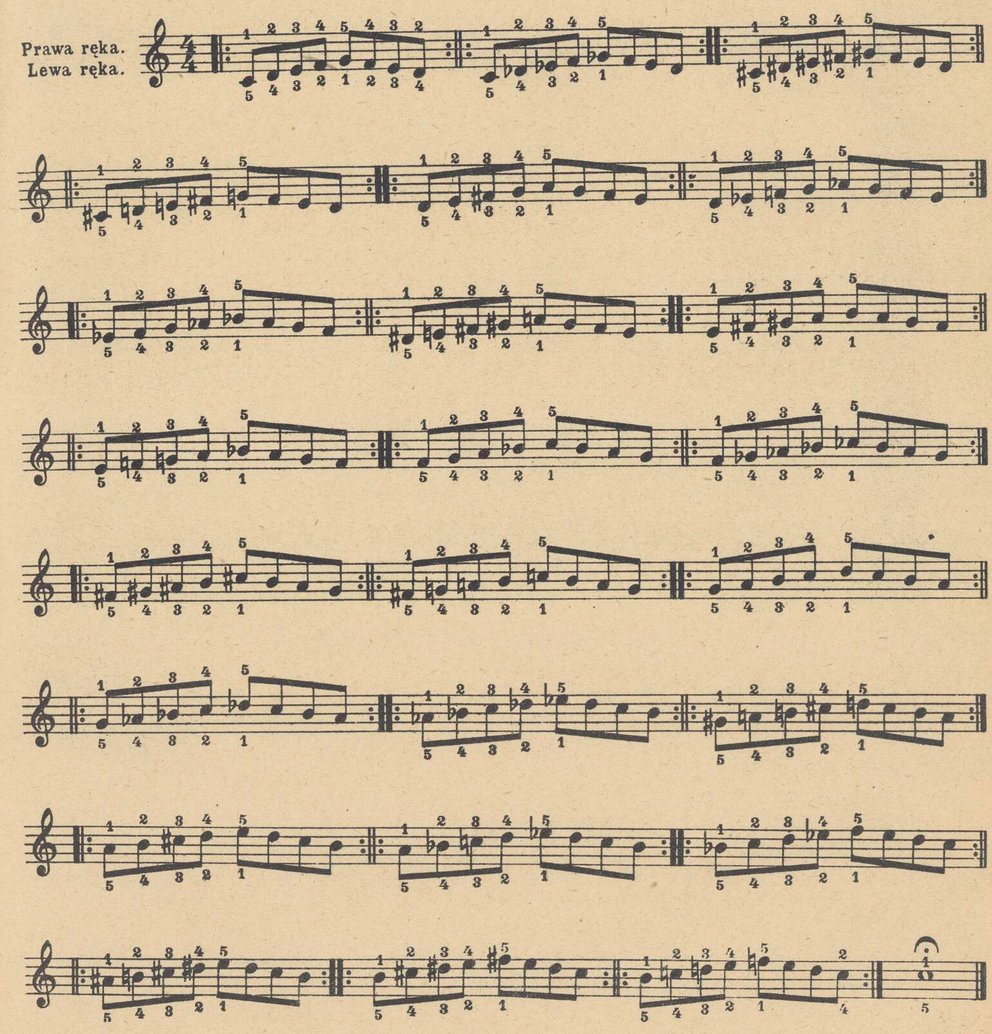
XII. ĆWICZENIA, MELODJE I SONATKI W RYTMACH (taktach) 4/4 2/4 3/4 3/8 6/8 9/8 i 12/8.

1. ĆWICZENIA PIĘCIOPALCOWE.

(W progresjach chromatycznych.)

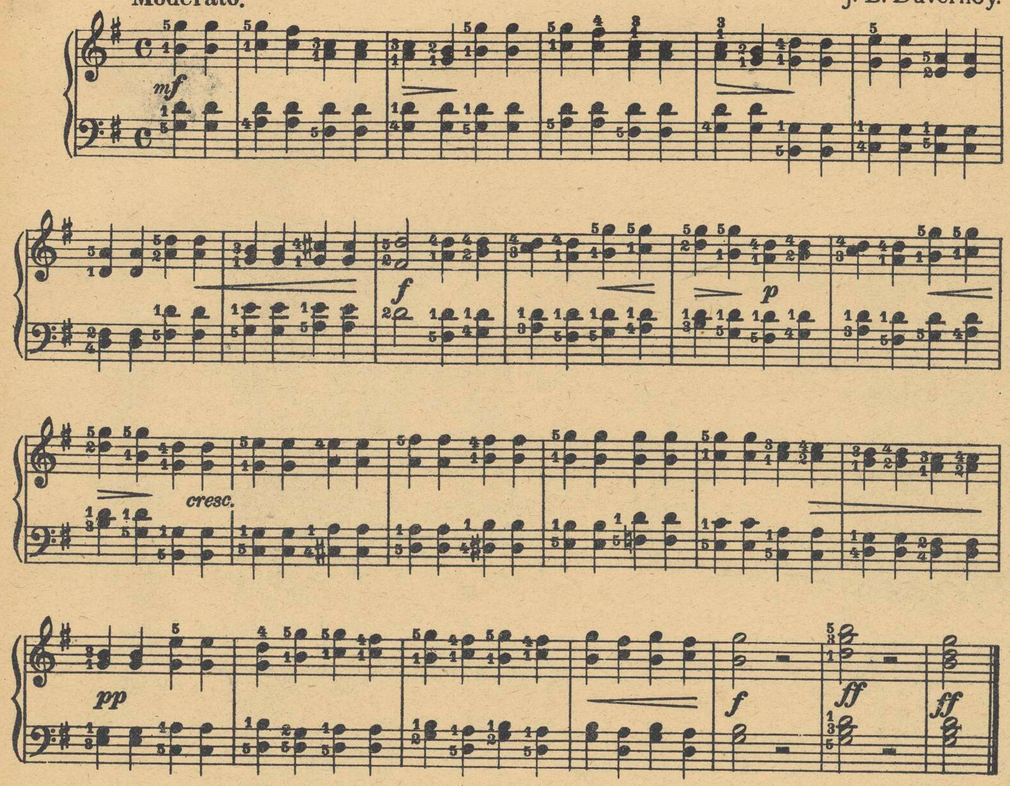
(Lewa ręka grać powinna o jedną oktawę niżej).

Prawa ręka.
Lewa ręka.

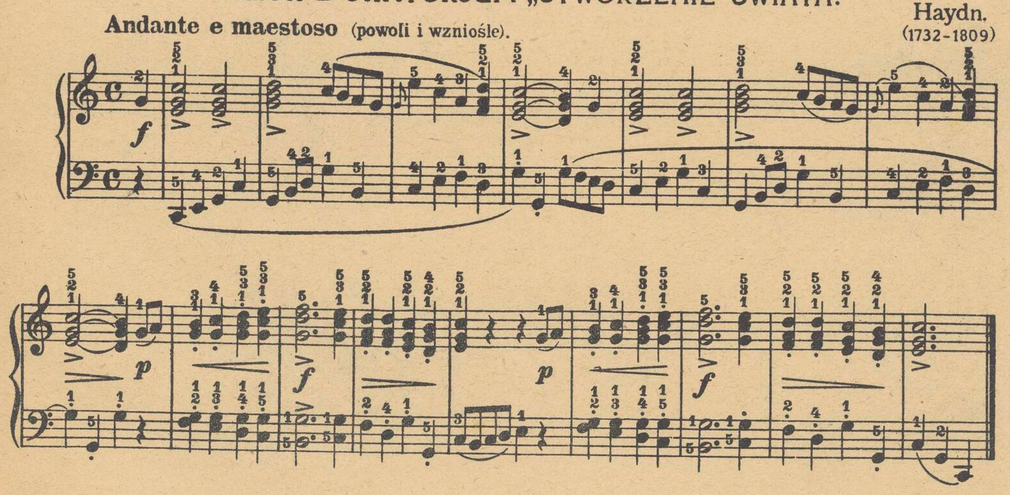
2. ETIUDA
(G-dur).

Moderato. J. B. Duvernoy.

3. CHÓR Z ORATORJUM „STWORZENIE ŚWIATA."

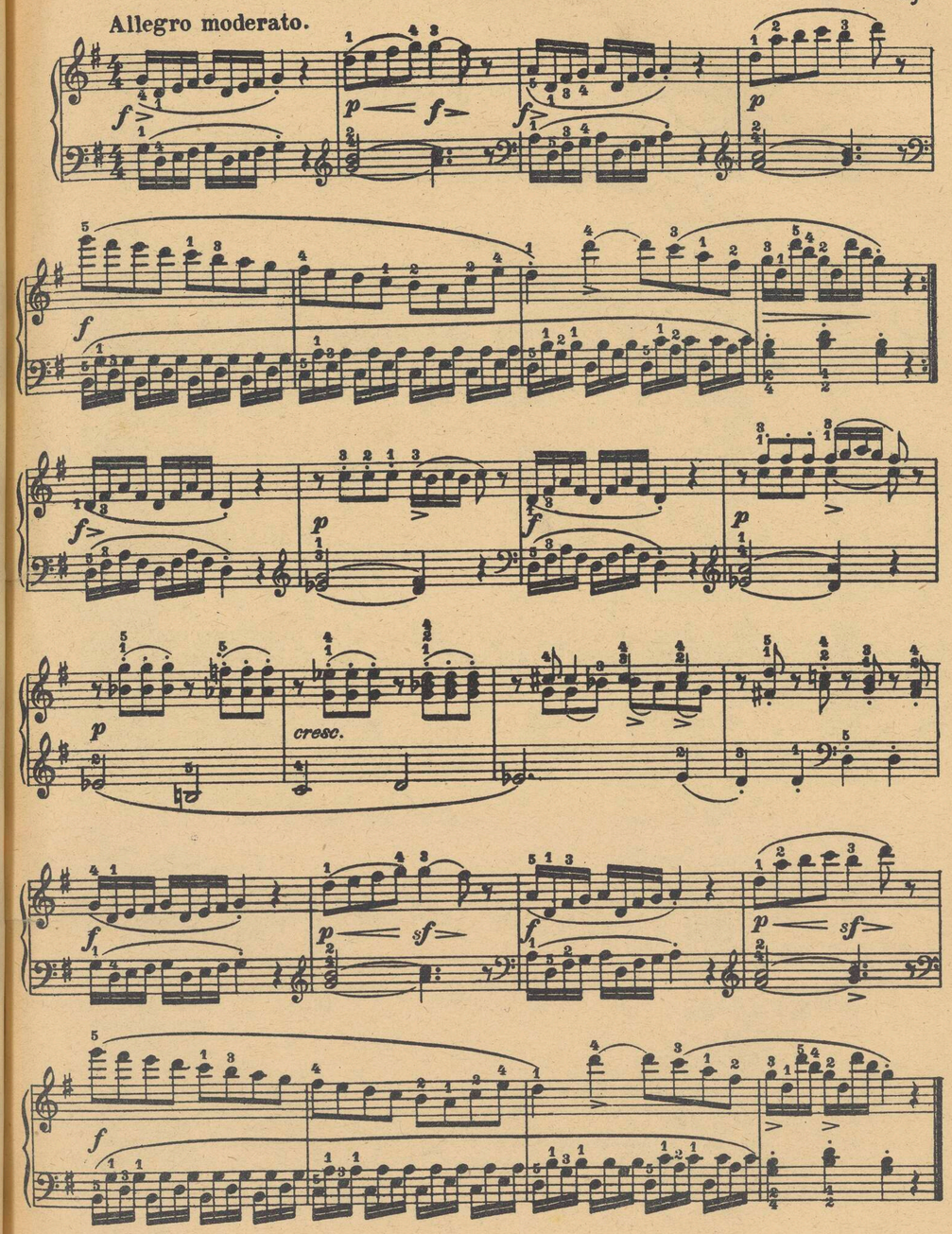
Andante e maestoso (powoli i wzniośle). Haydn. (1732-1809)

4. ETIUDA.

K. Czerny.

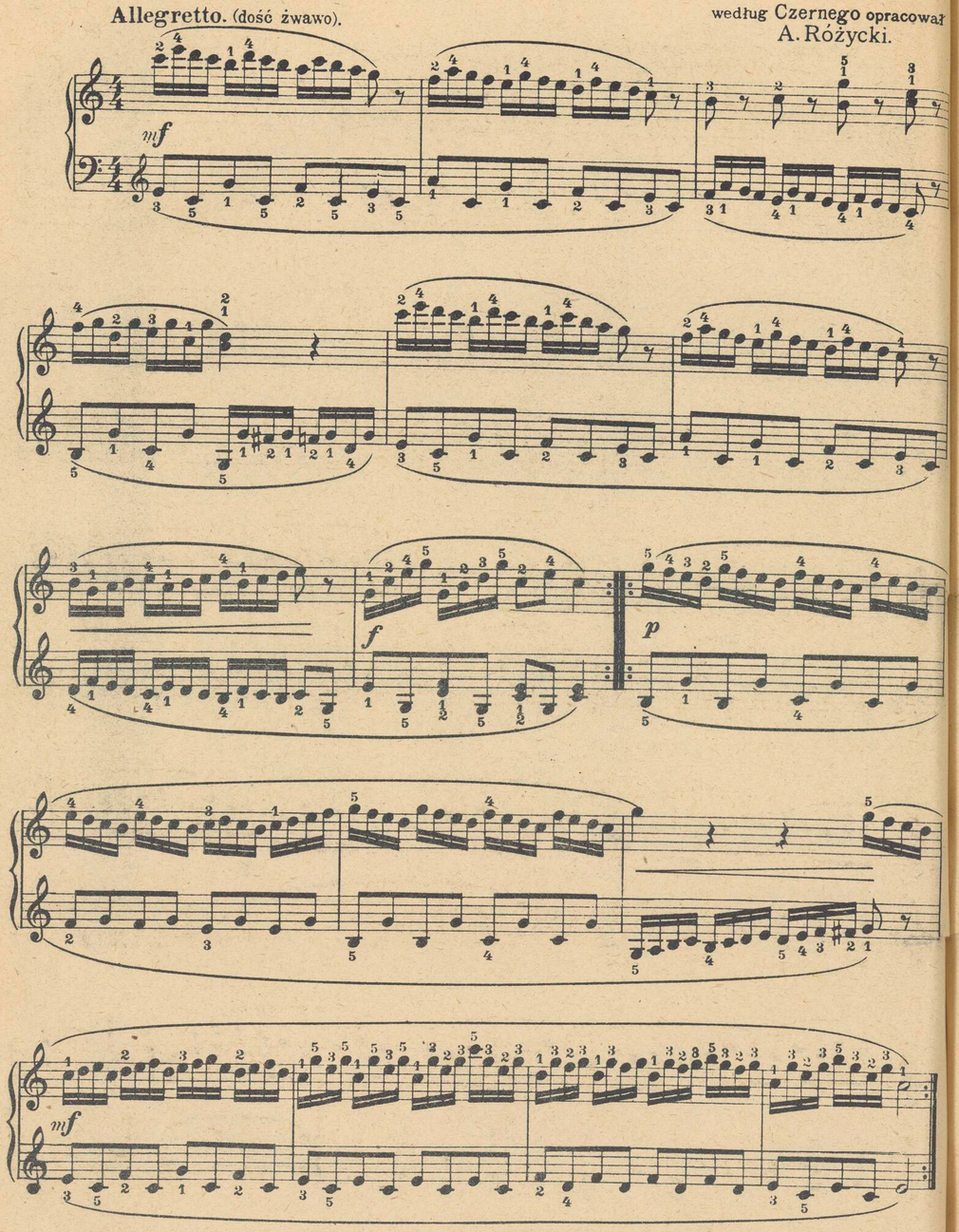
Allegro moderato.

5. ETIUDA.

Allegretto. (dość żwawo).

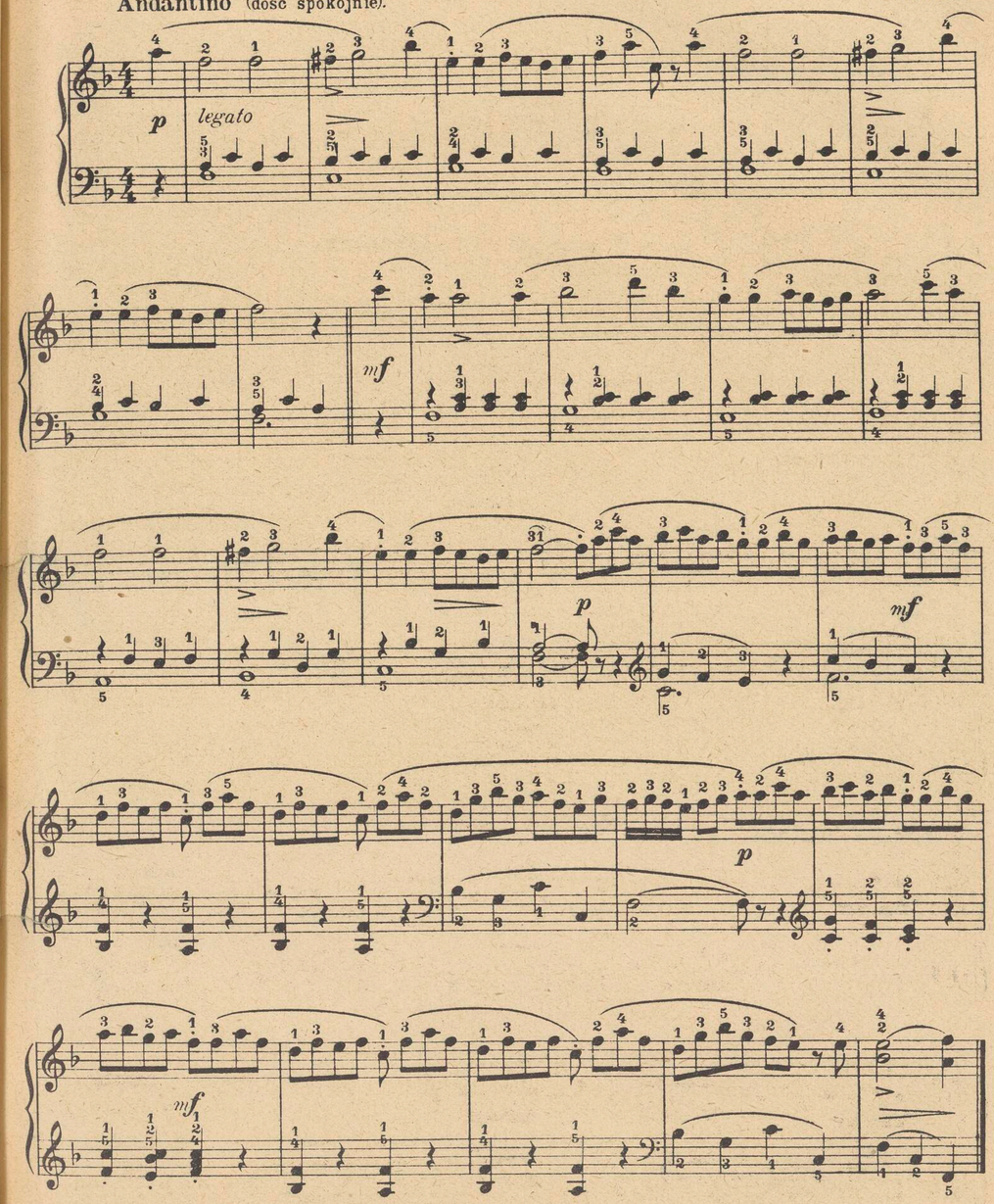
według Czernego opracował A. Różycki.

6. URYWEK z opery „ARMIDA."

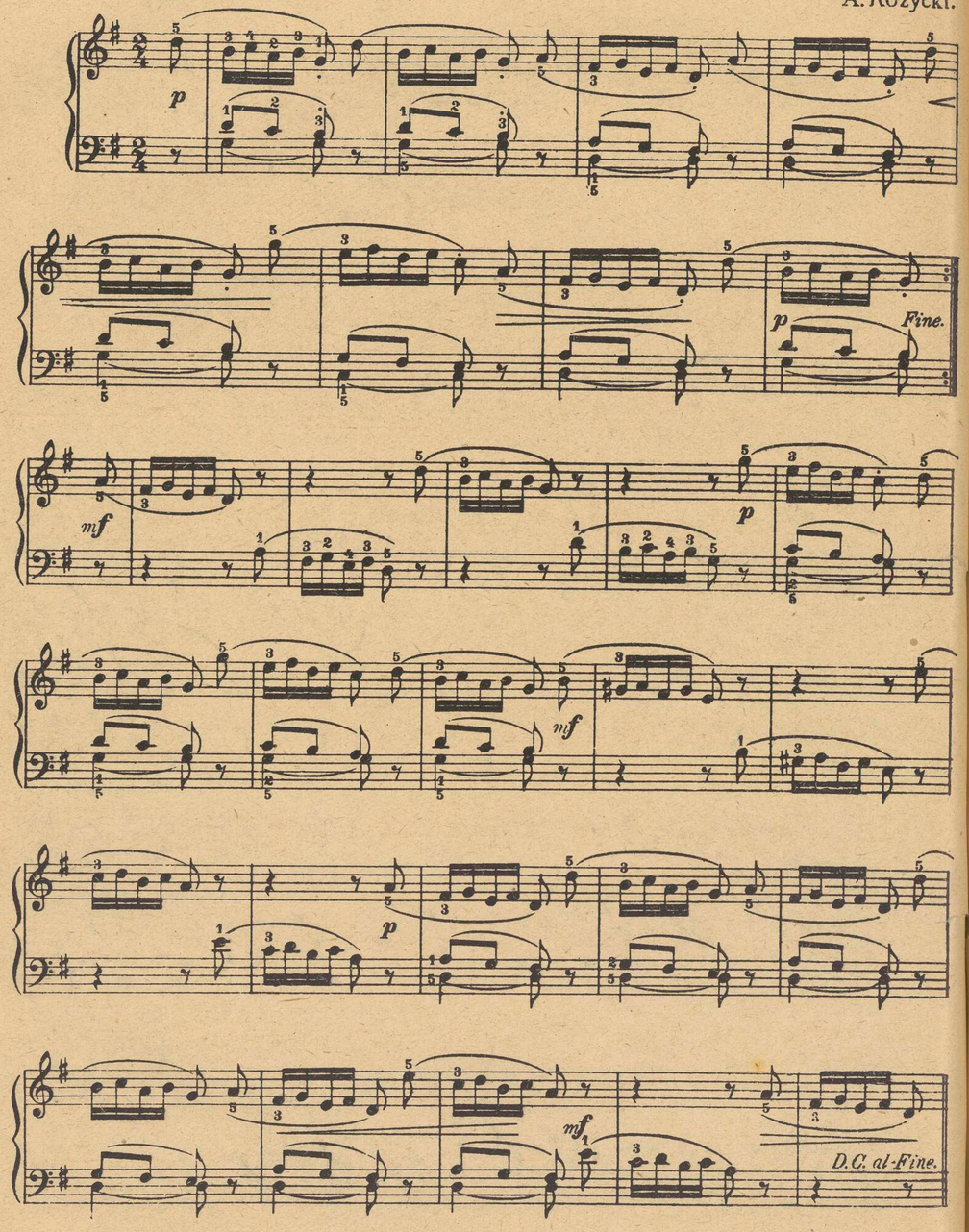
G. Gluck.
(1714-1787)

Andantino (dość spokojnie).

7. ETIUDA.

Un poco Allegretto (trochę żwawo). A. Różycki.

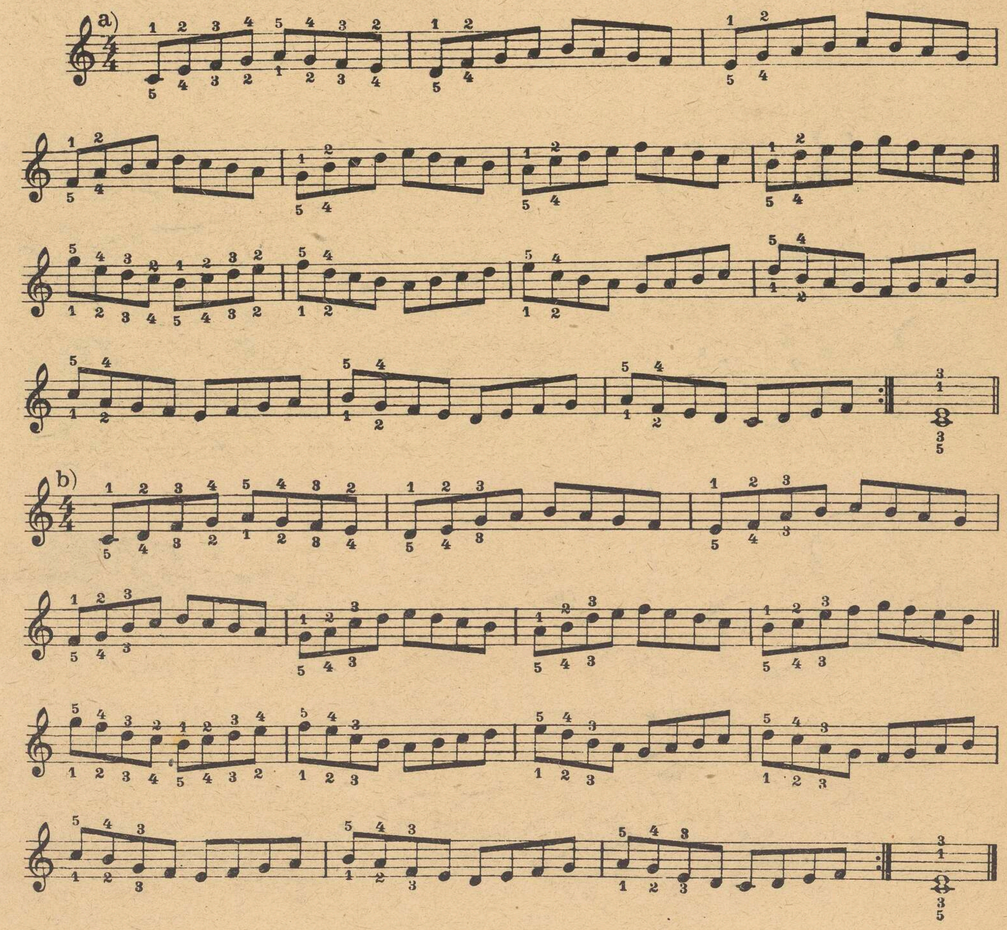

8. ĆWICZENIA W OBRĘBIE 6ᵘ TONÓW.

(Lewa ręka grać powinna o jedną oktawę niżej)

9. CWICZENIA W PROGRESJACH DJATONICZNYCH.

c)

d)

10. ETIUDA.

Moderato.
legato

A. Różycki.

f legato

legato

p

mf

11. BOLERO
(A-moll).

Moderato. A. Różycki.

*ten.** *p* *legato* *ten.* *ten.* *ten.* *ten.* *cres - - - oen* *do* *f*

1. 2. *Fine.*

Trio.

dolce (przyjemnie, łagodnie) *legato*

1. 2. *legato* *D. C. al Fine.*

*) *ten.* (*tenuto*) – trzymać, wytrzymać.

12. ETIUDA
(A-moll).

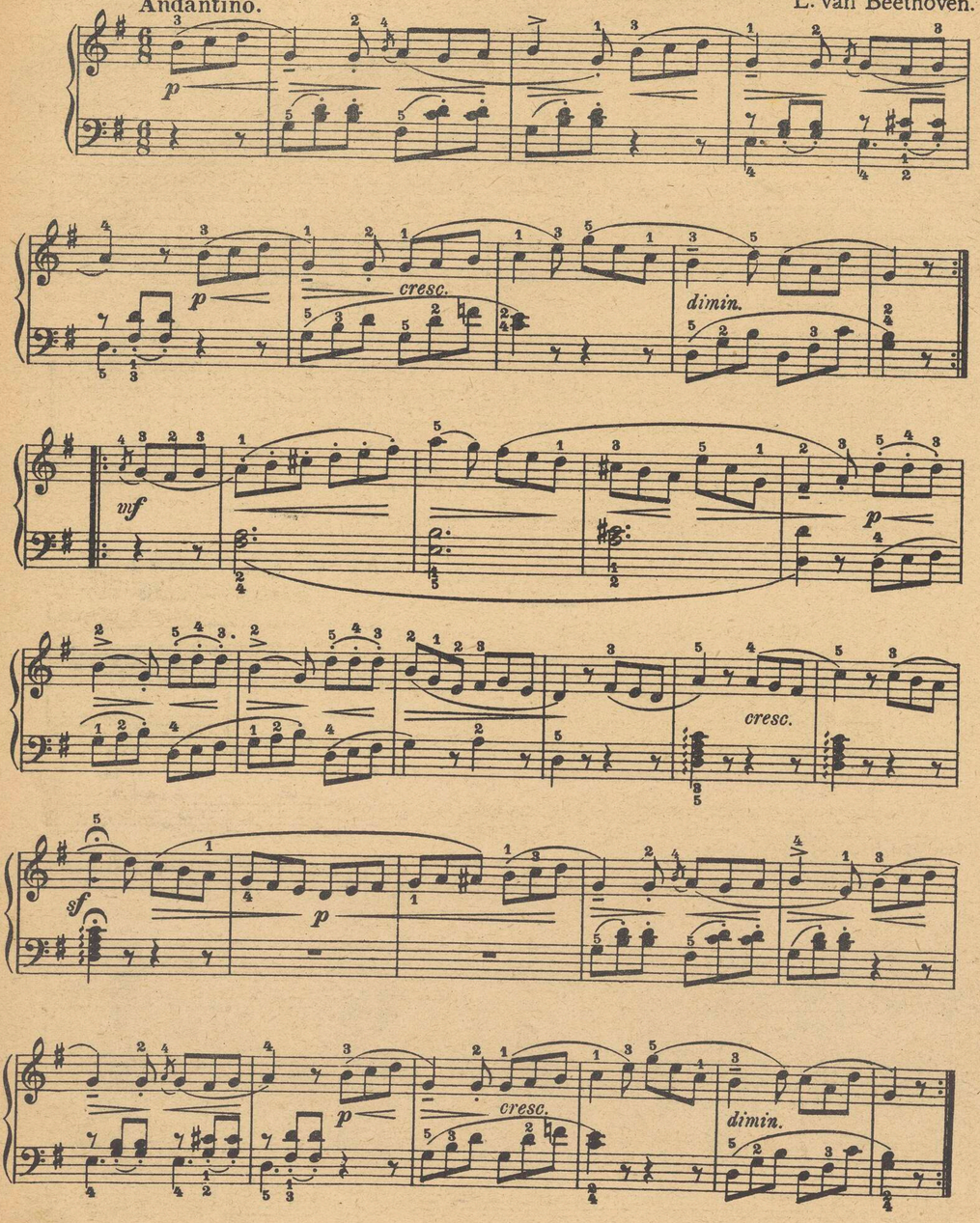
Allegretto (trochę żwawo). A. Różycki.

p *cresc.* *mf* *dim.* *p* *pp*

13. ANDANTINO Z SONATINY

G dur.

Andantino. L. van Beethoven.

14. DO GWIAZDY

z opery TANNHÄUSER na 4 RĘCE.

R. Wagner.
(1813-1883)
(ułożył A. Różycki.)

U.

N.

p

ten.

U.

N.

cresc.

ten.

ten.

cresc.

U.

N.

ten.

rit.

pp

15. PRZĄDKA.

Allegretto. (dość żywo).

A. Różycki.

legato

p

mf

mf

f

16. ANDANTE Z SONATINY.

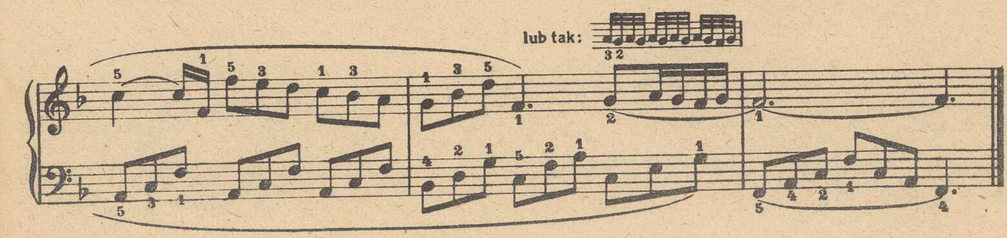
Clementi.
(1752-1832)

17. PIEŚŃ WŁOSKA na 4 RĘCE.

Allegretto grazioso.

Uczeń.

Allegretto grazioso.

Nauczyciel.

U.

N.

U.

N.

a tempo

pp dolce

pp a tempo

rit

pp a tempo

con espressione

ritenuto

a tempo

ritenuto

pp a tempo

XIII. ĆWICZENIA I MELODJE W TAKCIE 3/2.

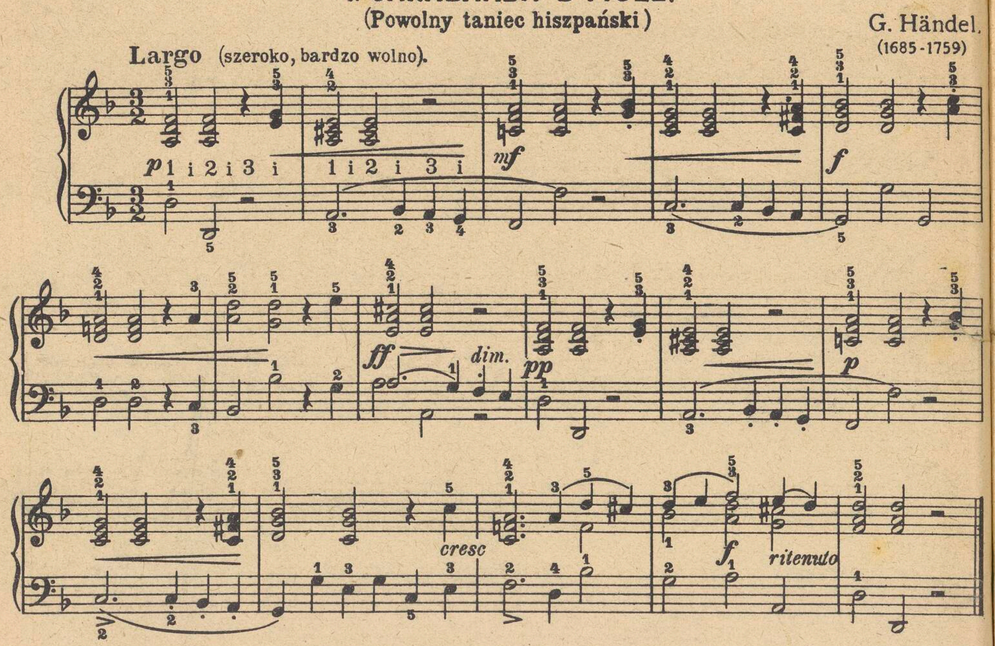
Takt 3/2 mieści w sobie:

1. SARABANDA D MOLL.

(Powolny taniec hiszpański)

G. Händel.
(1685-1759)

2. ĆWICZENIA W AKORDACH.

Lewa ręką grać oktawę niżej.

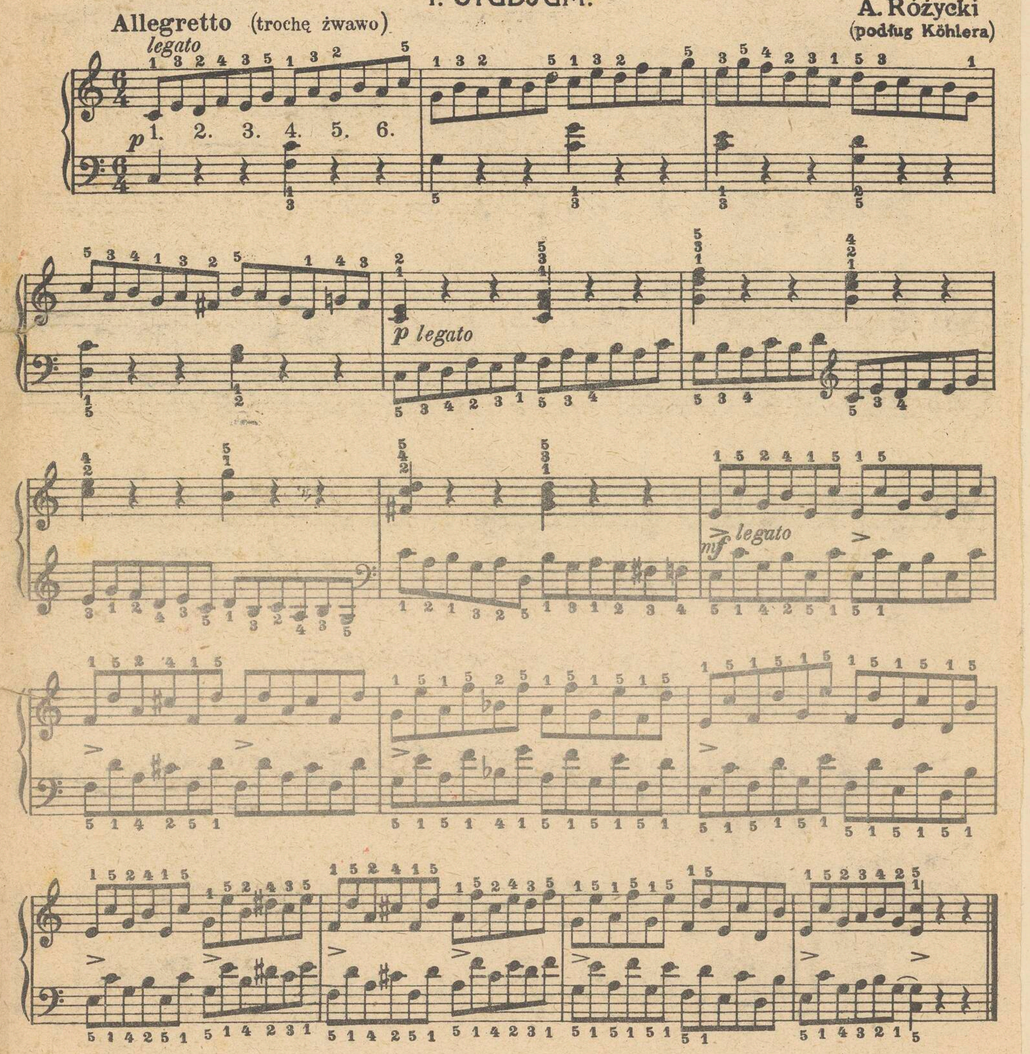
XIV. ĆWICZENIA I MELODJE W TAKCIE 6/4.

Takt 6/4 mieści w sobie:

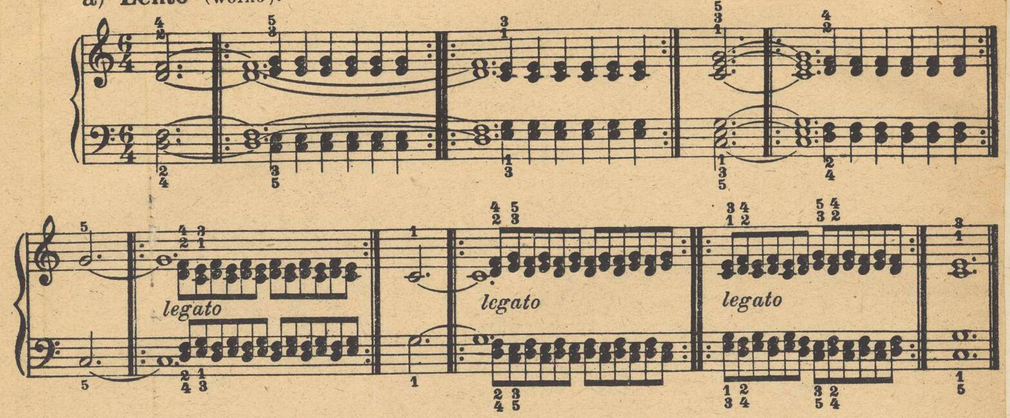
1. STUDJUM.

A. Różycki
(podług Köhlera)

2. ĆWICZENIA W PODWÓJNYCH TERCJACH.

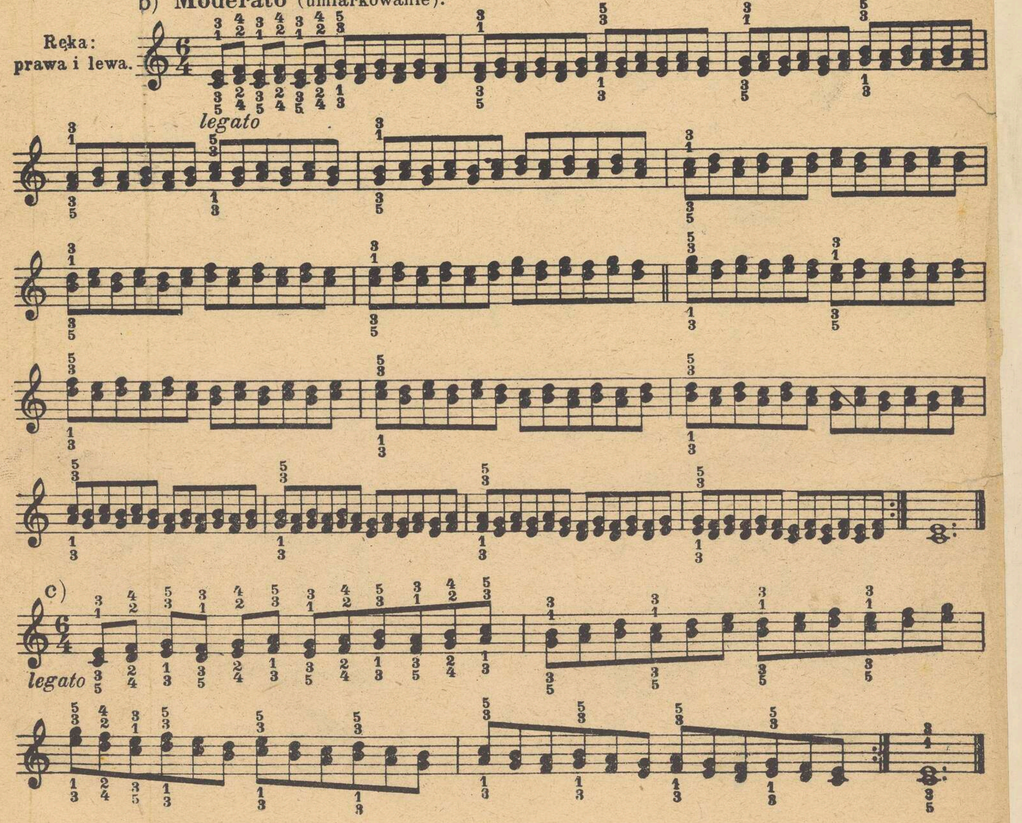
a) **Lento** (wolno).

Lewa ręka powinna grać oktawę niżej

b) **Moderato** (umiarkowanie).

Ręka: prawa i lewa.

XV. TRÓJKI I SZÓSTKI.

Wiadomo nam, że cała nuta (𝅝) mieściła w sobie: półnut dwie (𝅗𝅥 𝅗𝅥), ćwierciowych cztery (♩ ♩ ♩ ♩) i.t.d., czyli, że wszystkie brzmienia miały się do siebie w stosunku parzystym. Są jednak wypadki, w których odstępujemy od tej zasady, i w miejsce dwóch nut, musimy brać trzy.

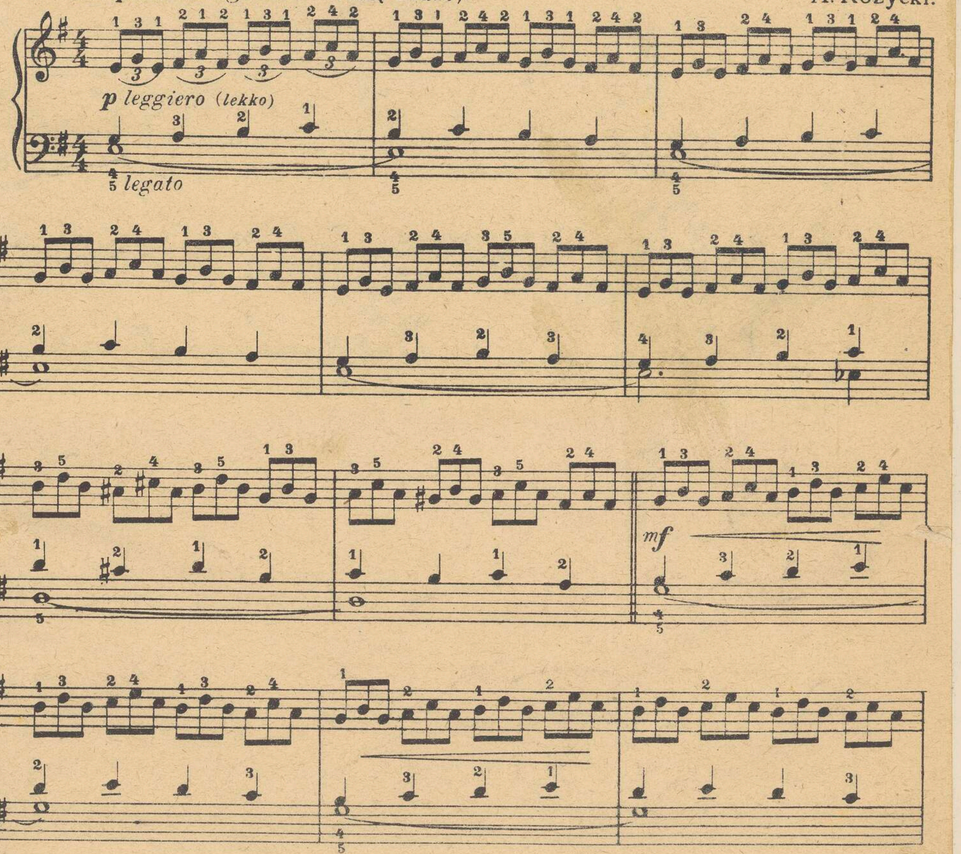
Grupę z trzech nut tego rodzaju nazywamy **trójką**.

Jeżeli każda z nut, składających trójkę, przepołowimy, powstanie stąd **szóstka**, n.p.

1. STUDJUM na TRÓJKI.

Un poco Allegretto (trochę żwawo). A. Różycki.

pp

legato

crescendo

f

2. STUDJUM na SZÓSTKI.

A. Różycki.

Allegro (wesoło, żywo).

p legato

f

3. ĆWICZENIA W PODWÓJNYCH OKTAWACH.

Moderato. (umiarkowanie).

a)

b)

c)

d)

XVI. OZDOBNIKI CZYLI UPIĘKSZENIA.

(appogiatura, acciacatura, tryl, mordente i grupetto)

(forszlag długi) (forszlag krótki)

Ozdobniki (małe nutki) piszą się drobno i nie należą do podziału taktu. Rozmaite bywają gatunki ozdobników: jedne grają się prędko, drugie wolno; jedne są pojedyńczemi nutkami, drugie z dwóch i więcej nutek są złożone.

a) Nutka długa ♩ nieprzekreślona nazywa się forszlagiem długim lub appogiaturą, z włoskiego wyrazu appogiare (wspierać), a to dlatego, że one wspieraja główną nutę, przed którą są umieszczone. Wykonywa się wolno, n. p.

b) Nutka krótka ♪ przekreślona nazywa się forszlagiem krótkim lub acciacaturą, spada szybko na główną n. p.

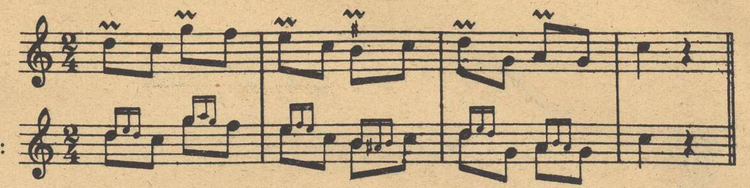
Trafia się forszlag podwójny, potrójny i.t.p. złożony z dwóch i więcej nut szybko spadających na główną nutę, n. p.

c) Tryl jest to szybkie powtarzanie dwóch po sobie tonów, podług djatonicznego porządku idących. Oznacza się on głoskami *tr*, które się nad nutą wypisują. Tryl trwa tak długo, o ile na to pozwala wartość nuty. Łańcuszek od liter *tr*~~~~~ prowadzony wskazuje: aby tryl dotąd wykonywać, dopóki łańcuszek nie skończy się, n. p.

d) Trafia się niekiedy znak (~). Powyższy znak ozdabia nutę główną krótkim, bo zaledwo rozpoczętym trylem i zowie się **mordente**, n. p.

e) **Gruppetto** pisze się ∞ i składa się zwykle z grupy 4 małych nutek. Zaczyna się od nuty o stopień wyższej od nuty głównej, przy której jest umieszczone gruppetto, potem gra się nuta główna, następnie nuta o stopień niższa i w końcu nuta główna. Znak chromatyczny, umieszczany nad gruppetto, odnosi się do nuty o stopień wyższej, zaś umieszczony pod gruppetto odnosi się do nuty o stopień niższej, n. p.

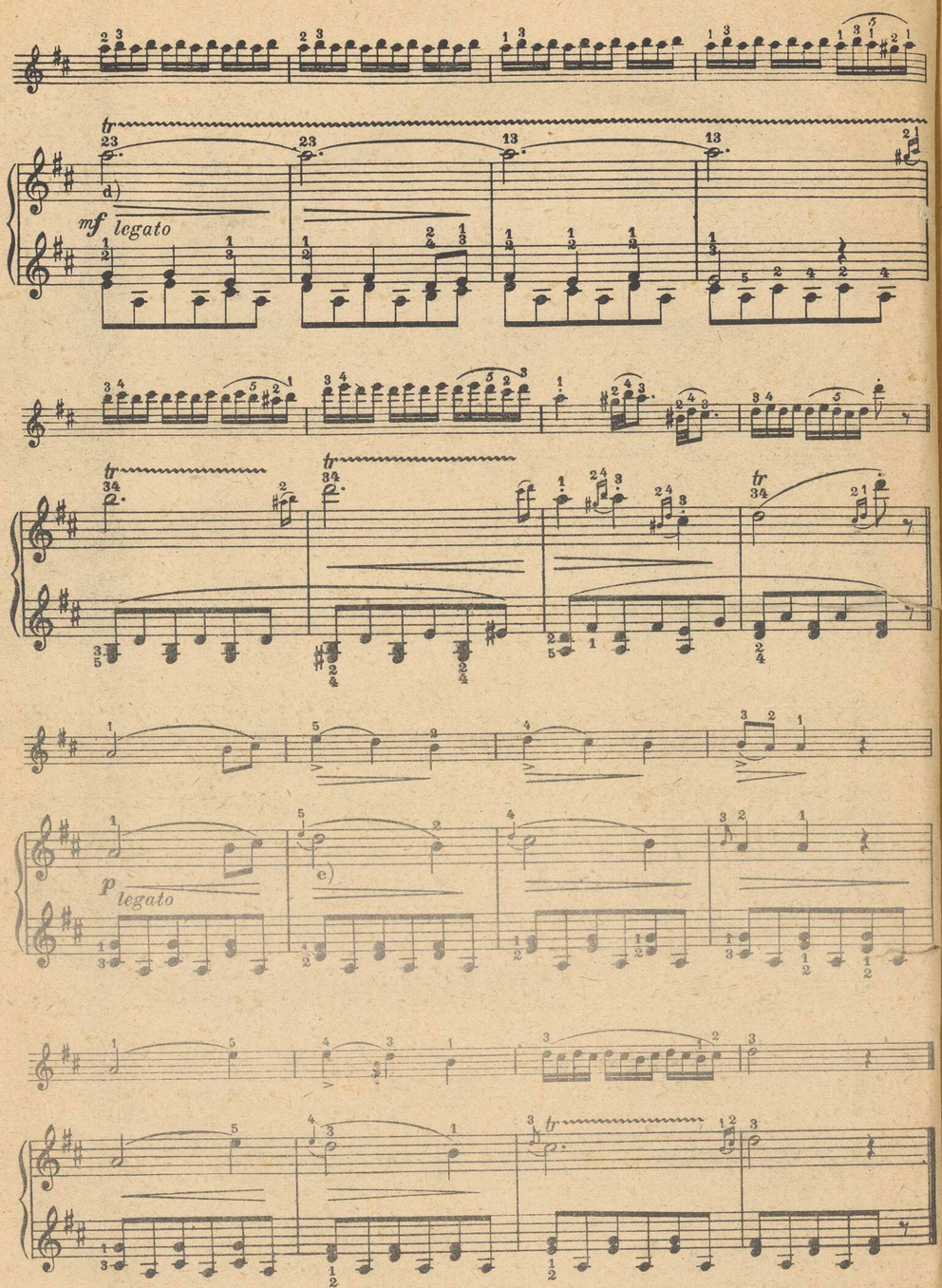
1. SCHERZINO (żarcik.)

(Forszlag, mordente, tryl i appogiatura.)

A. Różycki.

a) acciacatura, forszlag b) podwójny forszlag c) mordente.

d) tryl e) appogiatura.

2. ADAGIO.

(Gruppetta)

A. Różycki.

wykonanie: Adagio (powoli).

pisze się: **Adagio** (powoli).

lub 4/4 *p* *legato*

mf

p

Fine.

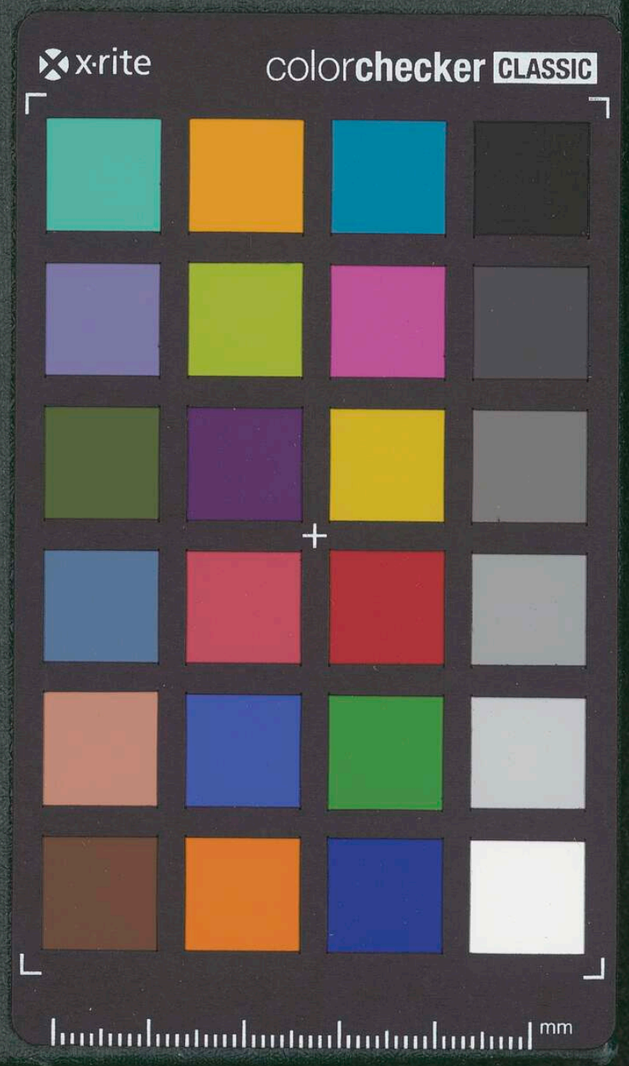
p dolce

cre - - - scen - - - do *mf*

D.C. al Fine.

KONIEC.

Uwaga W dalszym ciągu zalecam wybór nut podług 3-go stopnia **„Podręcznika dla nauczycieli fortepianu w wyborze ćwiczeń i sztuk,“** znajdującego się na końcu niniejszej szkoły.

x-rite
colorchecker CLASSIC
mm